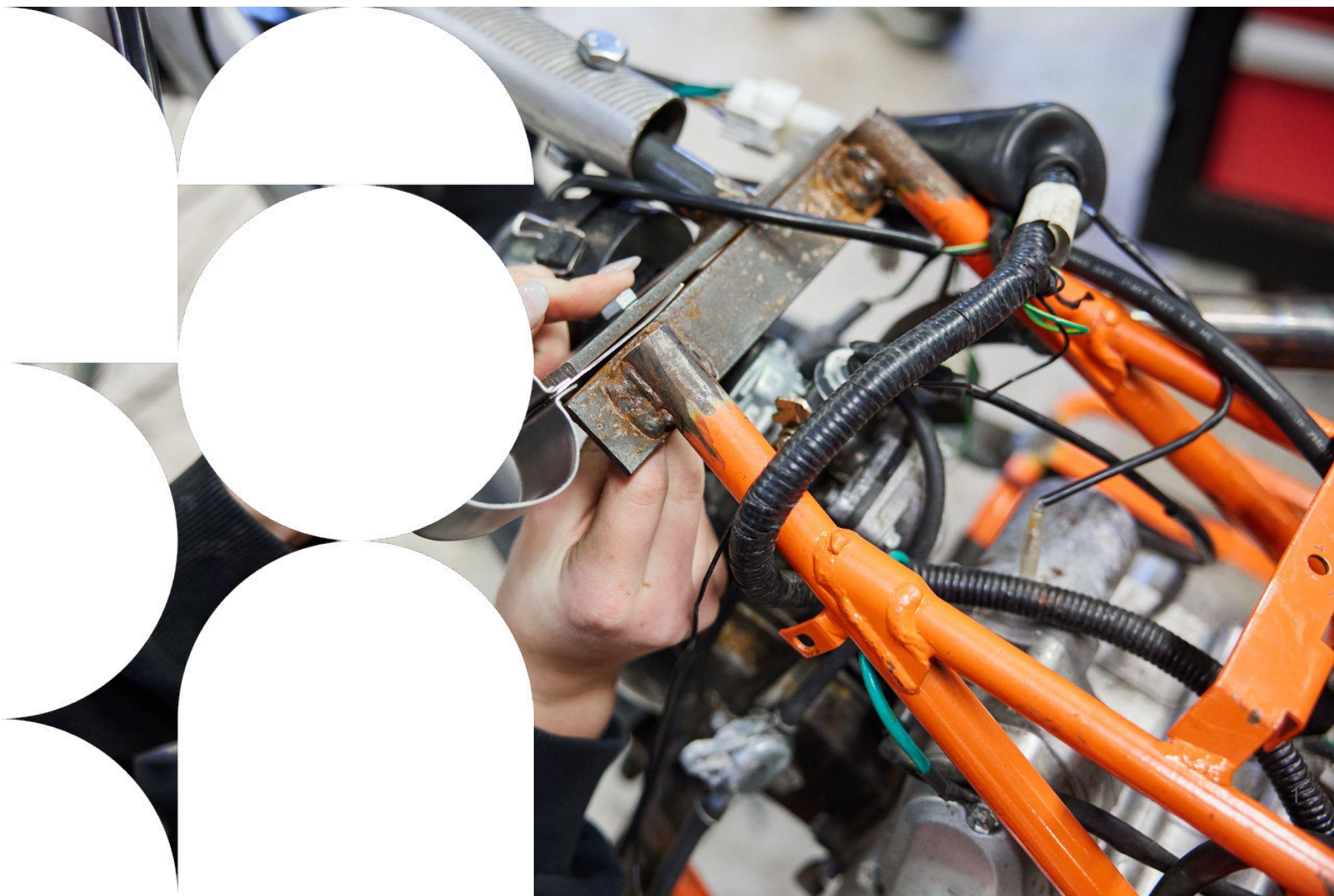

Trivsel og tilknytning blandt erhvervsskoleelever

Hvad skaber god trivsel og en stærk tilknytning til skolen
blandt erhvervsskoleelever?

Indholdsfortegnelse

Introduktion	3
Executive summary	4
Introduktion til analysen	5
Baggrund	6
Sådan har vi undersøgt trivsel	7
Spørgeramme	8
Timing af dataindsamling	9
Datagrundlag	10
De fire hovedområder	11
Variable: Hvilke trivselsparametre undersøges?	14
Glæde ved skolen	15
Elevernes generelle trivsel	16
Kommentaranalyse: Elevernes generelle trivsel	17
Trivselspyramiden	20
Hvad påvirker glæde ved skolen?	24
Forventning om at fortsætte	27
Elevernes tilknytning	28
Kommentaranalyse: Elevernes forventning om at fortsætte	29
Hvad påvirker, om elever forventer at fortsætte?	36
Forklaringsmodeller	39
Hvad påvirker glæde ved skolen og forventning om at fortsætte	40
Hvad skaber trivsel og tilknytning?	41
De fem trivselsparametre	42
Glad for klassen	43
Positive relationer til lærere og vejledere	48
Undervisningsformen	53
Virkelighedsnær undervisning	59
Ro i maven til prøver	65
Litteraturliste	72
Appendix	73

Introduktion

Trivsel blandt erhvervsskoleelever har de seneste år fået stor opmærksomhed både politisk, i medierne, blandt virksomhederne og på skolerne. Danmark kommer til at mangle op mod 100.000 faglærte i 2030 (AE 2021; DA 2023), og med dalende ungdomsårgange bliver behovet for at øge gennemførslen på erhvervsuddannelserne stadig mere presserende. Her spiller elevernes trivsel en central rolle: Vi ved, at øget trivsel sænker frafaldet (EVA 2021), hvorfor viden om hvad der konkret skaber bedre trivsel blandt erhvervsskoleelever, kan bidrage til at løse en af samfundets helt store udfordringer.

Denne rapport har til formål at skabe et stærkt vidensgrundlag, som kan anvendes til at forbedre trivselsindsatser på erhvervsskoler og bidrage til en mere bæredygtig uddannelseskultur, hvor eleverne trives og tilknyttes deres uddannelsesforløb. Rapporten vil bl.a. give svar på følgende:

- Hvordan trives erhvervsskoleelever anno 2023 og 2024 socialt, fagligt og personligt?
- Hvilke konkrete udfordringer og positive elementer fremhæver eleverne omkring deres skole?
- Hvad efterspørger de, og hvordan udvikler trivslen sig under GF1 og GF2?
- Hvad har størst betydning for, om man trives på sin skole?

Rapporten tager udgangspunkt i mere end 29.000 såkaldte ‘mikromålinger’ indsamlet på tværs af 11 erhvervsskoler i Projekt Fastholdelse gennem Social Bæredygtighed på EUD (PSB). Her har eleverne 3-5 gange i løbet af GF1 og GF2 i perioden januar 2023 til og med juni 2024 besvaret spørgsmål vedrørende deres faglige, sociale og personlige trivsel. Datasættets omfattende størrelse, som også inkluderer mere end 63.000 elevkommentarer, giver et helt unikt og detaljeret indblik i elevernes oplevelse af bl.a. uddannelsen, skolen, klasse miljøet og underviserne. Analysen kan dermed også anskues som en aktuell “temperaturmåling”, der tager læseren helt tæt på den nuværende generation af erhvervsskoleelever og giver et indblik i deres bekymringer og begejstringer.

Co-funded by
the European Union

Rapporten er finansieret af EU via Region Midtjyllands Uddannelsespulje.

Hvem er CompanYoung?

Rapporten er udarbejdet af CompanYoung, som er et konsulenthus specialiseret i tiltrækning og tilknytning af unge til uddannelsesinstitutioner, virksomheder og brancher.

Hvert år foretager CompanYoung omfattende undersøgelser af unges valg af uddannelse og karriere, som ligger til grund for ekspertisen inden for tiltrækning, rekruttering og tilknytning af unge elever, lærlinge og medarbejdere.

Companyoung har udviklet platformen StudentPulse, som er brugt til at indsamle data (mikromålinger) i denne rapport. Derudover har CompanYoung leveret rådgivning og træning i anvendelsen af mikromålinger på de deltagende erhvervsskoler i PSB-projektet.

Executive summary

Rapporten analyserer trivsels- og tilknytningsfaktorer blandt EUD-elever på GF1 og GF2 med afsæt i et omfattende og unikt datasæt: Der er indsamlet mere end 29.000 besvarelser og 63.000 kommentarer via såkaldte 'mikromålinger' på tværs af 11 erhvervsskoler i 2023 og første halvår af 2024. Mikromålingerne er besvaret 3-5 gange under grundforløbenes 20 uger, hvilket giver et både detaljeret og dynamisk indblik i elevernes trivsel.

Analysen tegner overordnet set et positivt billede af elevernes trivsel: 42% af EUD-eleverne er grundlæggende "begeistrede" for deres skole og trives godt, mens 40% af eleverne er "tilfredse" og fremhæver enkelte forbedringspunkter. 18% af eleverne er "skeptiske", og fremhæver en række negative elementer, som gør, at de ikke er glade for skolen og ikke trives.

Hvor bør man fokusere for at øge trivslen?

Analysen giver et klart svar på, hvilke områder skoler med fordel kan fokusere på for at øge andelen af tilfredse og begejstrede elever i trivsel: Når man kigger på tværs af *klassedynamikken; relationer til lærere og vejledere; undervisningsformen; undervisningens nærhed til praksis* samt; oplevelsen af *ro i maven op til prøver* træder *dynamikken i elevens klasse* tydeligt frem som det mest afgørende parameter for elevernes generelle trivsel og glæde ved skolegangen. Når en elevs glæde ved klassen stiger med 1, på en skala fra 0-10, øges sandsynligheden for, at de også generelt er glade for deres skolegang og trives med 54%. *Undervisningsformen* har næststørst betydning og øger tilsvarende sandsynligheden for glæde ved skolegangen med 35%, mens *ro i maven op til prøver* har tredjestørst betydning for elevernes generelle glæde ved skolegangen. Den interne dynamik i klasserummet er - måske ikke så overraskende - det vigtigste og mest effektfulde sted at forbedre elevernes trivsel. Der er stort fokus på at skabe gode sociale miljøer på landets erhvervsskoler og her peger resultaterne - måske mere overraskende - på, at det er mest effektivt at fokusere på det sociale miljø internt i klassen frem for mere generelle aktiviteter på tværs af klasser eller områder.

Hvilke konkrete behov skal opfyldes for at styrke trivslen og tilknytningen til skolen?

De mange kommentarer peger på en række behov, som skal opfyldes, for at eleverne bevæger sig fra at være "skeptiske" til "begeistrede" for deres skolegang (se trivselspyramiden s. 20).

Oplevelsen af mangel på respekt mellem underviser og elev; støj og uro i klassen samt mangel på kommunikation omkring skemaændringer er de hyppigst nævnte udfordringer blandt de "skeptiske" elever. De "tilfredse" elever ønsker alternative opbygninger af det faglige indhold, bedre undervisningsfaciliteter og mere individuel feedback, hvis de skal blive endnu gladere for deres skolegang. De elever som trives bedst i deres skolegang fremhæver en rummelig skolekultur med plads til forskellighed og et højt fagligt engagement blandt deres lærere som de primære årsager til, at de er glade for deres skolegang.

29.367 besvarelser

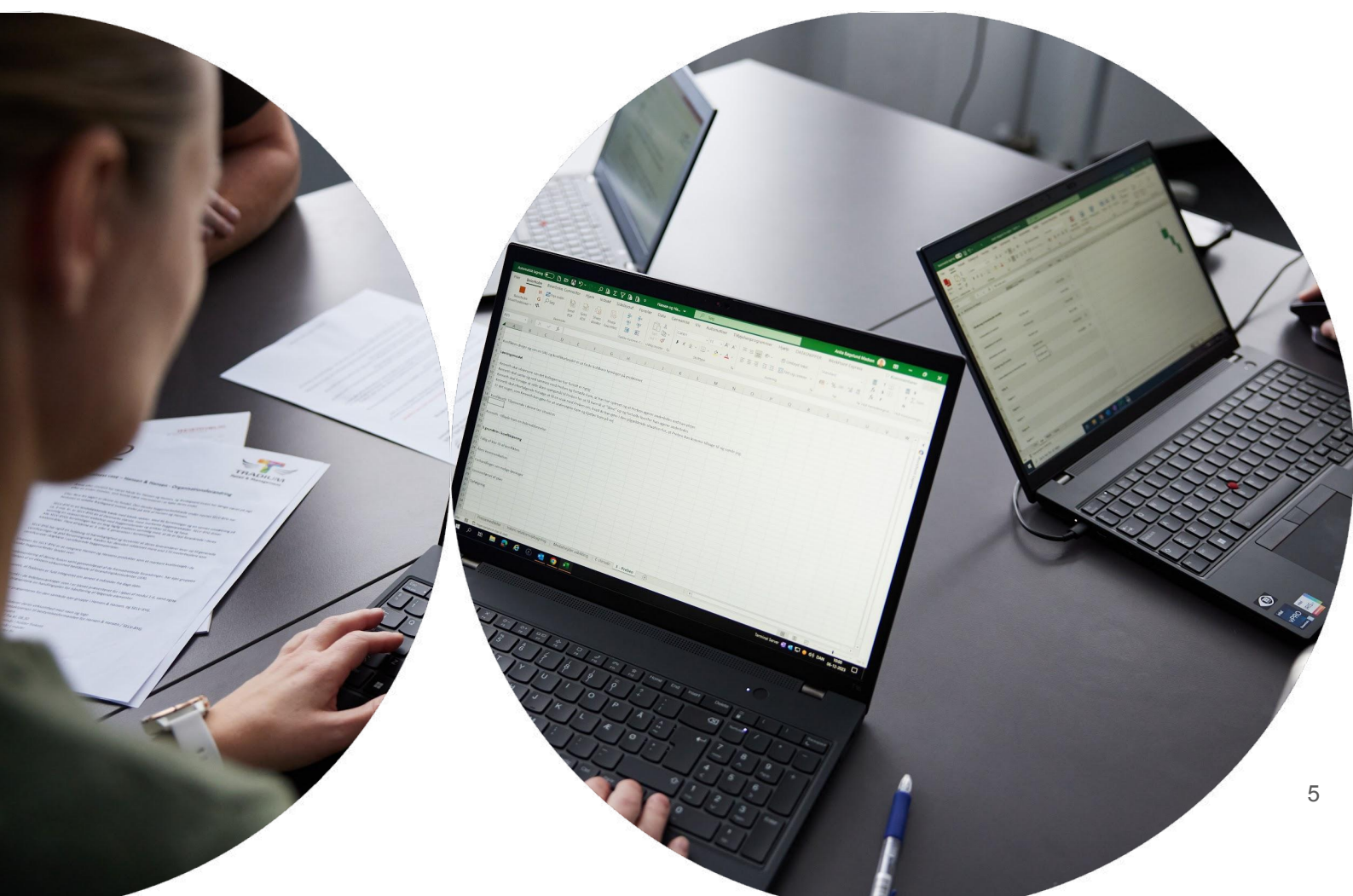
63.129 kommentarer

216.560 datapunkter

Analysen baserer sig på et omfattende datasæt indsamlet blandt GF1 og GF2-elever på tværs af 11 erhvervsskoler.

Introduktion til analysen

Baggrund

Kort introduktion til PSB-projektet

Hovedformålet med Projektet Fastholdelse gennem Social Bæredygtighed på EUD (PSB) er at øge gennemførelsen på Grundforløb 1 og Grundforløb 2 på erhvervsuddannelserne i Region Midtjylland. Projektet fokuserer bl.a. særligt de elever, som ikke modtager SPS-støtte, men som også kan stå over for personlige, sociale og/eller faglige udfordringer. Partnerskolerne er College360, Den Jyske Håndværkerskole, Herningsholm, Learnmark, Mercantec, Skive College, Tradium, UddannelsesCenter Ringkøbing Skjern, Uddannelsescenter Holstebro, Viden Djurs og Aarhus Tech. Tilsammen har de ca. 72 % af Region Midtjyllands EUD-elever (baseline 2020/2021). PSB arbejder med en kombination af løbende mikromålinger på trivsel, igangsættelse af trivselsfremmende tiltag, kompetenceudvikling af undervisere og et fælles ansvar for social bæredygtighed, som sikrer lige muligheder for kvalitetsuddannelse.

Hvad er mikromålinger?

Mikromålinger er korte og målrettede surveys indsamlet med værktøjet StudentPulse. Det bruges til at opnå løbende indsigt i elevers trivsel og i modsætning til traditionelle surveys (fx ETU'en, som udføres årligt), foretages mikromålinger *løbende* ca. 1 gang hver måned for at kunne reagere hurtigt på elevernes input.

Formålet med mikromålinger er altså at få en umiddelbar forståelse af elevers trivsel i realtid og dermed identificere, hvad der fungerer godt, og spotte udfordringer, inden de udvikler sig til alvorlige problemer.

Mikromålingerne giver skolerne mulighed for at målrette indsatser mod elever eller grupper, der viser tegn på mistrivsel, og at skabe et mere dynamisk og responsivt læringsmiljø, hvor "elevernes stemme" høres løbende, og støtte gives, når behovet opstår.

Spørgsmålsformuleringerne i mikromålingerne er udvalgt i samarbejde med de deltagende skoler i PSB-projektet med henblik på *handling her og nu*. Spørgsmålene er med andre ord ikke udvalgt med denne analyse for øje - analysen er underlagt de potentialer og udfordringer, som datagrundlaget indeholder.

Trivselsfremmende aktiviteter pba. data

Data fra mikromålinger danner grundlag for trivselsfremmende aktiviteter, der kan implementeres hurtigt og effektivt for at støtte eleverne bedst muligt. Eksempler på sådanne aktiviteter kan omfatte individuelt tilpassede samtaler med vejledere, etablering af sociale fællesskaber eller justering af undervisningsmetoder og -miljøer. Når PSB-projektet afsluttes ved udgangen af 2025, iværksættes del to af denne rapport, hvor vi også analyserer effekterne af en række trivselsfremmende aktiviteter. Se uddybning i boksen nedenfor.

Rapport 1 af 2: Hvilke faktorer påvirker trivsel på EUD?

Rapporten udkommer i to dele

Denne rapport indeholder data fra første halvdel af PSB-projektet og fokuserer på de faktorer, som påvirker EUD-elevers trivsel (se tema 1 nedenfor). Når PSB-projektet er afsluttet ved udgangen af 2025, udarbejdes en ny rapport, som indeholder både tema 1 (inklusive opdateret data), tema 2 og tema 3.

Tema 1: Hvilke faktorer påvirker trivsel for EUD-elever?

Første tema fokuserer på at identificere de faktorer, der har størst betydning for trivsel blandt EUD-elever. I rapport 1 er fokus på statistiske sammenhænge mellem trivselsparametre, mens rapport 2 også vil inddrage kvalitative input fra fokusgruppinterviews og studieadministrative data.

Tema 2: Kompetenceløft via anvendelse af viden om trivselsparametre

Det andet tema omhandler vejledninger til undervisere og ledere med fokus på pædagogiske kompetencer. Formålet er at præsentere anbefalinger, der styrker elevernes trivsel gennem forbedrede undervisnings- og ledelsespraksisser.

Tema 3: Hvilke trivselsfremmende aktiviteter har størst effekt?

Det tredje tema vurderer effekten af trivselsfremmende aktiviteter gennem et forskningsdesign, der anvender kontrolgrupper. Dette muliggør en vurdering af, hvilke aktiviteter der har størst indvirkning på elevernes trivsel og gennemførelse.

Sådan har vi undersøgt trivsel blandt erhvervsskoleelever

I analysen fokuserer vi på trivsel i en uddannelseskontekst, og her peger flere undersøgelser på, at særligt *sociale*, *faglige* og (hvad vi har valgt at kalde) *personlige* aspekter har betydning for elevernes samlede trivsel (EVA 2019; EVA 2021).

Det sociale aspekt dækker over de fællesskaber, som eleverne kan være en del af. Her er klassen særlig vigtig, men social trivsel kan også opstå i formelle og uformelle grupperinger inden eller uden for klasserummet og på tværs af uddannelsesretninger og årgange. *Det faglige aspekt* dækker over undervisningsformen, elevens evne til at forstå og følge med i undervisningen samt dens anvendelighed i praksis. *Det personlige aspekt* dækker over adgangen til støtte og vejledning samt følelsen af 'ro i maven' op til prøver.

Trivselsmodellen nedenfor illustrerer de tre trivselsaspekter og de underliggende fænomener, der konkret er spurgt ind til i mikromålingerne. De sociale, faglige og personlige aspekter af trivsel vil tilsammen give en bred indsigt i elevernes generelle trivsel, og de påvirker alle tre elevernes glæde ved at gå på skolen. Derudover spørges der også ind til elevernes forventninger om at fortsætte på uddannelsen. De konkrete spørgsmål anvendt i mikromålingerne findes under afsnittet 'Spørgeramme'. Se også afsnittet 'Variable: Hvilke trivselsparametre undersøges?' for en illustration af sammenhængen mellem de undersøgte trivselsparametre.

Figur 1. Trivselsmodellen med de undersøgte trivselsparametre

Spørgeramme

Spørgsmålsformuleringerne i mikromålingerne er udvalgt i samarbejde med de deltagende skoler i PSB-projektet med henblik på *handling her og nu* over for eleverne. Derfor er der blandt andet justeret i formuleringerne undervejs i projektet (markeret med rød skrift) for at øge elevernes forståelse og omsætteligheden af deres input til handling. Skalaen er angivet i kursiv, og de opfølgende spørgsmål med mulighed for at uddybe i åbent felt er angivet under hvert hovedspørgsmål. Bemærk, at det opfølgende spørgsmål afhænger af scoren angivet på hovedspørgsmålet.

Spørgeramme, forår og efterår 2023

Jeg er glad for at gå på [skolenavn]

0-10 (*Slet ikke - fuldt ud*)

0-6: Kunne [skolenavn] gøre noget anderledes, der ville gøre dig gladere for at gå i skole hos os?
7-10: Kan du beskrive en særlig årsag til, at du er glad for at gå på (org)?

Jeg forventer at fortsætte på hovedforløbet

0-10 (*Helt uenig - helt enig*)

0-6: Hvad er den primære årsag til at du ikke i højere grad forventer at fortsætte?
7-8: Hvad skal der til for, at du i højere grad forventer at fortsætte?

Jeg er glad for min klasse

0-10 (*Helt uenig - helt enig*)

0-6: Hvad skal der til for, at du får det endnu bedre med din klasse?

Jeg føler, at jeg kan gå til en lærer, hvis jeg har brug for hjælp eller støtte

0-10 (*Helt uenig - helt enig*)

0-6: Hvad er den primære årsag til dette?

Måden undervisningen foregår på, gør det nemt for mig at lære og forstå de ting vi gennemgår

0-10 (*Helt uenig - helt enig*)

0-6: Hvordan skal undervisningen ændres, så det bliver nemmere for dig?
7-8: Hvad skal der til, for at undervisningen bliver endnu bedre?
9-10: Kan du uddybe, hvad du finder særligt godt?

Det, jeg lærer i undervisningen, kan jeg bruge i mit kommende arbejdsliv

0-10 (*Helt uenig - helt enig*)

Jeg har ro i maven ift. de kommende prøver

0-10 (*Helt uenig - Helt enig*). Eleverne spørges kun til dette på måling 4 og 5.

0-6: Kan du uddybe, hvorfor du ikke har ro i maven?

Justeret spørgeramme, forår 2024

Justeringer er markeret med rød skrift.

Jeg er glad for at gå på (org)

0-10 (*Slet ikke - fuldt ud*)

0-6: Kunne (org) gøre noget anderledes, der ville gøre dig gladere for at gå i skole hos os?
7-10: **Hvorfor er du glad for at gå på (org)?**

Jeg forventer at starte i en læreplads efter grundforløbet eller EUX

0-10 (*Slet ikke - fuldt ud*)

0-6: **Hvorfor er du ikke sikker på, om du starter i en læreplads?**
7-8: **Hvad kunne gøre dig mere sikker på, om du starter i en læreplads?**

Jeg er glad for min klasse

0-10 (*Helt uenig - helt enig*)

0-6: Hvad skal der til for, at du får det endnu bedre med din klasse?

Jeg føler, at jeg kan gå til en lærer **eller vejleder**, hvis jeg har brug for hjælp eller støtte

0-10 (*Slet ikke - fuldt ud*)

0-6: **Hvad er grunden til dette?**

Den måde, undervisningen foregår på, passer godt til mig

0-10 (*Slet ikke - fuldt ud*)

0-8: **Hvad kunne gøre undervisningen endnu bedre?**
9-10: **Hvad fungerer særligt godt i undervisningen?**

Det, jeg lærer i undervisningen, kan jeg bruge på en kommende læreplads

0-10 (*Slet ikke - fuldt ud*)

Jeg har ro i maven ift. de kommende prøver

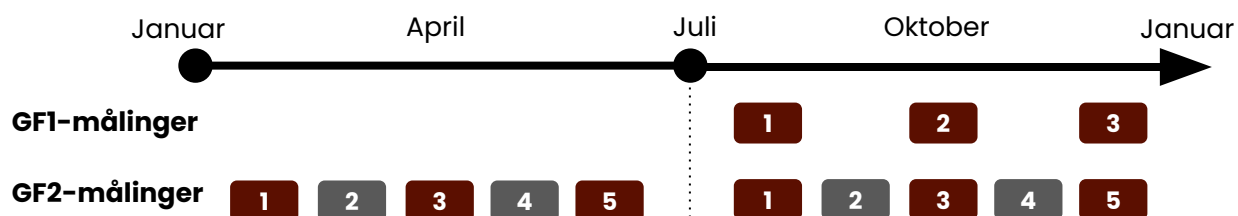
0-10 (*Helt uenig - Helt enig*). Eleverne spørges kun til dette på måling 4 og 5.

0-6: Kan du uddybe, hvorfor du ikke har ro i maven?

Timing af dataindsamling

Mikromålingerne er besvaret som illustreret i figuren herunder: Op til fem gange på GF2 og tre gange på GF1. På GF2 har måling 2 og 4 været frivillige at gennemføre, hvorfor der som minimum er svaret tre gange i løbet af GF2.

Figur 2. Illustration af indsamlingstidspunkter for mikromålinger

Datagrundlag

Der er indsamlet i alt 29.367 besvarelser fra elever i perioden januar 2023 til og med juni 2024. I samme periode er der indsamlet 63.129 kommentarer fra eleverne.

Resultaterne deles op i de tre halvår. Hvert halvår er udtryk for ét forløb på enten grundforløbets første eller anden del. Samtidig evalueres forandringer over tid i takt med, at mikromålingerne vinder fodfæste på skolerne, som har mulighed for at følge udviklingen og løbende tage handling på elevernes trivsel.

Alle halvår i projektet har opnået god tilslutning, hvilket sikrer et validt datagrundlag. Besvarelserne er forholdsvis ligeligt fordelt mellem de tre målingsperioder - dog med størst volumen i andet halvår af 2023. Der ses en stabil fordeling mellem antal besvarelser og tilgang på skolerne i de pågældende perioder (Børne- og Undervisningsministeriet, Uddannelsesstatistik).

Volumen af elever på Grundforløb 2 er væsentligt større end på Grundforløb 1, hvilket også afspejles i besvarelserne, idet 23.997 af besvarelserne stammer fra elever på Grundforløb 2, hvor de resterende 5.370 stammer fra Grundforløb 1-elever. Besvarelserne fra GF 1-eleverne har udelukkende fundet sted i andet halvår af 2023.

Fra andet halvår af 2023 og frem har nogle skoler valgt at lave tre målinger i stedet for fem. Disse falder som måling 1, 3 og 5 for at sikre at hele forløbet er dækket ind. Dette afspejles i antallet af besvarelser, som er højest på disse tre målinger.

 29.367 besvarelser

 63.129 kommentarer

 216.560 datapunkter

Databehandling

Rapporten baseres på kvantitativ databehandling, som afdækker tendenser i trivselsparametrene og deres udvikling over tid.

Derudover benyttes lineære og logistiske regressionsmodeller til at afdække interne afhængigheder mellem trivselsparametre, hvilket kan være et medvirkende værktøj i prioriteringen og forståelsen af elevernes trivsel og tilknytning til skolen.

Ud over den kvantitative databehandling foretages omfattende analyser af de mange skriftlige kommentarer, som eleverne har givet i forbindelse med deres besvarelser af mikromålingerne. Kommentarerne er af høj kvalitet og giver os desuden mulighed for at validere deres forståelse for de enkelte trivselsparametre og deres relevans for eleverne.

Tabel 1. Antal besvarelser, pr. måling og halvår

Antal besvarelser	Måling 1	Måling 2	Måling 3	Måling 4	Måling 5	I alt	Kommentarer
Forår 2023 (GF2)	1.945	1.921	1.929	1.813	1.379	8.987	15.563
Efterår 2023 (GF1)	1.880	0	1.627	0	1.330	4.837	8.452
Efterår 2023 (GF2)	1.553	1.286	1.365	1.187	927	6.318	13.506
Forår 2024 (GF2)	2.994	1.105	2.411	830	1.885	9.225	25.543

Kilde: Egen tilvirkning

De fire hovedområder

Der er betydelig forskel på elevgrupperne og uddannelsesforløbenes struktur på tværs af erhvervsuddannelserne. Derfor opdeles rapportens nøgletal i de fire hovedområder, som er defineret af Undervisningsministeriet. Da der ikke er krav om, at grundforløbets første del følger den officielle opdeling, behandles ikke-kategoriserbare forløb uden tilknyttet hovedområde. Data behandles også i én samlet pulje i de tilfælde, hvor det er relevant at vise en samlet forståelse for elevernes oplevelse af de forskellige trivsels- og tilknytningaspekter til skolen.

Kontor, handel og forretningservice

Herunder ligger de uddannelser, som handler om økonomi, salg, administration, kundeservice og planlægning af events.

Uddannelserne kan både være tilpasset kontorfunktioner og onsite funktioner inden for handel, finans eller økonomi.

Teknologi, byggeri og transport

Herunder er en lang række erhvervsuddannelser, som er kendetegnet ved håndværk, teknikker og teknologier.

Uddannelserne er målrettet transport, byggeri og industri indenfor eksempelvis maskiner og biler. Derudover er der uddannelser, som er målrettet teknologier inden for IT eller medier og kommunikation. Slutteligt rummer kategorien uddannelser målrettet rengøring eller vagt.

Fødevarer, jordbrug og oplevelser

Herunder ligger de uddannelser, som beskæftiger sig med tilblivelsen af madvarer. Uddannelserne strækker sig fra fremstillingen af råvarer, bearbejdning af fødevarer til tilberedning og servering.

Yderligere rummer kategorien uddannelser målrettet at skabe oplevelser og at yde service.

Omsorg, sundhed og pædagogik

Herunder ligger de uddannelser, som retter sig mod arbejdet med mennesker.

Uddannelserne kan både henvende sig til pleje og sundhed, pædagogiske opgaver samt arbejdet med velvære som eksempelvis pleje af hud og hår.

Svarfordeling på tværs af hovedområderne

Fordelingen på tværs af hovedområderne afspejler den reelle fordeling af eleverne på de deltagende skoler. Her er stort overtal af elever, som går på uddannelser inden for Teknologi, byggeri og transport. Næstflest besvarelser kommer fra hovedområdet Kontor, handel og forretningsservice, mens Fødevarer, jordbrug og oplevelser udgør den næstmindste gruppe. Da SOSU-skolerne ikke er en del af PSB-projektet, indgår relativt få elever fra hovedområdet Omsorg, sundhed og pædagogik, hvor der på tværs af de tre halvår blot indgår 851 besvarelser. Resultaterne fra dette hovedområde er derfor underlagt en større usikkerhed.

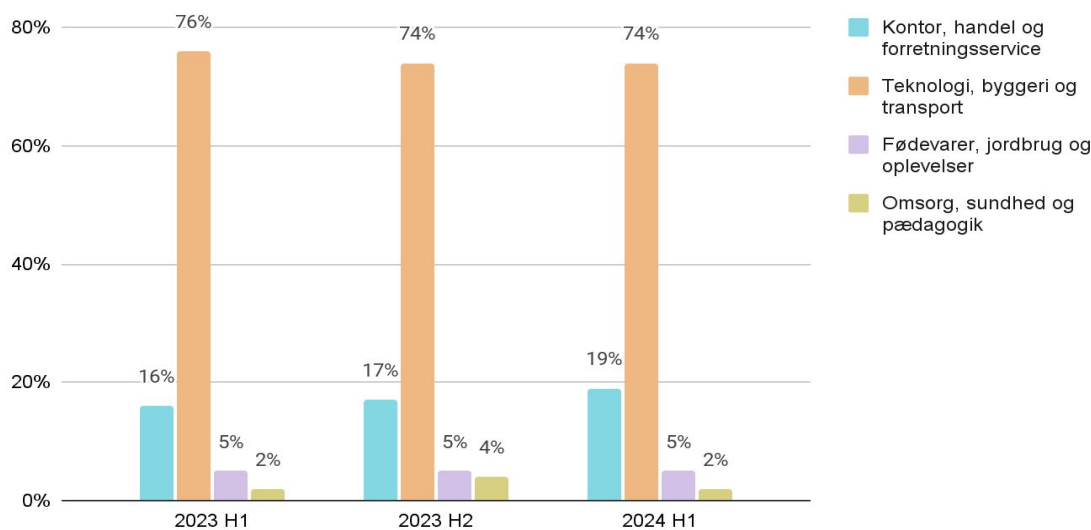
Analysens datagrundlag anses som repræsentativ for erhvervsskoleelever i Danmark ekskl. landbrug og SOSU-området.

Tabel 2. Fordelingen af besvarelser på hovedområde på Grundforløb 1 og 2 sammenholdt m. elevfordeling landsplan

	Samlet antal besvarelser	Fordeling af besvarelser	Faktisk tilgang (inkl. SOSU)
Teknologi, byggeri og transport	21.904	75%	48%
Kontor, handel og forretningsservice	5.074	17%	19%
Fødevarer, jordbrug og oplevelser	1.436	5%	11%
Omsorg, sundhed og pædagogik	851	3%	22%

Kilde: Børne- og Undervisningsministeriet, Uddannelsesstatistik.

Figur 3. Fordelingen af besvarelser på hovedområde for hver periode, pct.

Anm.: N = 29.265 besvarelser

Kilde: Egen tilvirkning

Tabel 3. Fordelingen af besvarelser på hovedområde på Grundforløb 1 og 2, pct.

	GF 1	GF 2
Teknologi, byggeri og transport	16%	84%
Kontor, handel og forretningsservice	19%	81%
Fødevarer, jordbrug og oplevelser	17%	83%
Omsorg, sundhed og pædagogik	29%	71%

Anm.: N = 29.265 besvarelser

Kilde: Egen tilvirkning

Ovenstående graf viser, at fordelingen mellem besvarelser fra de fire hovedområder er stabil over tid, hvor andelen af elever fra de forskellige områder ikke har væsentlige udsving. Dermed er resultaterne for hver målingsperiode sammenlignelige uden risiko for, at udsving skyldes forskelle mellem hovedområderne.

Der ses dog væsentlige forskelle i fordelingen mellem besvarelser fra Grundforløb 1 og 2 alt efter hovedområde. På alle fire hovedområder stammer størstedelen af besvarelser fra Grundforløb 2.

Dataforståelse

Elevernes scores

I målingerne er eleverne blevet bedt om at vurdere en række udsagn (spørgsmål), samt i hvor høj grad de er enige i disse. Samtlige spørgsmål er blevet vurderet på en skala fra 0-10, hvor en score på 0 indikerer, at eleven *slet ikke* er enig, mens en score på 10 indikerer at eleven *i høj grad* er enig.

Valget af 0-10-skalaen er truffet på baggrund af indledende tests blandt elever, der fremhæver skalaens intuitivitet, samt en indledende analyse af variation i datasættet på det enkelte parameter.

Ligeledes er det værd at bemærke, at samtlige spørgsmål har været "positivt vinklet" for at undgå forvirring eller misforståelser, når eleverne skal anvende 0-10-skalaen. En lav score på et givet parameter indikerer dermed, at eleven ikke er tilfreds eller ikke trives, mens en høj score vil indikere det modsatte.

Uddybende kommentarer fra eleverne

På udvalgte spørgsmål er eleverne blevet stillet et opfølgende spørgsmål, hvor de har haft mulighed for at uddybe baggrunden for, hvorfor de har valgt en given score. De opfølgende spørgsmål stilles både ved angivelse af høje og lave scores for både at indsamle information om det, eleverne er tilfredse med, og som skaber god trivsel, samt årsager til mistrivsel.

Gruppering af elever

Undervejs i analysen er elevernes besvarelser opdelt i tre grupperinger for at supplere de gennemsnitlige scores med et læsevenligt overblik over fordelingen bag gennemsnittet. Fordelingen er lavet som illustreret herunder:

Score	Gruppering
0-6	Skeptiske Ikke tilfredse og vil ofte pege på væsentlige mangler og forbedringsmuligheder.
7-8	Tilfredse Forventninger er indfrie og behov dækket. Elever vil pege på mindre mangler og forbedringsmuligheder.
9-10	Begejstrede Høj grad af tilfredshed og positivitet. Elever peger oftest på ting der bidrager positivt.

Forståelse af skalaen er verificeret af elever

Elevernes forståelse af skalaen og opdelingen i de tre grupperinger er undersøgt i fokusgruppeinterviews med elever (CompanYoung 2024). De gennemførte interviews bekræfter, at eleverne forstår 0-10 skalaen på samme måde, som inddelingen i de tre grupperinger indikerer: Eleverne forstår fx en score på 6 eller derunder som udtryk for en vis skepsis, og at der er noget, der kan forbedres.

Grupperingen anvendes til at skabe overblik og sammenligningsgrundlag på tværs af trivselsparametre, og ikke som et statistisk værktøj.

Den relative ratio

I forlængelse af grupperingen af besvarelser anvendes der i analysen en *relativ ratio*. Ratioen skal ses som en *opsummering* af den relative fordeling mellem ydergrupperne og giver en indikation af, hvordan besvarelser inden for et parameter fordeler sig.

Scoren er inspireret af lignende metodik fra kundetilfredshedsanalyser (NPS). I udregningen udgår andelen af tilfredse elever, hvorefter andelen af *skeptiske* fratrækkes andelen af *begejstrede*. Dermed vil laveste teoretiske score være -100 (100% er skeptiske) mens højeste score vil være +100 (100% er begejstrede).

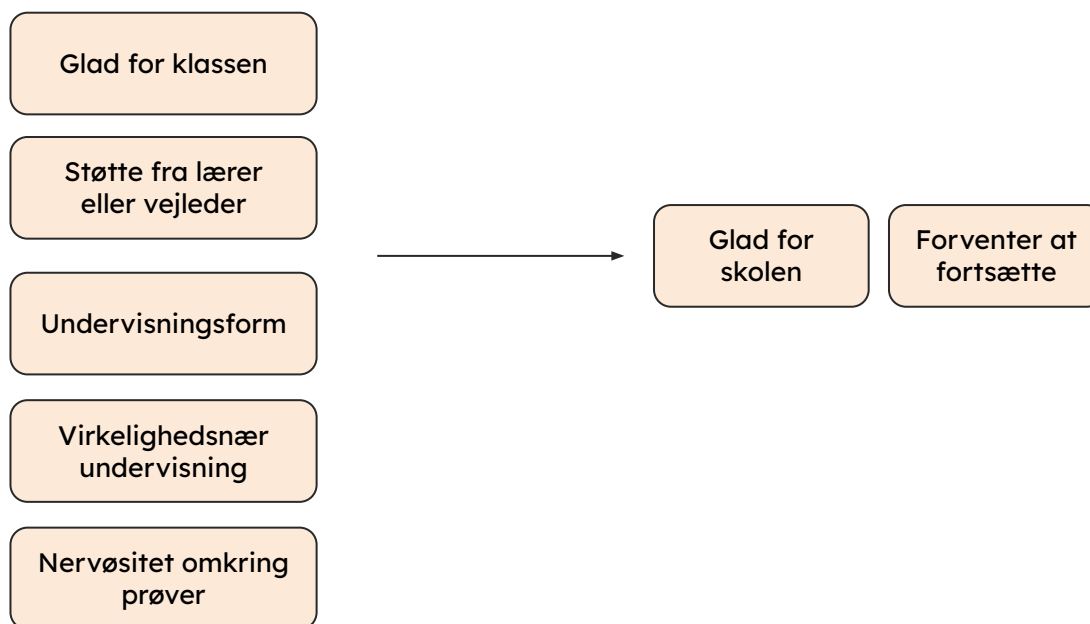
I analysen anvendes scoren som et værktøj til at forstå den overordnede balance i stemningen og for at tydeliggøre, hvilken fordeling der ligger bag den gennemsnitlige score. Ratioen er derfor en indikation af, om der er overvægt i positive eller skeptiske oplevelser, mens tilfredse udgår af denne balance, da de ikke formodes at påvirke stemningen hverken negativt eller positivt.

Variable: Hvilke trivselsparametre undersøges?

I løbet af de tre halvår er eleverne kontinuerligt blevet stillet de samme 6-7 spørgsmål, som alle fungerer som indikatorer for relevante trivselsparametre. Her ses et fuldt overblik over, hvilke variable der indgår i analysearbejdet. Ved nogle parametre står to versioner: Dette er enten udtryk for, at der er forskellig formulering, alt efter om det er til elever på Grundforløb 1 eller 2, eller at der har været optimerende justeringer i spørgsmålet i løbet af perioden.

I analysen anses de to variable: "Jeg er glad for at gå på skolen" og "Jeg forventer at fortsætte...." som afhængige af de øvrige variable som eksempelvis "Jeg er glad for min klasse". Det vil sige, at vi forventer, at "Jeg er glad for at gå på skolen" påvirkes af, hvorvidt man er glad for sin klasse. Fokus er dermed på at undersøge *om* og *i hvilken grad* de øvrige variable påvirker elevernes generelle glæde ved skolegangen og forventning om at fortsætte. Analysens forståelse af variabelnes interne afhængighed kan forstås som en kausal proces, hvor flere mekanismer er på spil.

Figur 4. Kausalmodel for effekten af trivselsparametre på, om eleverne er glade for skolen og om de forventer at fortsætte

Glæde ved skolen

Hvad påvirker, om eleverne er glade for deres skolegang og trives?

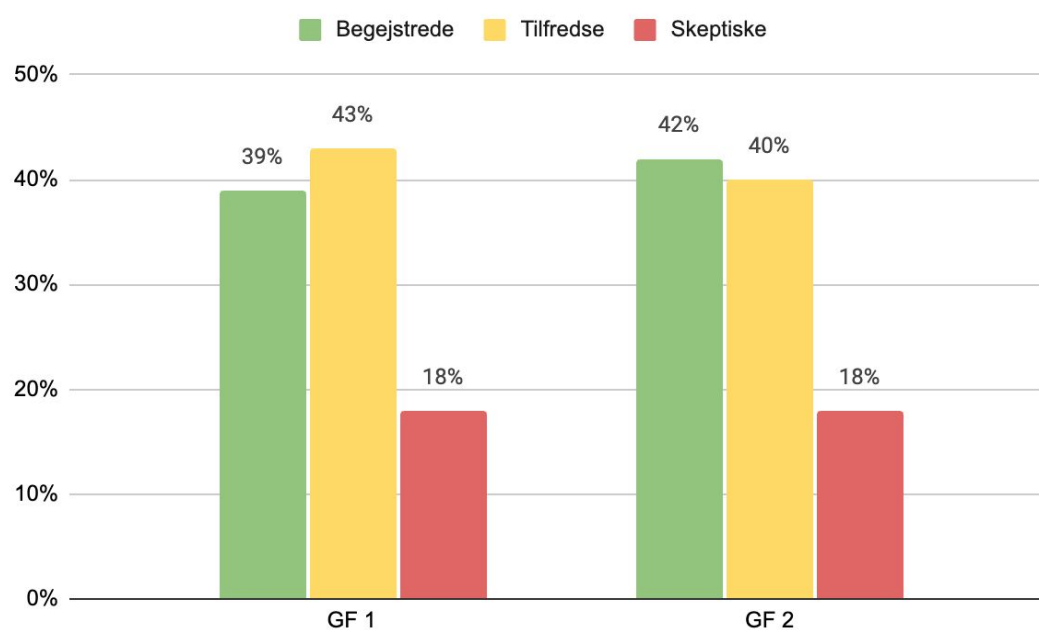

Elevernes generelle trivsel

Parameteret "glæde ved skolen" bruges som et mål for elevernes generelle trivsel. Generel trivsel anses for at dække over tre centrale dimensioner af trivsel: social, faglig og personlig trivsel og giver derfor et helhedsbillede af elevernes generelle trivsel i forbindelse med deres skolegang.

På tværs af de tre målingsperioder opnås et gennemsnit på 7,9 på dette parameter. Generelt ligger mange elever i den positive ende af skalaen, hvilket er udtryk for, at mange elever er glade for deres respektive skole. Samlet set opnår skolerne en ratio på 24 på en skala fra -100 til +100. Vi ser særligt positive resultater blandt eleverne på Grundforløb 2, hvor "begejstrede" er den gruppe, der huser den største andel. Her ses en ratio på 24, hvor GF1 elever opnår en ratio på 21.

Figur 5. Fordelingen af, om eleverne er glade for skolen på Grundforløb 1 og 2, pct.

Anm.: n = 28.097 besvarelser. Spørgsmål: *Jeg er glad for at gå på [skolenavn]*. Andelen af begejstrede, tilfredse og skeptiske på henholdsvis GF1 og GF2 ud fra den samlede score over de tre halvår.

Kilde: Egen tilvirkning

Glad for skolen

Indikatorvariabelen for generel trivsel er dannet ud fra spørgsmålet "*Jeg er glad for at gå på [skolenavn]*". Eleverne har svaret på en skala fra 0-10, hvor 0 er defineret som "Slet ikke" og 10 er defineret som "Fuldt ud".

Alle elever har haft mulighed for at knytte en kommentar til deres svar.

Denne variabel vil i denne midtvejsrapportering fungere som en af to indikatorvariable for elevernes generelle trivsel og tendens til at fortsætte på uddannelsen.

Kommentaranalyse: Elevernes generelle trivsel

I det følgende analyseres indholdet af kommentarer, som de skeptiske, tilfredse og begejstrede elever har givet i forbindelse med svar på deres generelle glæde ved skolegangen.

Table 4. Tendenser i kommentarer vedrørende generel trivsel på tværs af grupper

Skeptiske	Tilfredse	Begejstrede
Undervisere	Struktur	Rummelig kultur
Klassedynamik	Faciliteter	Engagerede lærere
Struktur og relevans	Individuel støtte	
Bekvemmelighed og hensyn		

Tendenser i kommentarer blandt skeptiske elever (18% af den totale elevgruppe)

"Kunne [skolenavn] gøre noget anderledes, der ville gøre dig gladere for at gå i skole hos os?" **Antal kommentarer: 3149**

Respekt mellem underviser og elev

De skeptiske elever (som scorer 0-6) fremhæver ofte deres undervisere som kilde til frustrationer. Her findes oftest eksempler på elever, som problematiserer undervisernes adfærd, hvor særligt en oplevelse af manglende rummelighed og tolerance hos en lærer kan have negativ indflydelse på trivslen. Mange af de elever, som svarer skeptisk, giver udtryk for, at de ikke oplever, at deres undervisere respekterer dem, hvilket er en kilde til usikkerhed og gensidig disrespekt. Andre elever beskriver, at de oplever deres lærere som truende - ikke i fysisk forstand, men på et strukturelt plan, hvor de føler sig truet med fraværsangivelser eller udsnidning. Andre mener, at deres undervisere opfører sig uprofessionelt og fremstår uforberedte.

De elever, som begrunder deres lave trivselsscore med denne type af problematikker, efterspørger undervisere, som formår at skabe et trygt miljø i klassen, hvor man som elev hviler i, at man kan stille spørgsmål uden negative konsekvenser, oplever gensidig respekt og interesse samt at de har en oplevelse af, at deres underviser ønsker dem det bedste.

"Underviserne skal forstå der er voksne mennesker på uddannelsen så derfor skal de behandles med respekt og ikke på en barnlig måde"

Udvalgt elevkommentar

Klassedynamikken: Støj og stor forskel i ambitioner

Flere af dem, som er skeptiske, uddyber deres svar med, at der er udfordringer i klassedynamikken. Klassedynamik har mange facetter, som kan give udfordringer for eleverne. Særligt ofte fremhæves det, at det skaber mistrivsel, hvis der er for meget støj eller uro i undervisningen. En del af dette tilskrives også oplevelsen af store forskelle i

ambitionsniveau, som de oplever i klassen. Nogle elever fremhæver, at det særligt kan være vanskeligt at være i klasse med mange unge elever, som de ikke oplever har samme ambitionsniveau som dem selv, og som derfor ikke udviser respekt, men forstyrrer undervisningen.

Der findes også flere beskrivelser af miljøer, hvor der internt på holdene er uhensigtsmæssige dynamikker, som kan være ødelæggende. Her beskrives alt fra små drillerier til sabotage af hinandens arbejde.

Uhensigtsmæssige dynamikker kan både påvirke trivslen for de elever, som er direkte implicerede i situationer og for dem, som blot observerer. Fælles for alle er det, at sådanne dynamikker skaber en grundlæggende utryghed, som bevirker, at flere ikke har lyst til at tage i skole eller har svært ved at få det optimale ud af undervisningen, da de ikke føler sig trygge i miljøet. Disse elever efterspørger et miljø, hvor uro ikke tolereres, og hvor der er konsekvenser for elever, som skaber utryghed på holdene. Der er et grundlæggende ønske om at være en del af en klasse, som accepterer og respekterer hinandens ambitionsniveauer, ønsker og handlinger, så man kan hvile i det faglige fællesskab.

For at forbedre klassedynamikken findes der også blandt nogle elever et stort ønske om, at der er flere sociale aktiviteter og fester, som de også ser det på gymnasierne. De mener, at dette kan være med til at styrke det sociale sammenhold og modvirke, at man taler grimt til og om hinanden i samme grad.

"Der er meget brok på holdet, det er meget forstyrrende... der er meget negativitet omkring omtale af enkelte lærere og det er ubehageligt at være i"

Udvalgt elevkommentar

Struktur omkring skemaer og kommunikation herom

Skeptiske elever begrundet også vurderingen med oplevelsen af mangel på struktur fra skolens side. De oplever, at de ikke bliver informeret i tide om ændringer ved eksempelvis underviseres sygdom. Ligeledes tilskrives den kritiske vurdering oplevelser af, at undervisningen ikke hænger sammen på en måde, som giver mening, eller at metoderne, som undervises i, har mistet deres relevans qua udviklingen på området. Disse oplevelser munder ud i, at eleverne har en oplevelse af, at deres tid, forløb og uddannelse ikke bliver taget seriøst. Som konsekvens heraf beskrives det, at den energi, de bruger på at forstå struktur og at holde sig opdateret, går ud over deres fokus og ro på uddannelsens læringsmål og egentlige indhold. Manglen på struktur kan både komme fra skolens side i forbindelse med selve koordineringen og skemalægningen, men kan også komme til udtryk i undervisningen, som virker ustruktureret, tilfældig og som spild af tid.

Disse elever ønsker at opleve struktur og konsekvent rettidig informationsflow gennem deres uddannelse, så de kan udnytte deres energi rigtigt og samtidig føle sig respekteret af skolen, da de undgår at få oplevelsen af at få spildt deres tid ved at møde op forgæves eller til ustruktureret undervisning.

“Der er ikke organisation på skolen. Lærerne og ledelsen snakker ikke sammen. Det går ikke at vi møder op til tiden og får at vide, at vores lærer ikke ved om han skal sende os hjem”

Udvalgt elevkommentar

Hensyn til økonomiske råderum

Nogle elever er skeptiske, fordi de ikke oplever, at skolen tager højde for situationen som elev. Særligt henvises til økonomiske forhold, hvor oplevelsen er, at skolen ikke er tilpasset segmentet, som går der. Det kan rette sig mod eksempelvis dyr parkering i skolens område eller dyr kantine. Eleverne beskriver det som frustrerende, at de ikke oplever, at de har reel mulighed for at benytte skolens tilbud, fordi det er for dyrt til at kunne matche deres beskedne indkomst. Dette mismatch kan desuden få eleverne til at føle sig mindre velkomne på stedet, som de ikke oplever er tilpasset deres behov, men i højere grad giver muligheder for en målgruppe, de ikke er i.

Disse elever ønsker derfor, at der bliver taget højde for den situation, som de formoder, at majoriteten af elever er i med en forholdsvis lav indkomst. De ønsker en reel mulighed for at benytte skolens udbud af bekvemmelighedstilbud og dermed få fornemmelsen af, at stedet er tilpasset dem og deres livssituation.

“Billigere kantine eller at holde gratis ved skolen. På SU er det sku for dyrt at gå i skole”

Udvalgt elevkommentar

Tendenser i kommentarer blandt de tilfredse elever (40 %)

“Kan du beskrive en særlig årsag til, at du er glad for at gå på (org)? | Hvorfor er du glad for at gå på [skolenavn]”

Antal kommentarer: 8032

De elever, som er tilfredse (scorer 7-8) på udsagnet, om de er glade for skolen, giver grundlæggende udtryk for en tilfredshed med skolen, som lever op til forventningerne. De oplever, at det er et rart sted at være, og at de går på en uddannelse, som de interesserer sig for. I vid udstrækning er der derfor tale om elever, som oplever, at uddannelsen og skolen i det store hele er som forventet og har en hverdag, hvor de trives med at komme på skolen. De giver ikke udtryk for, at skolen, uddannelsen eller lærere har overgået forventningerne, men placerer sig i den kategori, man kan karakterisere som tilfreds.

Det, eleverne oftest fremhæver som positivt, er gode relationer i klasserne, gode undervisere, interesse match med uddannelsen og de fremtidsmuligheder, de får. Omvendt opleves der forbedringsmuligheder indenfor planlægning, struktur og kommunikation, faciliteter, individuel støtte og sociale arrangementer.

“Den største grund er at jeg er her for at blive tømrer, hvilket jeg godt kan lide.”

Udvalgt elevkommentar

Struktur og opbygning af faglige indhold

Der er ønske om bedre struktur på uddannelsen i forhold til konsistent planlægning i et tydeligere og mere stabilt skema, der ikke ændres ofte, så de kan planlægge deres tid bedre og undgå forvirring. I undervisningen efterspørges der ligeledes højere grad af kontinuitet, og de vil gerne undgå for mange spring mellem forskellige fag og emner. De ønsker en mere sammenhængende undervisning, hvor de har tid til at fordybe sig i et emne, før de skifter til noget nyt. For at sikre bedst muligt udbytte af undervisningen fremhæver de et ønske om tydeligere retningslinjer og forventninger fra lærerne om, hvad der kræves af dem, hvilke mål der er for undervisningen, og hvordan de bedst opnår disse mål. Sammenfattende vil bedre struktur både organisatorisk og i undervisningen hjælpe eleverne med at få mere ud af deres undervisning, føle sig mere trygge og forberedte, samt opnå en højere grad af personlig og faglig succes.

“Har en god “klasselærer” samt god klasse. Dog vil jeg sige at ledelsen skal tage sig sammen og få styr på strukturen af undervisning”

Udvalgt elevkommentar

Opdaterede faciliteter

De tilfredse elever udtrykker et ønske om, at faciliteterne vedligeholdes og opdateres, så de matcher udviklingen i deres felt bedst muligt og dermed ruste dem til fremtiden. Dette gælder både fysiske værksteder og IT-løsninger. De ønsker samtidig også, at værkstederne indrettes og udnyttes bedst muligt, så der er faciliteter nok til rådighed til, at ventetiden minimeres. Faciliteterne og forholdene i undervisningslokalerne fremhæves også som et forbedringsområde for at skabe komfortable undervisningstimer. Herunder nævnes både opdatering af stole og borde samt sikring af god ventilation og styring af temperatur.

“God undervisning, gode undervisere. Dog mangler lidt bedre udstyr i klasserne f.eks bedre stole, bedre computere og eksterne skærme til alle elever.”

Udvalgt elevkommentar

Individuel støtte og feedback

Eleverne ønsker, at lærerne er mere synlige og tilgængelige, især i værkstedstimerne, så de hurtigt kan få hjælp og støtte, når de har brug for det. Eleverne efterspørger mere individuel opmærksomhed fra lærerne for at sikre, at de får den nødvendige støtte til at forstå og mestre undervisningsmaterialet. Dette inkluderer hjælp til specifikke opgaver, forklaringer på svære emner og feedback på deres arbejde. Her ønsker de detaljeret feedback, så de forstår både deres styrker og svagheder, så de kan udvikle sig bedst muligt. Samtidig er der et ønske om hensyntagen til forskellige læringsstile og tempi, hvor nogen kan have behov for ekstra tid til at forstå bestemte emner, mens andre har behov for sværere opgaver.

Eleverne udtrykker desuden et ønske om personlige mentorer eller rådgivere, som kan vejlede dem i deres uddannelsesforløb, så de er bedst muligt klædt på til fremtiden.

Slutteligt efterspørgeres adgang til rådgivning eller psykologer til at hjælpe med at bearbejde personlige og sociale udfordringer, så de kan føle sig trygge.

“Der er meget fart på, tingene skal gøres meget hurtigt, der er ikke så meget tid til fordybelse. Der er tit meget selvstudie - læs en tekst og lav en opgave, som tit bliver ikke engang gennemgået. Ville være rart med flere forskellige undervisningsmetoder, da alle ikke lærer ens.

Mere feedback”

Udvalgt elevkommentar

Begejstrede: 42 %

“Kan du beskrive en særlig årsag til, at du er glad for at gå på (org)? | Hvorfor er du glad for at gå på [skolenavn]?”

Antal kommentarer: 8864

De begejstrede tilkendegivelser begrundes ofte med, at eleverne oplever gensidig respekt både mellem elever og mellem elever og lærere, hvor man bliver accepteret for hvem man er. Her er oplevelsen af et trygt miljø, hvor man ikke skal være bange for at stille et spørgsmål, som andre ville anse som dumt.

De beskriver en oplevelse af engagerede lærere, som formår at gøre undervisningen spændende og sjov uden at gå på kompromis med kvaliteten eller strukturen. Herunder ligger også undervisningsformen, hvor mange finder det befriende med afvekslingen mellem teori og praksis, så de får lov til at prøve færdigheder af og udvikle sig i praksis. Det fremhæves også, at den enkelte elev føler sig set og hjulpet med undervisere, metoder og værktøjer tilpasset deres niveau og læringsstil. De beskriver lærerne som engagerede, motiverede og meget kompetente, og som formår at undervise på et højt fagligt niveau, mens de også oplever, at de får støtte og vejledning i forbindelse med både udvikling og beslutninger, som indvirker på deres uddannelse og fremtid.

De begejstrede fremhæver ligeledes, at de har en oplevelse af, at de lærer meget indenfor det fag, der interesserer dem mest, og at de går på en uddannelse, som ruste dem godt til fremtiden.

Eleverne lægger vægt på det gode sociale miljø, hvor der er gode interne relationer i klasserne, hvor de har oplevelsen af at finde ligesindede venner. Samtidig understreges det, at skolens struktur og faciliteter understøtter det gode læringsmiljø ved at stille de nødvendige ressourcer til rådighed. Nogle elever fremhæver desuden, at de oplever høj grad af frihed til eksempelvis selv at vælge opgaver og metoder, hvilket understøtter deres engagement og læring.

“Jeg synes der er mange forskellige muligheder og hjælpemidler til rådighed, som kan hjælpe den enkelte elev med at udvikle sig bedst muligt. Vi har også gode undervisere, som er erfarne og ”down to earth”

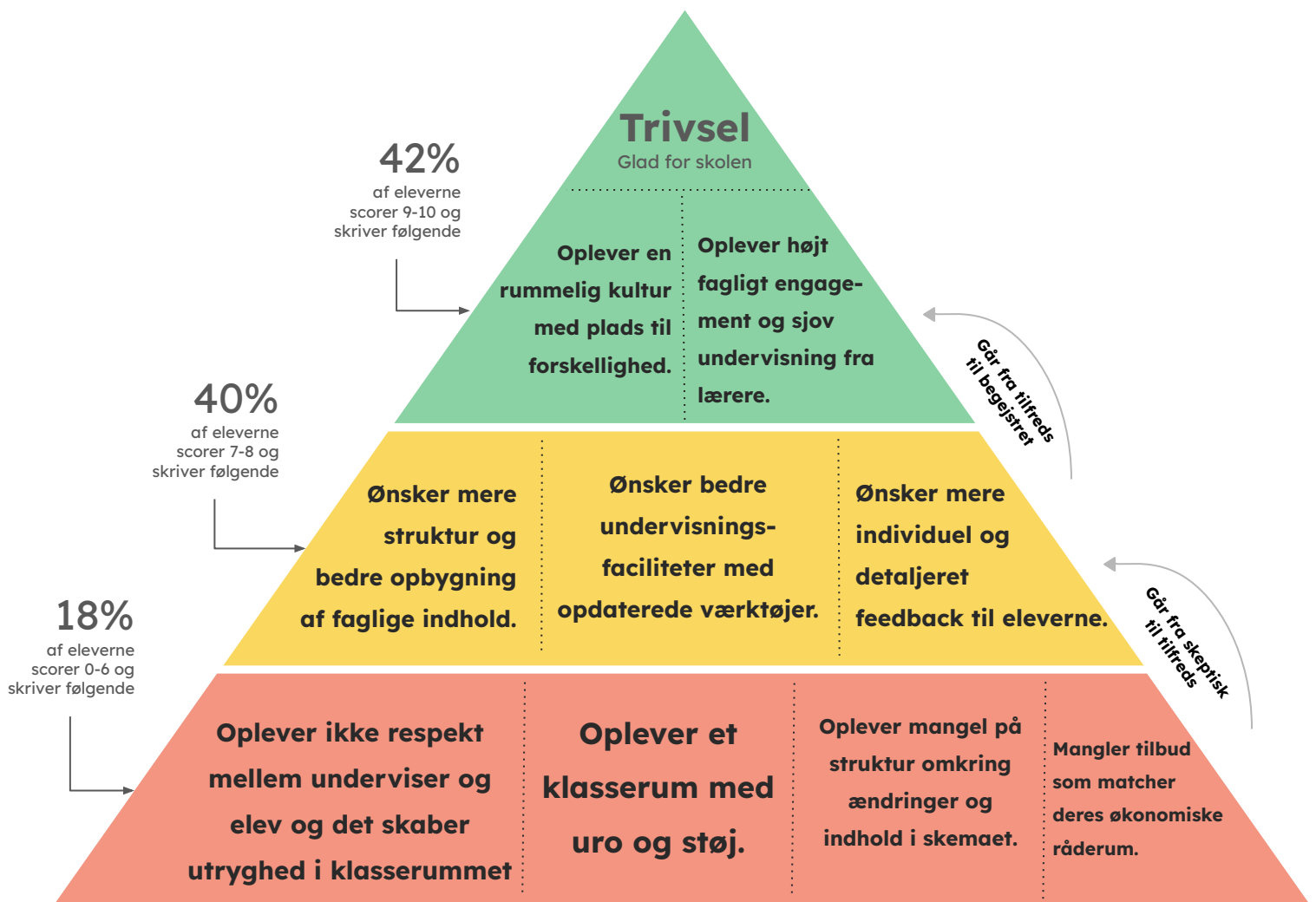
Udvalgt elevkommentar

Trivselspyramiden

Ud fra elevernes kommentarer tegnes et billede af, at grundlæggende forhold skal være på plads, før de flyttes fra skeptiske til tilfredse. Herefter kan der justeres på andre aspekter af elevernes oplevelse af skolen for at arbejde sig mod en større andel begejstrede elever. Indholdet i pyramiden baserer sig på en kommentaranalyse af i alt 20.045 kommentarer vedrørende elevernes generelle glæde ved skolen.

Figuren læses som en klassisk behovspyramide, hvor elementerne i bunden er grundlæggende behov, som skal være opfyldt (dvs. ikke være til stede), før man som elev kan bevæge sig op i det næste niveau. Det er således ikke tilstrækkeligt kun at prioritere elementerne i toppen af pyramiden. Disse bevægelser er skitseret i trivselspyramiden, der kan fungere som værktøj i prioriteringen af tiltag, der kan fremme elevernes trivsel og glæde ved deres skolegangen.

Udvikling over tid

I løbet af de tre målingsperioder ses generelt en positiv udvikling i, hvorvidt eleverne er glade for deres skole. Den gennemsnitlige score er således steget fra 7,7 i første halvår af 2023 til 7,9 i andet halvår af 2023 og er i første halvår af 2024 på sit hidtil højeste med en gennemsnitlig værdi på 8,0 på skalaen fra 0-10.

Tabel 5. Udviklingen i gennemsnitlig score og ratio for, om eleverne er glade for skolen, 2023-2024

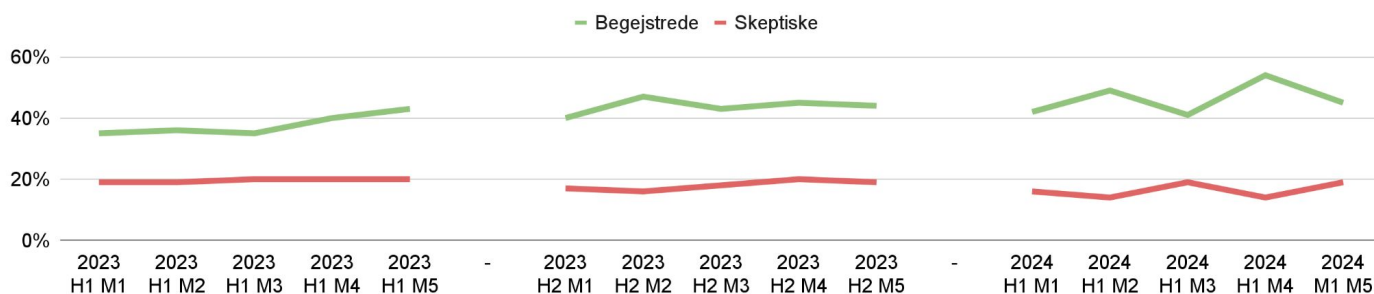
Første halvår 2023	Andet halvår 2023		Første halvår 2024
GF2	GF1	GF2	GF2
Gns. 7,7	Gns. 7,9***	Gns. 8,0***	Gns. 8,0
Ratio 18	Ratio 22	Ratio 27	Ratio 27

Anm.: n = 28.097 besvarelser. Spørgsmål: *Jeg er glad for at gå på [skolenavn]*
Kilde: Egen tilvirkning

I takt med at gennemsnittet er steget i løbet af de sidste tre halvår, er andelen af begejstrede også generelt stigende, mens andelen af skeptiske er en smule faldende.

Første halvår af 2023 opnår således en samlet ratio på 18. Andelen af begejstrede tilkendegivelser tager et godt hop op og rammer i andet halvår af 2023 en ratio på 25. I første halvår af 2024 er ratio helt oppe på 27.

Figur 6. Udvikling i andelen af begejstrede og skeptiske elever over tid, 2023-2024

Anm.: n = 28.097 besvarelser. Spørgsmål: *Jeg er glad for at gå på [skolenavn]*. Ophold i kurven er udtryk for, at der skiftes forløb, og at respondentgruppen derfor er en anden end foregående måling.
Kilde: Egen tilvirkning

Tendensen for stigende tilfredshed med skolen er tiltagende, da den kun bevæger sig opad sammenlignet med første måling i 2023. Resultaterne viser også, at for hvert halvår har der været stadig flere elever, som har været glade for skolen i måling 1.

I forhold til skeptiske elever ses den modsatte bevægelse - dog i mindre udtalt grad. Her ses således, at andelen af elever, som i hver periodes begyndelse ved måling 1 er skeptiske, er blevet en smule mindre fra år til år.

Ved måling nummer 3 i første halvår af 2024 ses en stigning i andelen af skeptiske, hvorefter andelen igen normaliseres. Ved afslutningen af halvåret ses det i måling 5, at andelen af skeptiske er nogenlunde stabile over tid.

Hovedområder

Der ses væsentlige forskelle i, om eleverne er glade for skolen alt efter, hvilket hovedområde de er på. Dette ses blandt andet i tabel 6 med de gennemsnitlige samlede scores for de tre målingsperioder fordelt på hovedområderne.

Tabel 6. Gennemsnitlig score og ratio for, om eleverne er glade for skolen fordelt på hovedområder

Kontor, handel og forretningsservice	Teknologi, byggeri og transport	Fødevarer, jordbrug og oplevelser	Omsorg, sundhed og pædagogik
gns. 7,1	gns. 8,1	gns. 8,0	gns. 8,0
ratio -5	ratio 30	ratio 26	ratio 29

Anm.: n = 28.097 besvarelser. Spørgsmål: Jeg er glad for at gå på [skolenavn]
Kilde: Egen tilvirkning

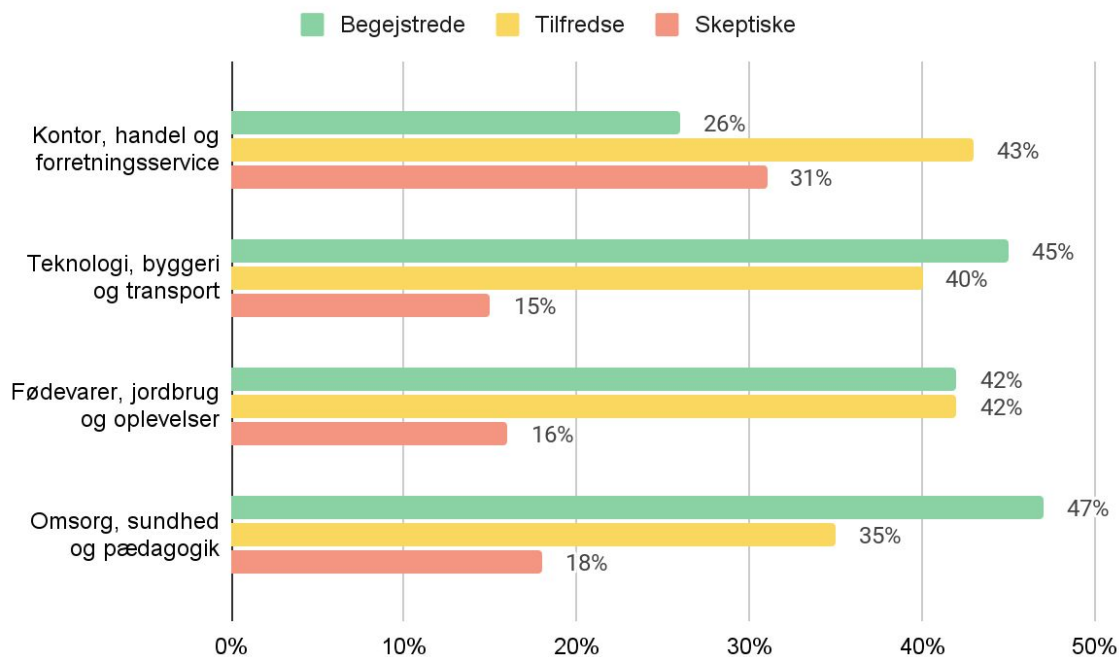
Her ses en tendens til, at eleverne inden for Kontor, handel og forretningsservice gennemsnitligt er mindst tilfredse med skolen, mens Teknologi, byggeri og transport er præget af den højeste tilfredshed.

Tendensen smitter af på hvert uddannelsesområdes ratio, som adskiller sig fra hinanden. Faktisk findes der inden for Kontor, handel og forretningsservice flere skeptiske end begejstrede, hvorfor den samlede ratio er med negativt fortegn, mens hovedområdet Fødevarer, jordbrug og oplevelser indtager en midterposition i hovedområdernes ratio.

Nedenstående figur illustrerer, at Kontor, handel og forretningsservice skiller sig særligt ud ved at have flere tilfredse end begejstrede, mens det også er her, den største andel af skeptiske findes.

Det ses også, at fordelingen mellem begejstrede, tilfredse og skeptiske er stort set identisk inden for fagområderne Teknologi, byggeri og transport og Fødevarer, jordbrug og oplevelser.

Figur 7. Andel af begejstrede, tilfredse og skeptiske elever for glæde ved skolen på tværs af hovedområder og måleperioder

Anm.: n = 28.097 besvarelser. Spørgsmål: Jeg er glad for at gå på [skolenavn].
Kilde: Egen tilvirkning

Udvikling over tid på hovedområderne

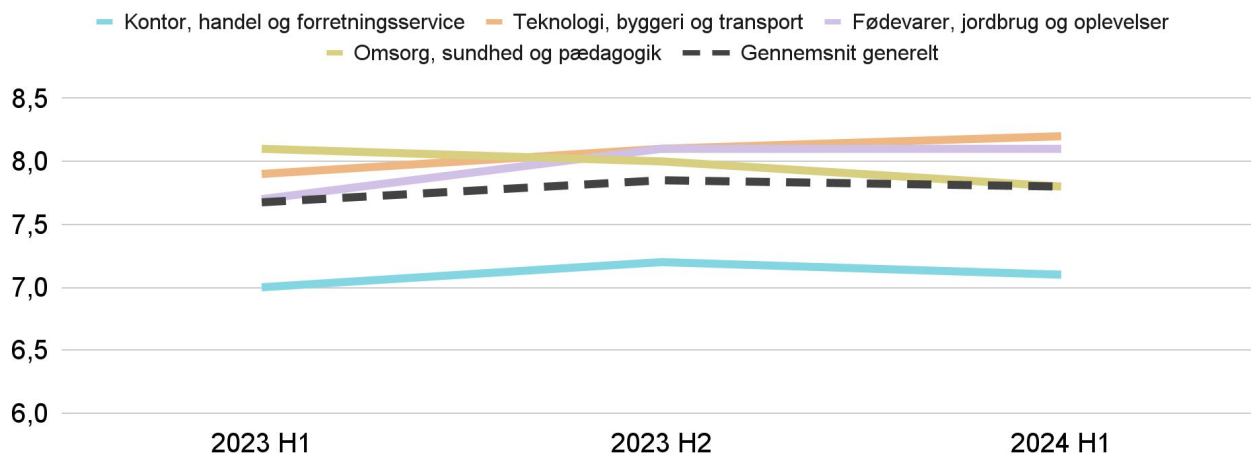
Hovedområdet Kontor, handel og forretningsservice viser sig at have det laveste gennemsnit for alle tre målingsperioder. Her ses en mindre stigning i gennemsnittet fra 7,0 i første halvår af 2023 til 7,2 i andet halvår af 2023. Denne stigning i gennemsnittet er dog reduceret en smule til 7,1 i første halvår af 2024. Udviklingen inden for hvert halvår skiller sig dog ud i første halvår af 2024, hvor der har været en positiv ratio både i 2. og 4. måling, mens de tre øvrige målinger viser billedet af flere skeptiske end begejstrede.

Inden for hovedområdet Teknologi, byggeri og transport har gennemsnittets udvikling været kontinuerligt stigende på alle tre målinger med signifikante stigninger mellem hvert halvår. Gennemsnittet er således gået fra 7,9 i første halvår af 2023 til 8,2 i første halvår af 2024. Udviklingen har været ret stabil gennem alle målinger. Der ses dog et lille dyk i 3. måling i første halvår af 2024, efterfulgt af en stor stigning i den 4. måling. Disse udsving normaliseres i den 5. måling, hvor andelen af begejstrede rammer 49 %.

Hovedområdet Fødevarer, jordbrug og oplevelser havde en signifikant stigning fra 7,7 i første halvår af 2023 til 8,1 i andet halvår af 2023. Når der ses på udviklingen inden for hvert af de tre halvår, ses det, at niveauet er mest stabilt i første halvår af 2024, hvor der har været en nogenlunde konstant andel begejstrede. I denne periode ses dog en stigning i antallet af både begejstrede og skeptiske i den 4. måling. Dette udsving reduceres dog, så første halvår afsluttes med 43 % begejstrede i 5. måling.

Inden for Omsorg, sundhed og pædagogik ses en nedadgående tendens mellem første halvår af 2023 og første halvår af 2024, hvor gennemsnittet falder fra 8,1 til 7,8. Det er dog meget væsentligt, at netop dette område er lavt repræsenteret af respondenter i første halvår af 2023 og i første halvår af 2024, hvorfor den skitserede udvikling er behæftet med stor usikkerhed.

Figur 8. Den gennemsnitlige trivelsesscore pr. halvår fordelt på de fire hovedområder, 2023-2024

Anm.: n = 28.097 besvarelser. Spørgsmål: *Jeg er glad for at gå på [skolenavn]*. Skalaen går fra 0 til 10, hvor 0-6 angiver "skeptiske", 7-8 "tilfredse" og 9-10 "begejstrede" elever.
Kilde: Egen tilvirkning

Hvad påvirker glæde ved skolen?

I nedenstående tabel ses de forklarende variables påvirkning på, hvorvidt eleverne er glade for skolen. Resultaterne stammer fra en multipel lineær regression og en multipel logistisk regression. Variablen, som retter sig mod forventning om at fortsætte, inddrages ikke i denne model, da den betragtes som afhængig variabel og ikke forklarende.

Den lineære regression er foretaget med den oprindelige varians med svarmuligheder fra 0-10. Her ses ændringen i scoren på "glad for skolen" for hver gang, pågældende variabel stiger med 1, forudsat at alle øvrige faktorer er konstante.

I den logistiske model er "glad for skolen" opdelt i to kategorier, hvor svar mellem 0-8 ses i forhold til svar mellem 9-10. I denne model er det derfor forandringen i sandsynligheden for, at en elev svarer 9 eller 10, for hver gang pågældende variabel stiger med 1, forudsat at alle øvrige faktorer er konstante.

Tabel 7. Effekten af trivselsparametre på, om eleverne er glade for skolen

Trivsel (glæde ved skolen)	Lineær regression: Hældningskoefficient	Logistisk regression: Odds ratio
Glad for klassen	0.31***	↑ 54%***
Relation til lærer	0.19***	↑ 31%***
Undervisningsform	0.21***	↑ 35%***
Virkelighedsnær undervisning	0.15***	↑ 22%***
Forklaringsgrad/Pseudo R²	52%	28%

Anm.: n = 22.262 besvarelser. *** = p<.001 ** = p<.01 * = p<.05.
Kilde: Egen tilvirkning

Begge modeller indikerer, at det for alle parametre gælder, at en stigning har en positiv indvirkning på trivslen. I begge modeller ses det, at særligt klassen har stor påvirkning på elevernes glæde ved skolen. Det næstmest betydningsfulde tyder på at være undervisningsformen efterfulgt af relationen til lærere og vejledere. Det parameter, som yder mindst, men stadig stor og signifikant indflydelse, er oplevelsen af, at undervisningen er virkelighedsnær.

Når modellen appliceres på hvert hovedområde, ses meget lignende tendenser på tværs. Indenfor Fødevarer, jordbrug og oplevelser ses dog en anden fordeling mellem de forklarende parameters relative styrke. Inden for dette hovedområde ses det også, at glæden ved klassen er vigtigst, men herefter er det mest betydningsfulde parameter relationen til lærere og vejledere efterfulgt af virkelighedsnær undervisning. Undervisningsformen er således placeret som det mindst betydningsfulde. Det skal dog bemærkes, at hældningskoefficienten her er på 0,18.

Inden for Omsorg, sundhed og pædagogik ses også en lille afvigelse, idet relationen til lærere og vejledere placeres som det mindst indflydelsesrige parameter. Her ses igen en stærk sammenhæng mellem at være glad for skolen og at være glad for klassen. Parameteret med næststørst indflydelse er virkelighedsnær undervisning, hvorefter undervisningsformen indtræffer med næstmindst indflydelse.

I appendix ses tabellerne over multiple lineære og logistiske regressionsmodeller for hvert hovedområde. Her ses det, at der i de logistiske modeller findes en ny relativ fordeling mellem parametrenes betydning indenfor de to ovennævnte hovedområder. Dette vidner om, at parametrenes betydning for glæden ved skolen er forholdsvis ligeværdige.

Forklaringsgraden afspejler, hvor meget af variationen i trivsel parametrene tilsammen forklarer. Det betyder således, at der er flere faktorer på spil end de målte.

Hvad giver glæde ved skolen?

Figur 9. Effekten af trivselsparametre på, om eleverne er glade for skolen, pct.

Glad for klassen

- Ro og tryghed
- Fælles ambitioner
- Fællesskab
- Sociale relationer

54%

Positive relationer til lærere og vejledere

- Tid, opmærksomhed og anerkendelse fra lærere
- God stemning i klassen

31%

Undervisningsform

- Passende tempo og struktur
- Afveksling
- Individuel hjælp
- Støttende klassekultur

35%

Virkelighedsnær undervisning

- Virkelighedsnære eksempler
- Kobling af teori og praksis
- Tydeligt formål

22%

Anm.: n = 22.262 besvarelser.

Kilde: Egen tilvirkning

Ovenstående er en visualisering af parametrenes indflydelse på elevernes glæde ved skolen med udgangspunkt i resultaterne fra den logistiske regression.

Det er særligt det at være glad for klassen, der påvirker hvorvidt eleverne er glade for skolen. Det er således mest effektivt at arbejde med klasse-trivslen og de dynamikker, som er i klasserummet, for at øge elevernes generelle trivsel på skolen. Resultaterne viser, at hvis en elev øger sin glæde ved klassen med 1 på skalaen fra 0-10, vil sandsynligheden for, at de placerer sig som begejstrede i forhold til glæden ved skolen øges med 54 % i forhold til udgangspunktet.

Ud over ovenstående parametre ser vi også, at det at have ro i maven til prøver har en positiv effekt på elevernes glæde ved skolen. Her ses det, at hvis eleverne rykker en enhed op på skalaen, vil det øge sandsynligheden for trivsel med 33 %.

Faktaboks om glæde ved skolen

Variabel: Glad for skolen

Gennemsnitlig score: 7,9

Ratio: 24

Fokuspunkter i kommentaranalyse:

- skeptiske tilkendegivelser - undervisere, klassesdynamik, struktur og relevans, bekvemmelighed og hensyn
- tilfredse tilkendegivelser - struktur, faciliteter, individuel støtte
- begejstrede tilkendegivelser - gensidig respekt, et trygt miljø, afveksling mellem teori og praksis, et godt socialt miljø

Udvikling: Generelt positiv udvikling

Hovedområde - højeste vurdering: Teknologi, byggeri og transport (8,1)

Hovedområde - laveste vurdering: Kontor, handel og forretningsservice (7,1)

Forventning om at fortsætte

Hvad påvirker elevernes lyst til at fortsætte deres uddannelse?

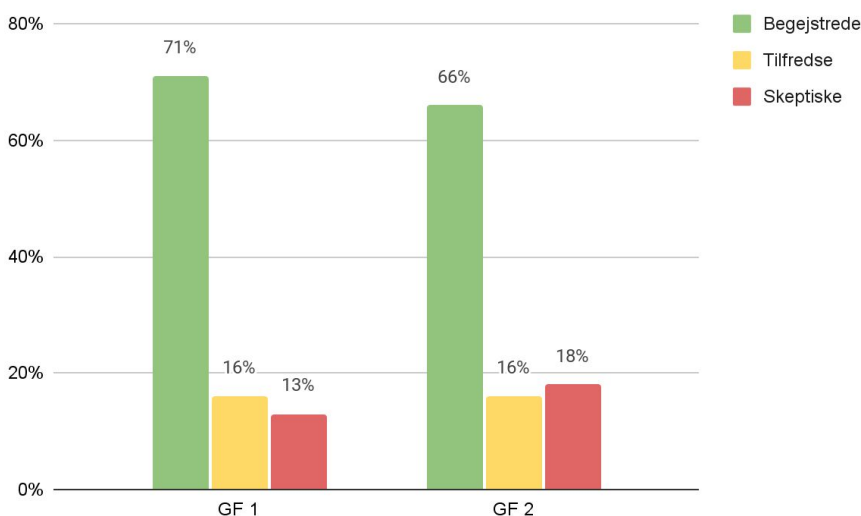

Elevernes tilknytning

Parameteret "forventning om at fortsætte" bruges som et mål for elevernes tilknytning til skolen. Tilknytning afspejler elevernes motivation og lyst til at blive på uddannelsen og anses som resultatet af elevernes generelle trivsel (se kausalmodel s. 14).

Samlet set opnås et gennemsnit på 8,4 på dette parameter. Mere end halvdelen af eleverne ligger i den positive ende af skalaen, hvilket indikerer, at de fleste forventer at fortsætte deres uddannelse. Samlet opnås en ratio på 50. Denne score er væsentligt højere end på trivselsindikatoren, som havde en overordnet ratio på 24. Modsat tilfældet for trivselsindikatoren ser vi særligt positive resultater i motivationen blandt eleverne på GF1, som opnår en ratio på 58, mens den blandt GF 2 elever er 48. Samlet set ligger 17 % dog i kategorien, som defineres som skeptiske. Denne andel er størst blandt GF 2 elever, hvor 18 % er skeptiske, mens det kun er tilfældet for 13 % på GF1. Både blandt elever på GF1 og GF2 ser vi, at 16 % angiver motivation i den passive kategori mellem 7 og 8.

Figur 10. Fordelingen af, om eleverne forventer at fortsætte på Grundforløb 1 og 2, pct.

Anm.: n = 27.172 besvarelser. Spørgsmål: *Jeg forventer at fortsætte på GF2 efter GF1 eller Jeg forventer at starte i en læreplads efter grundforløbet eller EUX*, alt efter om der er tale om GF 1-elever eller GF 2-elever. Andelen af begejstrede, tilfredse og skeptiske på henholdsvis GF1 og GF2 er ud fra den samlede score over de tre halvår.

Kilde: Egen tilvirkning

Resultaterne tegner et billede af, at eleverne på erhvervsuddannelserne generelt er meget motiverede for at fortsætte deres uddannelse. At indikatorvariablen for motivation generelt ligger højere end trivselsvariablen giver desuden et billede af, at der er elementer ud over trivsel, som tilknytter eleverne til skolen.

Forventer at fortsætte

Indikatorvariablen for tilknytning er dannet ud fra spørgsmålene "*Jeg forventer at fortsætte på GF2 efter GF1*" eller "*Jeg forventer at starte i en læreplads efter grundforløbet eller EUX*", alt efter om der er tale om GF 1-elever eller GF 2-elever. Eleverne har svaret på en skala fra 0-10, hvor 0 er defineret som "Slet ikke" og 10 er defineret som "Fuldt ud". Denne spørgsmålsformulering er justeret efter første halvår, hvor ordlyden var: "*Jeg forventer at starte på hovedforløbet*".

Tilfredse og skeptiske (svar mellem 0 og 8) har haft mulighed for at knytte en kommentar til deres svar.

Kommentaranalyse: Elevernes forventning om at fortsætte

Når eleverne i forbindelse med deres vurdering af deres motivation for at fortsætte på uddannelsen uddyber deres svar eller kommer med konkrete forslag til forbedringer, er det tydeligt, at motivationen påvirkes fra mange sider. I kommentaranalysen skelnes der mellem to tidsmæssige perioder, da der blev ændret i formuleringen af spørgsmålet, som ses afspejlet i elevernes besvarelser. I første halvår af 2023 blev formuleringen "Jeg forventer at fortsætte på hovedforløbet" benyttet. Denne blev ændret til "Jeg forventer at starte i en læreplads efter grundforløbet eller EUX" fra andet halvår af 2023 og frem. I det følgende præsenteres et overblik over de mest dominerende grunde til, at eleverne ikke forventer at fortsætte uddannelsen. Dette baseres på besvarelser fra skeptiske og tilfredse elever.

Jeg forventer at fortsætte på hovedforløbet

Skeptiske: 13 %

"Hvad er den primære årsag til, at du ikke i højere grad forventer at fortsætte?"

Manglende hovedforløb på skolen

Mange elever nævner, at deres skole ikke tilbyder det hovedforløb, som de ønsker at fortsætte på. Dette er en af de mest almindelige årsager til, at eleverne ikke planlægger at blive på deres nuværende skole.

"Jeg skal til en anden skole, da der ikke er hovedforløb som elektriker her"

Svært ved at finde en læreplads

Mange elever har svært ved at finde en læreplads, hvilket er nødvendigt for at fortsætte deres uddannelse. Dette skaber usikkerhed og kan forhindre dem i at fortsætte på hovedforløbet.

"Jeg har svært ved at finde en læreplads"

Skoletræthed eller utilfredshed med undervisningen

Nogle elever føler sig skoletrætte eller er utilfredse med kvaliteten af undervisningen og skolens sociale liv, hvilket motiverer dem til at søge andre veje.

"Jeg er skoletret og det er kedeligt at gå her. Der er ingen fester"

Ændrede karriereplaner

Nogle elever har ændret deres karriereplaner og har fundet nye interesser eller mål, der kræver en anden uddannelsesretning.

"Jeg skifter uddannelse til business"

Jeg forventer at starte i en elevplads efter grundforløbet eller EUX

Skeptiske: 18 %

"Hvorfor er du ikke sikker på, om du starter i en læreplads?"

Videre uddannelse

Mange elever planlægger at fortsætte deres uddannelse på EUX, studieåret eller en videregående uddannelse, hvilket gør dem usikre på, om de skal starte i en elevplads.

"Jeg har planer om at tage en videregående uddannelse efter dette"

Er startet i lære

Flere elever nævner, at de allerede har sikret sig en læreplads eller et arbejde, hvilket gør spørgsmålet om at starte i en læreplads irrelevant for dem, da de tolker det som en opstart et nyt sted.

"Jeg er allerede i lære og ønsker ikke et jobskifte"

Usikkerhed om karrierevalg

Eleverne er usikre på deres karrierevalg og overvejer, om de skal skifte uddannelsesretning eller tage en pause for at finde ud af, hvad de vil.

"Jeg vil noget andet, så jeg skifter uddannelse"

Svært ved at få læreplads

En betydelig del af eleverne har svært ved at finde en læreplads, hvilket skaber usikkerhed om deres fremtidige uddannelsesforløb.

"Det er svært at finde en læreplads. Jeg får kun afslag"

Jeg forventer at fortsætte på hovedforløbet

Skeptiske: 16 %

"Hvad er den primære årsag til, at du ikke i højere grad forventer at fortsætte?"

Personlige årsager

Elevernes personlige livssituationer som flytning, økonomiske forhold eller mesterens præferencer kan også spille en stor rolle i beslutningen om ikke at fortsætte på hovedforløbet.

"Fordi min mester mener, at en anden skole er bedre "

"Jeg skal flytte til Sjælland "

Jeg forventer at starte i en elevplads efter grundforløbet eller EUX

Skeptiske: 18 %

"Hvorfor er du ikke sikker på, om du starter i en læreplads?"

Ønske om sabbatår

Nogle elever planlægger at tage et sabbatår, hvor de rejser eller finder arbejde, inden de fortsætter deres uddannelse, hvilket gør dem usikre på, om de skal starte i en elevplads.

"Jeg vil gerne tage et sabbatår, hvor jeg skal ud at rejse "

Personlige og praktiske årsager

Personlige forhold som flytning, barsel eller sundhedsmæssige grunde kan også være årsager til, at eleverne ikke er sikre på at starte i en elevplads.

"Jeg skal flytte til en anden by "

"Jeg er gravid "

Jeg forventer at fortsætte på hovedforløbet

Tilfredse: 16 %

"Hvad skal der til for, at du i højere grad forventer at fortsætte?"

Udfordringer med at finde en læreplads (30 %)

En stor del af eleverne peger på, at hvis de var sikret en læreplads, vil det øge deres sandsynlighed for at fortsætte på hovedforløbet. Lærepladser er afgørende for at kunne gennemføre uddannelsen og føle, at de har en tryk fremtid.

" At det ville være nemmere at finde en praktik og en læreplads nu hvor der er så mange tømrere "

Jeg forventer at starte i en elevplads efter grundforløbet eller EUX

Tilfredse: 16 %

"Hvad kunne føre dig mere sikker på, om du starter i en læreplads?"

Underskrevet uddannelsesaftale (45 %)

Mange elever udtrykker, at de ville føle sig mere sikre, hvis de havde en underskrevet kontrakt eller en bekræftet læreplads.

" At jeg får en underskrevet kontrakt "

Jeg forventer at fortsætte på hovedforløbet

Tilfredse: 16 %

"Hvad skal der til for, at du i højere grad forventer at fortsætte?"

Undervisningskvalitet og støtte (25 %)

Flere elever nævner, at forbedringer i undervisningskvaliteten, mere støtte fra lærere og et bedre læringsmiljø vil motivere dem til at fortsætte deres uddannelse.

" At undervisningen bliver sjovere og nemmere at forstå "

Personlige faktorer og trivsel (20 %)

Eleverne angiver, at deres personlige trivsel, mentale sundhed og sociale relationer på skolen spiller en stor rolle i deres beslutning om at fortsætte på hovedforløbet.

" At jeg får det bedre mentalt fordi er ved at blive udredt for ADHD plus har lidt stress "

" At støjen i klassen bliver mindre "

Afklaring og information om uddannelsen (10 %)

Eleverne har brug for mere klarhed og information om uddannelsens indhold, fremtidige muligheder og krav for at føle sig sikre på deres valg.

" At se min karakter for og se om jeg gør det godt "

Sociale aktiviteter (10 %)

Sociale aktiviteter og arrangementer på skolen kan forbedre elevernes trivsel og give dem en bedre oplevelse af skolelivet, hvilket kan øge deres lyst til at fortsætte.

" Mere socialt med de andre klasser mens man er sammen med ens venner "

Jeg forventer at starte i en elevplads efter grundforløbet eller EUX

Tilfredse: 16 %

"Hvad kunne føre dig mere sikker på, om du starter i en læreplads?"

Hjælp fra skolen til at søge læreplads (20 %)

Eleverne efterlyser mere hjælp fra skolen til at finde lærepladser, herunder støtte til at skrive ansøgninger og CV'er samt hjælp til at kontakte virksomheder.

" Afsæt noget af timen til undervisning i, hvordan man finder en læreplads "

Øget selvtillid og motivation (15 %)

En del elever nævner, at de ville føle sig mere sikre, hvis de havde større selvtillid og motivation, herunder støtte fra lærere og vejledere.

" At få mere styr på tingene og troen på mig selv "

Praktiske løsninger (10 %)

Praktiske løsninger som bedre transportmuligheder eller adgang til en bil nævnes som faktorer, der kan øge elevernes sikkerhed.

" Hvis jeg havde en bil eller der var bedre transportmuligheder "

Flere relevante lærepladser (10 %)

Eleverne ønsker et større udvalg af relevante og interessante lærepladser, der matcher deres karriereønsker og interesser.

" Flere muligheder for lærepladser i branchen "

I tabellen ses det tydeligt, at tonen i spørgsmålet har påvirket de svar, eleverne kommer med. Den oprindelige formulering rettet mod fortsættelse på uddannelsen er af mange blevet fortolket som at fortsætte på skolen, hvorfor flere har været tvunget til at svare lavt, da den pågældende skole ikke tilbyder hovedforløbet. Derudover indgår skoletræthed, utilfredshed med skolen, manglende afklaring eller personlige grunde ofte i begrundelsen. Relativt til den justerede formulering med læreplads som omdrejningspunkt er det tydeligt, at langt færre elever kobler begrundelsen konkret til lærepladser.

Efter justeringen er det tydeligt, at begrundelserne ikke er så fragmenterede, men langt oftere retter sig mod forskellige dele af lærepladssøgningen, som kan være vanskelig.

I begrundelserne tyder det desuden på, at de unge, som er skeptiske (0-6) i forhold til, om de fortsætter i en læreplads, ofte ikke er lige så langt i søgeprocessen som de elever, der er mere sikre på at fortsætte.

Af de skeptiske elever er der omkring 20 %, der tolker spørgsmålsformuleringen som et ønske om en anden læreplads end den, de allerede har. Derudover er det kun 15 % af de skeptiske elever, der italesætter udfordringer ved at få en læreplads, mens andre ofte nævner tvivl om fremtidsdrømme, andre uddannelsesveje eller ønsket om et eller flere sabbatår.

Anderledes ser det ud blandt tilfredse, hvor stort set alle italesætter forskellige aspekter af udfordringen i deres søgen efter læreplads - herunder manglende hjælp fra skolen, manglende selvtillid, oplevelsen af for få lærepladser og praktiske udfordringer såsom geografi.

For tilfredse er barriererne dermed mest **udefrakommende**, da de har et grundlæggende ønske om at fortsætte, mens der for skeptiske i højere grad er tale om **indefrakommende** barrierer, hvor ønsket om en læreplads er mindre udtalt.

Udvikling over tid

Ændringen i formuleringen af spørgsmålet om elevernes fortsættelsesforventninger tyder ikke på at have haft signifikant indvirkning på elevernes svar, idet deres motivation er på samme niveau i både 1. og 2. halvår af 2023 til trods for ændringen. Det tyder således på, at det er to forskellige måder og formuleringer til at indfange motivationen. Den originale formulering blev udfordret ved at være afhængig af, hvorvidt skolen udbød hovedforløbet, hvor den anden formulering i højere grad påvirkes af erfaringen med at søge elevplads. Begge formuleringer har derfor en indbygget ekstra dimension, da det ikke alene er motivation, der måles, men en kombination af motivation og mulighed for eleverne. Begge formuleringer ender derfor ud i et mål, der indeholder en kombination af motivation og mulighed for eleverne.

Generelt er der høj motivation for at fortsætte uddannelsen. I projektets opstart i første halvår af 2023 var den gennemsnitlige værdi for denne score 8,5, hvilket den også var i andet halvår af 2023. Anderledes ser det ud i første halvår af 2024, hvor vi ser et signifikant fald i gennemsnittet til 8,2 til trods for, at glæden ved skolen har været kontinuerligt stigende i perioden.

Tabel 8. Udviklingen i gennemsnitlig score og ratio for forskellige spørgsmålsformuleringer af fortsættelsesforventninger, 2023-2024

Første halvår 2023	Andet halvår 2023		Første halvår 2024
GF2	GF1	GF2	GF2
Gns. 8,5	Gns. 8,8***	Gns. 8,4***	Gns. 8,2
Ratio 53	Ratio 62	Ratio 48	Ratio 44

Ann.: n = 27.172 besvarelser. I første halvår af 2023 blev spørgsmålsformuleringen *Jeg forventer at fortsætte på hovedforløbet* benyttet. Fra andet halvår af 2023 og frem blev det ændret til *Jeg forventer at starte i en læreplads efter grundforløbet eller EUX*. *** = p<.001 ** = p<.01 * = p<.05.

Kilde: Egen tilvirkning

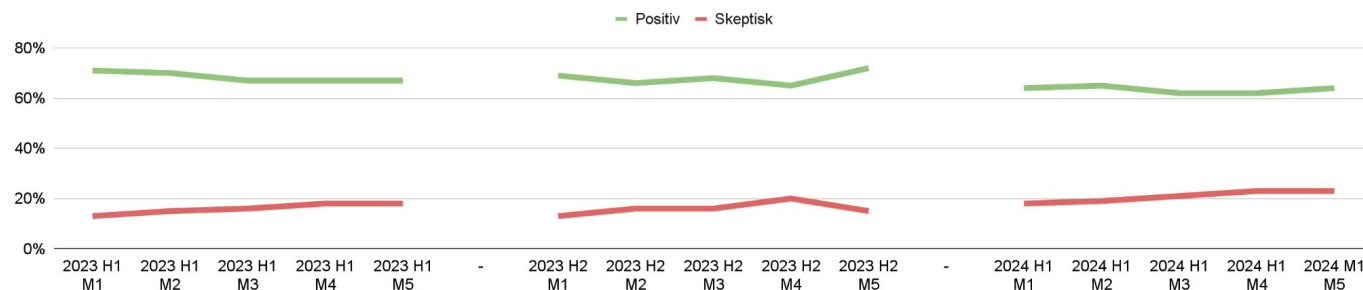
De første to halvår af projektet var andelen af begejstrede og skeptiske stabil med andele på 13-20 % af henholdsvis skeptiske og tilfredse, mens 66-72 % var begejstrede. I første halvår af 2024 ser vi derimod en negativ udvikling, hvor andelen af skeptiske er steget til 23 % mens begejstrede er dalet til 62 % i 4. måling.

Når vi ser nærmere på udviklingen inden for hver målingsperiode står det dog klart, at udgangspunktet for det første halvår af 2024 var præget af en væsentlig

større andel skeptiske og tilsvarende lavere andel begejstrede end for de øvrige perioder.

Første halvår af 2024 lagde således ud med 18 % skeptiske, hvor det de to foregående halvår var 13 %. Samtidigt var der 64 % begejstrede i denne periode, hvor det de to foregående halvår har ligget omkring de 70 %. Det anderledes udgangspunkt i målingsperioden kan nuancere billedet og være medforklarende til det relativt store udsving på dette parameter i den seneste periode.

Figur 11. Udvikling i andelen af begejstrede og skeptiske elever ift. fortsættelsesforventninger over tid, 2023-2024

Ann.: n = 27.173 besvarelser. I første halvår af 2023 var spørgsmålsformuleringen *Jeg forventer at fortsætte på hovedforløbet* benyttet. Fra andet halvår af 2023 og frem blev det ændret til *Jeg forventer at starte i en læreplads efter grundforløbet eller EUX*. Ophold i kurven er udtryk for, at der skiftes forløb, og at respondentgruppen derfor er en anden end foregående måling.

Kilde: Egen tilvirkning

Hovedområder

Der er relativt store udsving i den gennemsnitlige motivationsgrad blandt eleverne inden for hvert hovedområde. Gennemsnittet for elever inden for Kontor, handel og forretningsservice ligger signifikant under gennemsnittet for de øvrige områder, mens gennemsnittet for elever inden for Teknologi, byggeri og transport er signifikant højere end de øvrige områder. De gennemsnitlige scores for elevernes motivation fordeler sig som følgende inden for de fire hovedområder:

Table 9. Gennemsnitlig score og ratio for, om eleverne forventer at fortsætte fordelt på hovedområder

Kontor, handel og forretningsservice	Teknologi, byggeri og transport	Fødevarer, jordbrug og oplevelser	Omsorg, sundhed og pædagogik
Gns. 7,3	Gns. 8,7	Gns. 8,5	Gns. 8,3
Ratio 21	Ratio 57	Ratio 53	Ratio 45

Anm.: n = 27.172 besvarelser. I første halvår af 2023 blev formuleringen *Jeg forventer at fortsætte på hovedforløbet* benyttet. Fra andet halvår af 2023 og frem blev det ændret til *Jeg forventer at starte i en læreplads efter grundforløbet eller EUX*.
Kilde: Egen tilvirkning

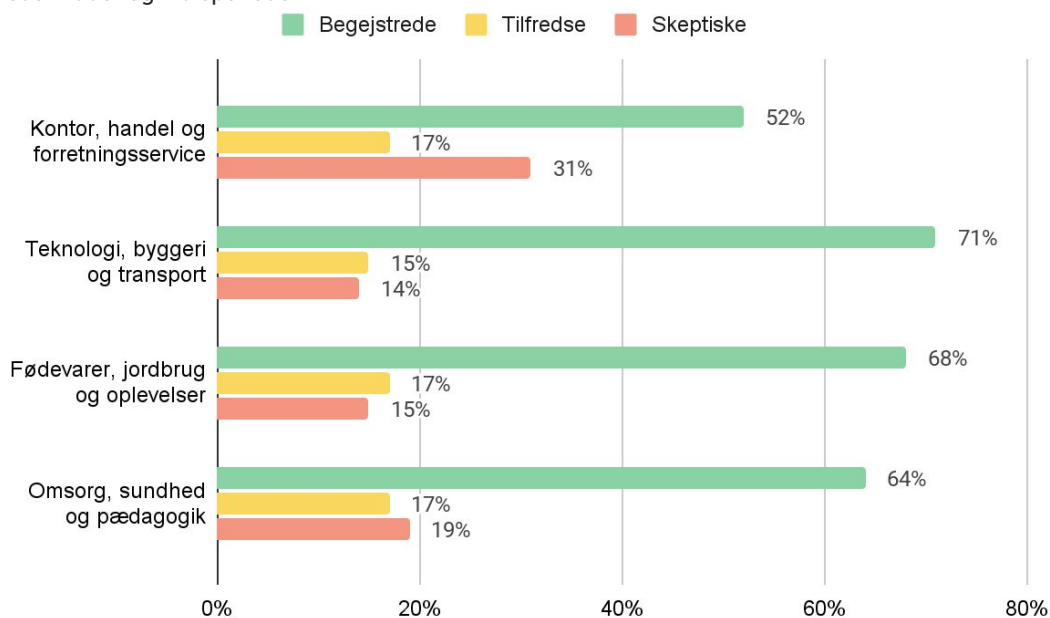
Her ses igen en tendens til, at eleverne inden for Kontor, handel og forretningsservice gennemsnitligt er mindst motiverede for at fortsætte på samme måde som det sås ved, om eleverne er glade for skolen.

Motivationen for at fortsætte er størst blandt eleverne inden for Teknologi, byggeri og transport, mens Fødevarer, jordbrug og oplevelser samt Omsorg, sundhed og pædagogik indtager den midterste position.

Tendensen i gennemsnitlig motivation smitter af på hvert uddannelsesområdes ratio, som adskiller sig væsentligt fra hinanden.

I forhold til om eleverne er glade for skolen, så vi en negativ ratio inden for Kontor, handel og forretningsservice, hvor vi i motivationen for at fortsætte ser en positiv score på 21. Scoren ligger dog stadig væsentligt lavere end inden for de øvrige hovedområder, hvor den højeste ratio ses inden for hovedområdet Teknologi, byggeri og transport.

Figur 12. Andel af begejstrede, tilfredse og skeptiske elever for motivationen til at fortsætte på tværs af hovedområder og måleperioder

Anm.: n = 27.172 besvarelser. I første halvår af 2023 var spørgsmålsformuleringen *Jeg forventer at fortsætte på hovedforløbet* benyttet. Fra andet halvår af 2023 og frem blev det ændret til *Jeg forventer at starte i en læreplads efter grundforløbet eller EUX*.
Kilde: Egen tilvirkning

Udvikling over tid på hovedområderne

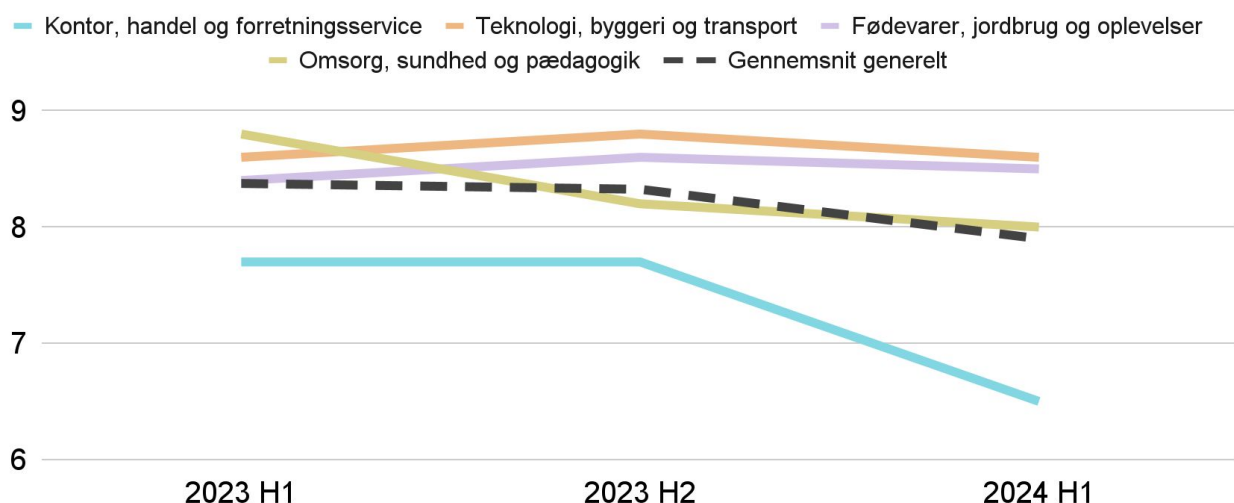
Når udviklingen i motivationsscoren i løbet af de tre halvår deles ud på hovedområderne, tegner der sig et billede af, at en stor del af den negative udvikling, der ses i gennemsnittet i første halvår af 2024, kan tilskrives udviklingen indenfor Kontor, handel og forretningsservice. Dette hovedområde har kontinuerligt det laveste gennemsnit og opnår signifikant lavere resultat i første halvår af 2024 end tidligere. Udviklingen indenfor Kontor, handel og forretningsservice har således en væsentligt mere nedadgående tendens, end tilfældet er inden for de øvrige områder.

Når der ses på udviklingen af gennemsnittet på motivationsscoren i hver af de tre målingsperioder, ses relativt stabile resultater for både Teknologi, byggeri og transport og Fødevarer, jordbrug og oplevelser.

For hovedområdet Omsorg, sundhed og pædagogik ses det, at motivationsscoren var højest i første målingsperiode af projektet, hvorefter scoren faldt markant i andet halvår af 2023. Igen i første halvår af 2024 er motivationsscoren faldet og ender på 8,0.

Kigges der på den samlede motivation for de fire hovedområder, tegner der sig et billede af, at en stor del af den negative udvikling mellem 2. og 3. målingsperiode kan tilskrives udviklingen inden for Kontor, handel og forretningsservice, som kontinuerligt har det laveste gennemsnit og opnår signifikant lavere resultat i første halvår af 2024 end tidligere.

Figur 13. Den gennemsnitlige motivationsscore pr. halvår fordelt på de fire hovedområder, 2023-2024

Anm.: n = 27.172 besvarelser. I første halvår af 2023 var spørgsmålsformuleringen *Jeg forventer at fortsætte på hovedforløbet* benyttet. Fra andet halvår af 2023 og frem blev det ændret til *Jeg forventer at starte i en læreplads efter grundforløbet eller EUX*. Skalaen går fra 0 til 10, hvor 0-6 angiver "skeptiske", 7-8 "tilfredse" og 9-10 "begeistrede" elever.
Kilde: Egen tilvirkning

Hvis der ses på udviklingen inden for Kontor, handel og forretningsservice i løbet af de 5 målepunkter i første halvår af 2024, ses det, at dette halvår skiller sig ud ved, at der er væsentligt færre begejstrede ved uddannelsens påbegyndelse end tilfældet var i de foregående halvår. I måling 1 i første halvår af 2024 er der således kun 44 % begejstrede og hele 39 % skeptiske. I de foregående halvår har der ved måling nummer 1 været henholdsvis 57 % og 63 % begejstrede, mens der var 24 % skeptiske i første periode og 19 % i anden måleperiode.

I løbet af første halvår af 2024 stiger andelen af begejstrede til 52 %, mens andelen af skeptiske falder 5 procentpoint.

Den nedadgående tendens skal derfor ikke tilskrives en negativ udvikling efter opstarten på skolen, men en tendens til lavere motivation blandt eleverne, som startede i denne periode.

Hvad påvirker, om elever forventer at fortsætte?

I nedenstående tabel ses de forklarende variables påvirkning på, hvorvidt eleverne forventer at fortsætte på uddannelsen. Resultaterne stammer fra en multipel lineær regression og en multipel logistisk regression. Her indgår trivselsvariablen "glad for skolen" som en forklarende variabel, da det vurderes, at den kronologisk har påvirkning på tilknytningen. Modellerne deles op, så sammenhængene identificeres før og efter omformuleringen af spørgsmålet fra "Jeg forventer at fortsætte på hovedforløbet" til "Jeg forventer at starte i en elevplads efter grundforløbet eller EUX". Denne opdeling foretages, da der er tydelige forskelle i sammenhængene før og efter denne justering.

Den lineære regression er foretaget med den oprindelige varians med svarmuligheder fra 0-10. Her ses ændringen i scoren på "forventer at fortsætte" for hver gang pågældende variabel stiger med 1, forudsat at alle øvrige faktorer er konstante.

I den logistiske model er "forventer at fortsætte" opdelt i to kategorier, hvor svar mellem 0-8 ses i forhold til svar mellem 9-10. I denne model er det derfor forandringen i sandsynligheden for, at en elev svarer 9 eller 10, for hver gang pågældende variabel stiger med 1, forudsat at alle øvrige faktorer er konstante.

Tabel 10. Effekten af trivselsparametre på elevernes forventning til at fortsætte

Trivsel (glad for skolen)	Lineær regression: Hældningskoefficient		Logistisk regression: Odds ratio	
	Fortsætte på hovedforløbet	Starte i en læreplads	Fortsætte på hovedforløbet	Starte i en læreplads
Glad for skolen	0,32***	0,16***	↑ 31%***	↑ 13%***
Glad for klassen	0,06***	0,07***	↑ 6%***	↑ 5%***
Relation til lærer	0,05***	0,04**	↑ 5%***	↑ 6%***
Undervisningsform	0,05**	0,08***	↑ 8%***	↑ 6%***
Virkelighedsnær undervisning	0,22***	0,23***	↑ 17%***	↑ 14%***
Forklaringsgrad/Pseudo R²	21%	13%	15%	8%

Anm.: n = 22.080 besvarelser, hvor "fortsætte på hovedforløbet" baseres på 7832 besvarelser og "Starte i læreplads" baseres på 14.248 besvarelser. *** = p < .001 ** = p < .01 * = p < .05. Validering af modeller: Grundet de interne afhængigheder er modellerne testet for multikollinearitet (stærk korrelation mellem forklarende variable). Disse tests viser, at de interne sammenhænge ikke er problematiske i modellens resultater. For at kompensere for heteroskedasticitet (variation i standardfejlene) benyttes robuste standardfejl, der gør modellen mere konservativ og dermed giver mere pålidelige resultater. I appendix ses tabellerne over multiple lineære og logistiske regressionsmodeller for hvert hovedområde.

Kilde: Egen tilvirkning

I ovenstående overblik står det tydeligt, at omformuleringen af spørgsmålet afspejler sig i sammenhængene. Der ses en særlig stor forskel i styrken af sammenhængen mellem tilknytning og trivsel, alt efter om spørgsmålet er relateret til at fortsætte på skolen eller at fortsætte i en læreplads.

Da spørgsmålet blev formuleret i forhold til, om eleverne forventer at fortsætte på skolen, sås det, at trivselsparameteret "glad for skolen" var det parameter, der havde størst indflydelse på tilknytningen. Den næststørste indflydelse relaterede sig til, om undervisningen er virkelighedsnær. Efter omformuleringen af spørgsmålet, så det rettede sig mod at fortsætte i en læreplads, reduceredes betydningen af trivselsparameteret, og det er i stedet virkelighedsnær undervisning, der yder størst indflydelse på tilknytningen.

De øvrige parametre har langt mindre, men stadig signifikant, indflydelse på tilknytningen. Dette kan skyldes, at trivselsparameteret, som har stor effekt, påvirkes af disse, og deres direkte relation til tilknytningen derfor reduceres.

Forklaringsgraderne viser, at der er en stor del af tilknytningen, som ikke er forklaret ud fra de målte variable. Her ses det også, at forklaringsgraden falder en smule ved omformuleringen af spørgsmålet. Med udgangspunkt i de kvalitative beskrivelser fra eleverne tyder det på, at eksempelvis usikkerhed om lærepladssøgning, usikkerhed på uddannelsesvalg og ønsket om pause har stor indflydelse på tilknytningen, hvilket alle er kategorier, som ikke direkte måles i mikromålingerne.

Hvad giver eleverne lyst til at fortsætte på uddannelsen?

Figur 14. Effekten af trivselsparametre på elevernes lyst til at fortsætte, pct.

Glad for skolen

- Sund klassekultur
- Struktur og sammenhæng
- Stabilitet
- Gode rammer
- Respekt og engagement fra lærere

På skolen

31%

I lære

13%

Glad for klassen

- Ro og tryghed
- Fælles ambitioner
- Fællesskab
- Sociale relationer

På skolen

6%

I lære

5%

Positive relationer til lærere og vejledere

- Tid, opmærksomhed og anerkendelse fra lærere
- God stemning i klassen

På skolen

5%

I lære

6%

Undervisningsform

- Passende tempo og struktur
- Afveksling
- Individuel hjælp
- Støttende klassekultur

På skolen

8%

I lære

6%

Virkelighedsnær undervisning

- Virkelighedsnære eksempler
- Kobling af teori og praksis
- Tydeligt formål

På skolen

17%

I lære

14%

Anm.: n = 22.080 besvarelser.
Kilde: Egen tilvirkning

Ovenstående er en visualisering af parametrenes indflydelse på elevernes tilknytning til skolen og uddannelsen med udgangspunkt i resultaterne fra den logistiske regression.

Det ses tydeligt, at tilknytningen til skolen i høj grad påvirkes af, om eleverne er glade for skolen. Når det i stedet retter sig mod forventningen om at fortsætte i en læreplads, får glæden ved skolen en mindre, men stadig væsentlig, betydning.

Undervisningens virkelighedsnærhed viser sig også at have stor betydning for elevernes forventninger om at fortsætte på uddannelsen. Dette understøttes af de åbne besvarelser, hvor det tydeligt fremgår, at virkelighedsnær undervisning hjælper eleverne med at gennemskue arbejdet på den anden side og føle sig rustet til at træde ud i en læreplads. Virkelighedsnær undervisning kan også formodes at påvirke elevernes evner til at søge elevplads og vurdere egne kompetencer og sætte dem i relation til arbejdsmarkedet.

Ud over ovenstående parametre ser vi også, at det at have ro i maven til prøver har en positiv effekt på elevernes tilknytning. Her ses det, at det at få eleverne rykket en enhed op på skalaen vil øge sandsynligheden for tilknytning med 22 %.

Faktaboks

Variabel: Motivation for at fortsætte

Gennemsnitlig score: 8,4

Ratio: 24

Fokuspunkter i kommentaranalyse:

- skeptiske tilkendegivelser - skoletræthed eller utilfredshed med undervisningen, svært at finde en elevplads, ændrede karriereplaner, manglende hovedforløb på skolen, videre uddannelse
- tilfredse tilkendegivelser - svært at finde en elevplads, afklaring og information om uddannelse, mangler hjælp til at søge læreplads, sociale aktiviteter, bedre praktiske løsninger

Udvikling: Overordnet stabilt men med en nedadgående tendens i 3. halvår

Hovedområde - højeste vurdering: Teknologi, byggeri og transport (8,7)

Hovedområde - laveste vurdering: Kontor, handel og forretningsservice (7,3)

Forklaringsmodeller

I hvilken grad påvirker de undersøgte trivselsparametre trivsel og tilknytning blandt eleverne?

Hvad påvirker glæde ved skolen og forventning om at fortsætte?

Nedenstående tabel viser resultaterne fra logistiske regressionsanalyser, der måler sandsynligheden for at svare 9 eller 10 på henholdsvis glæden ved skolen og forventningen om at fortsætte på uddannelsen for hvert af de fire hovedområder. Det ses tydeligt, at der er mindre sandsynlighed for både høj grad af trivsel og tilknytning blandt elever indenfor Kontor, handel og forretningsservice sammenlignet med de øvrige hovedområder. Omvendt ses det også, at eleverne inden for Teknologi, byggeri og transport har langt højere sandsynlighed for både trivsel og tilknytning end de øvrige. Sandsynligheden for trivsel og tilknytning indtager en midterposition for elever inden for Fødevarer, jordbrug og oplevelser, hvor sandsynlighederne ligger tæt på gennemsnittet på tværs af områder.

Inden for Omsorg, sundhed og pædagogik er det bemærkelsesværdigt, at de har større sandsynlighed for trivsel, men lavere sandsynlighed for tilknytning end den samlede tendens for de øvrige områder. Her er der altså en bevægelse i begge retninger, som tyder på, at der er andet på spil i tilknytningen, end hvorvidt de er glade for skolen.

Tabel 11. Sandsynligheden for at svare højt på, om de er glade for skolen og forventningen om at fortsætte fordelt på hovedområder, pct.

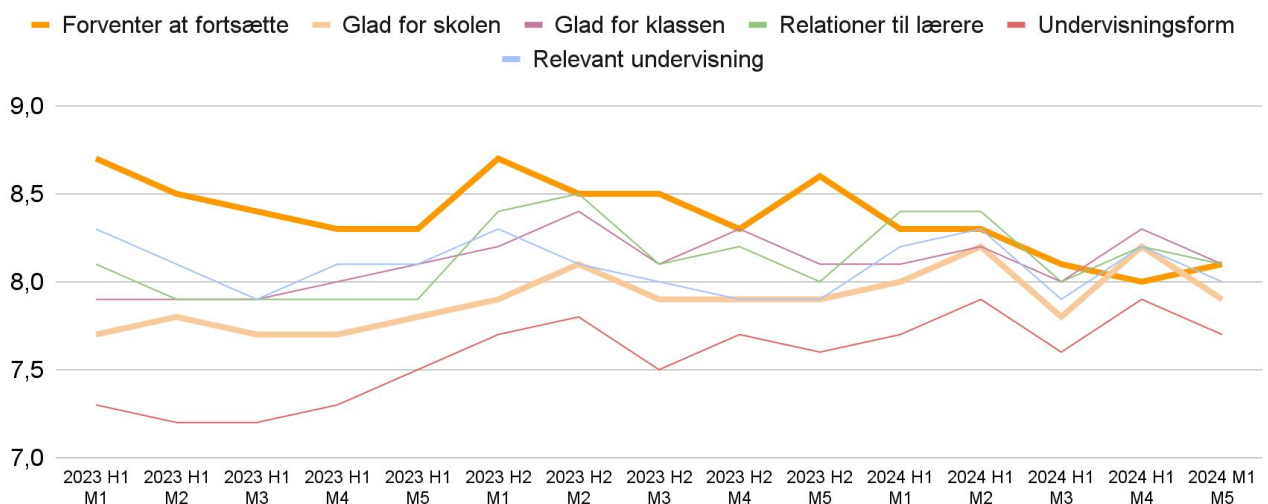
	Andel der svarer 9-10	Kontor	Fødevarer	Teknologi	Omsorg
Sandsynligheden for at være glad for skolen (svar mellem 9-10)	42%	↓ 66%***	↑ 3%	↑ 74%***	↑ 23%**
Sandsynligheden for at forvente at fortsætte (svar mellem 9-10)	67%	↓ 54%***	↑ 5%	↑ 85%***	↓ 15%*

Anm.: n = 28.097 besvarelser. *** = p<.001 ** = p<.01 * = p<.05.
Kilde: Egen tilvirkning

Parametrenes udvikling over tid

Nedenstående graf illustrerer udviklingen i gennemsnittet på alle parametre over tid. Det tyder i grafen på, at udviklingen på nogle parametre følger hinanden, idet der ses en vis samvarians, mens andre udvikler sig anderledes. Med udgangspunkt i nedenstående foretages derfor regressionsanalyser med det formål at identificere, hvilke parametre der påvirker henholdsvis trivsel og tilknytning mest. Modellerne kan efterfølgende benyttes som prioriteringsværktøj og inspirationskilde til arbejdet med at øge trivsel og tilknytning på erhvervsskolerne.

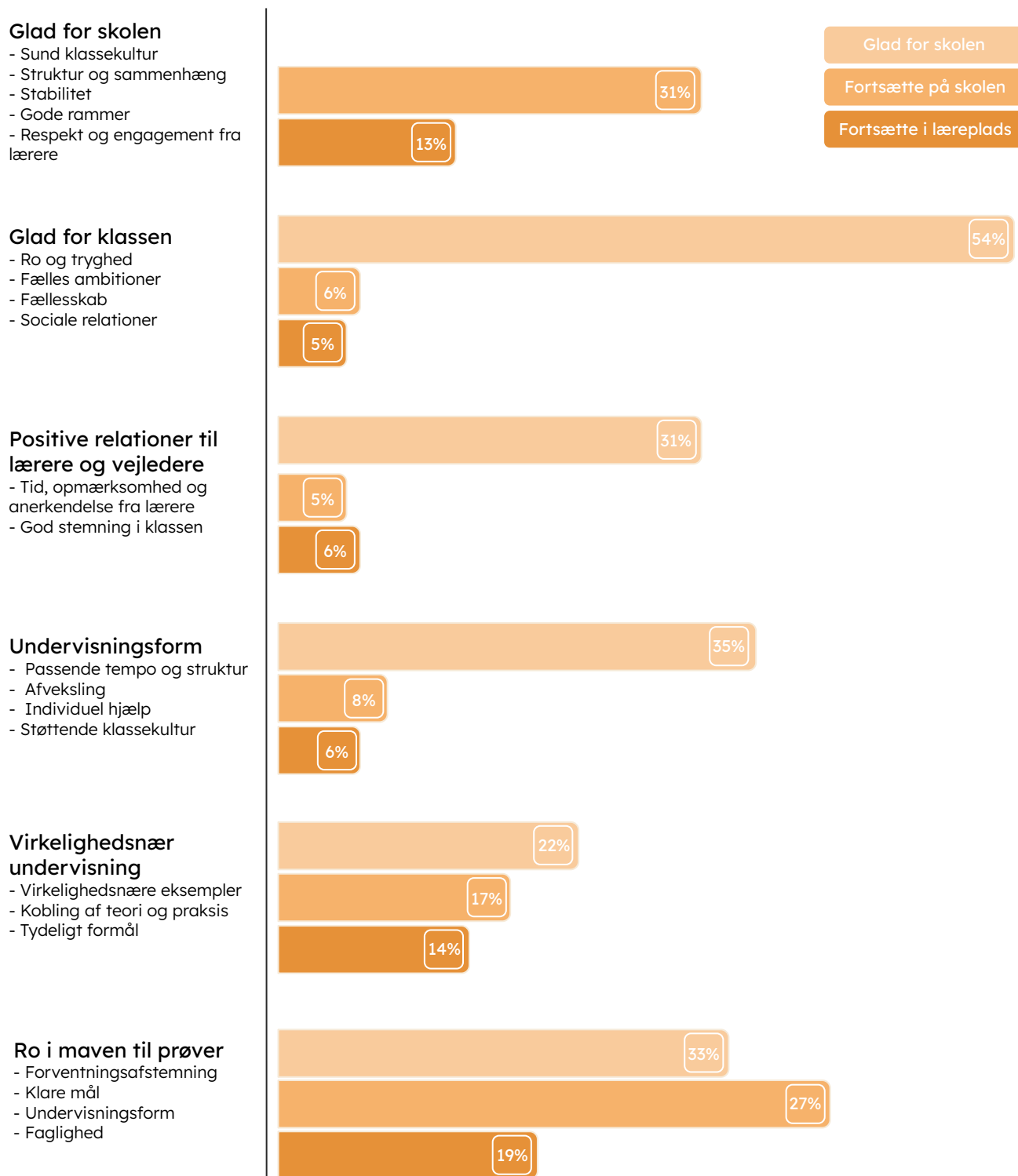
Figur 15. Udvikling i gennemsnitlige scores på alle parametre over tid, 2023-2024

Anm.: n varierer mellem 22.432 og 28.097 besvarelser. Skalaen går fra 0 til 10, hvor 0-6 angiver "skeptiske", 7-8 "tilfredse" og 9-10 "begejstrede" elever.
Kilde: Egen tilvirkning

Hvad skaber trivsel og tilknytning?

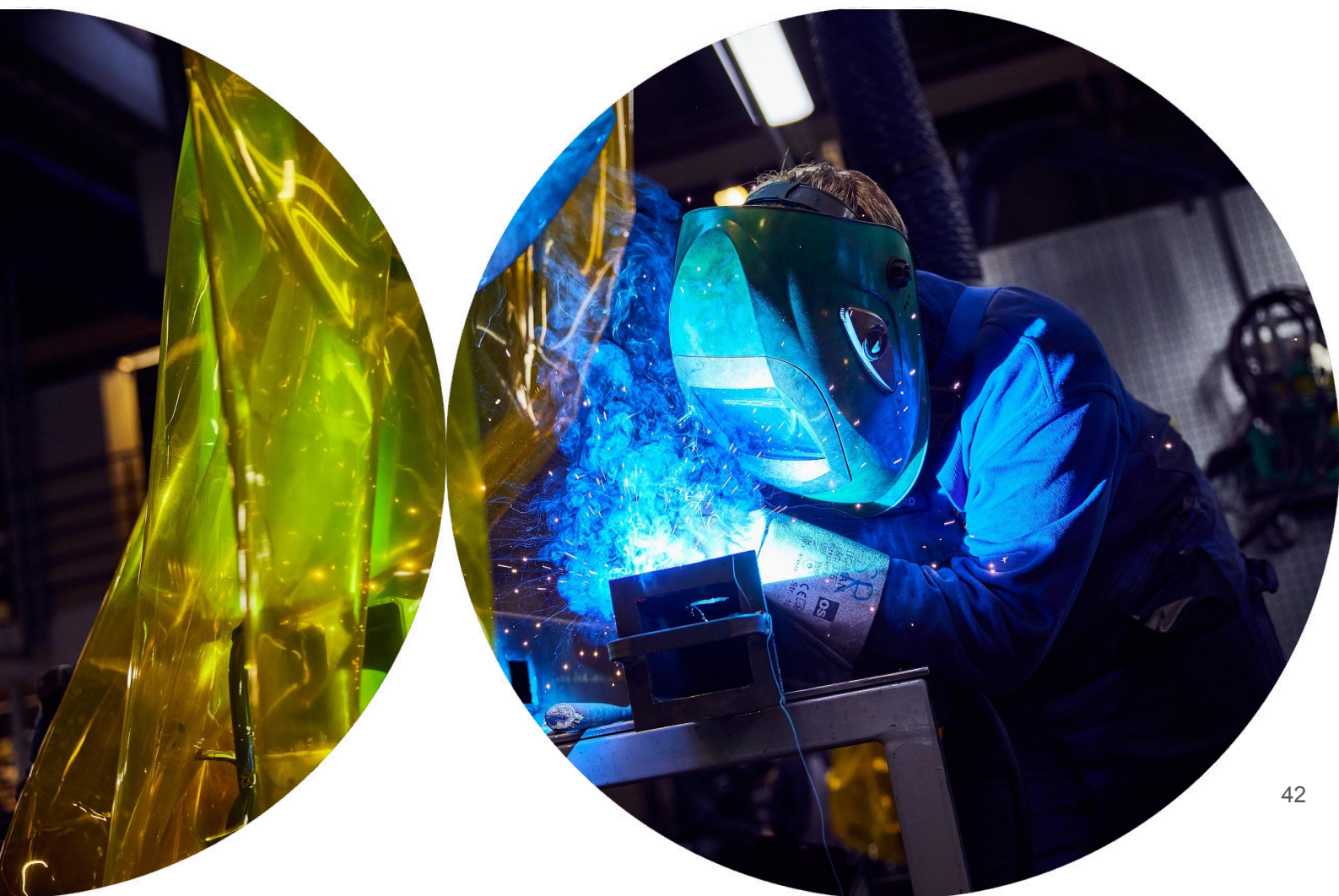
Figur 16. Sammenhængen mellem trivselsparametre og elevernes tilknytning til skolen, pct.

Anm.: Glad for skolen: n = 22.262 Fortsætte n = 22.080. Figuren illustrerer ændringen i sandsynligheden for, at eleverne svarer 9 eller 10 på henholdsvis "Glad for skolen", "Forventer at fortsætte på skolen" og "forventer at fortsætte i læreplads", for hver gang scoren på pågældende parameter stiger med 1.
Kilde: Egen tilvirkning

De fem trivselsparametre

Hvad er karakteristisk for de fem trivselsparametre, der påvirker elevernes trivsel og tilknytning?

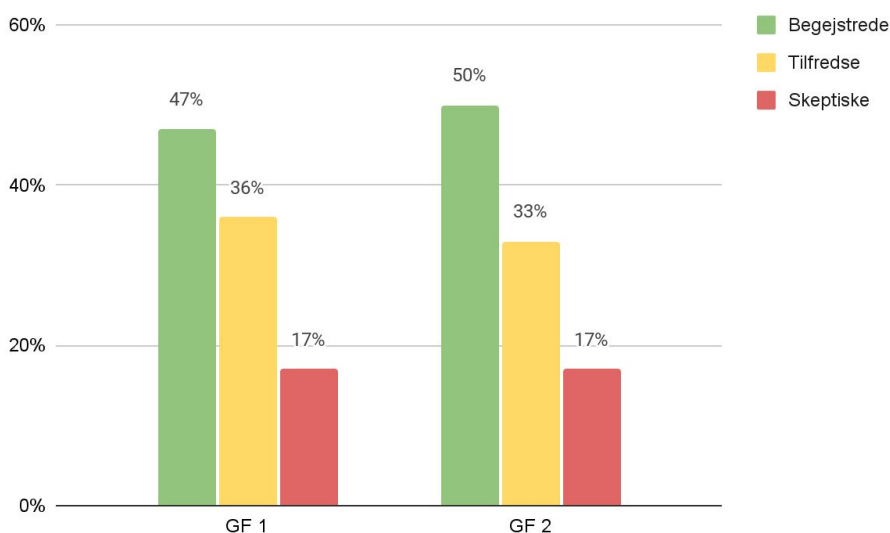

Glad for klassen

Parameteret "glad for klassen" bruges som et mål for elevernes sociale trivsel. Social trivsel anses som elevernes oplevelse af klassefællesskabet. Det omfatter følelsen af at være en del af et inkluderende dynamik, samt oplevelsen af opbakning og tryghed fra både klassekammerater og lærere. Dette parameter anses som en del af den generelle trivsel sammen med faglig og personlig trivsel.

Gennemsnittet over hele perioden for dette parameter ligger på 8,1. Knap halvdelen af eleverne svarer 9 eller 10 på dette spørgsmål, mens 17 % ligger i den skeptiske ende med svar mellem 0 og 6. Det ses dog, at 11 % har svaret 5 eller 6, og dermed er den dominerende tendens blandt skeptiske, at svarene ligger i den positive ende af spektret, idet kun 2 % har svaret mellem 0 og 2.

Figur 17. Fordelingen af, om eleverne er glade for klassen på Grundforløb 1 og 2, pct.

Anm.: n = 27.899 besvarelser. Spørgsmål: *Jeg er glad for min klasse*. Andelen af begejstrede, tilfredse og skeptiske på henholdsvis GF1 og GF2 ud fra den samlede score over de tre halvår.
Kilde: Egen tilvirkning

Resultaterne tegner et billede af, at en stor del af eleverne trives i deres klasser. Tendenserne er en smule mere positive på GF 2, hvor 50 % placerer sig som begejstrede i forhold til på GF 1, hvor 47 % er begejstrede.

Det ses også, at der er flere elever, der placerer sig som begejstrede over for deres klasse, end der er begejstrede over for skolen generelt, hvilket gør sig gældende for 42 %.

Glad for klassen

Variablen er dannet ud fra spørgsmålet "*Jeg er glad for min klasse*". 0 er defineret som "*Slet ikke*" og 10 er udtryk for "*Fuldt ud*".

Elever, der har svaret mellem 0 og 6, har haft mulighed for at knytte en kommentar til deres svar.

Variablen fungerer som en af flere forklarende variable, der kan påvirke elevernes generelle trivsel på skolen og deres motivation for at fortsætte uddannelsen.

Kommentaranalyse: Glad for klassen

Elever som svarer mellem 0 og 6 i deres vurdering af, om de er glade for klassen, stilles det uddybende spørgsmål: "Hvad skal der til for, at du får det endnu bedre med din klasse?". Her ser vi, at der er væsentlig variation på tværs af GF1 og GF2, hvorfor følgende kommentaranalyse er opdelt i GF1 og GF2.

Svar mellem 0 og 6: 17 %

"Kunne [skolenavn] gøre noget anderledes, der ville gøre dig gladere for at gå i skole hos os?"

Grundforløb 1

Støj og ambitioner

Blandt eleverne på grundforløbets første del er der flere problematikker på spil. Relativt mange elever nævner støj som en generende faktor, da de oplever, at uro i klassen svækker deres udbytte og gør dem trætte. I samme genre nævner flere også, at de har indtryk af, at der er flere elever med lavt ambitionsniveau, som ikke bidrager positivt, men i stedet udelukkende fungerer som et forstyrrende element.

Tryghed og fællesskab

Ud over støj og forskelle i ambitionsniveauer er der en tendens til, at skeptiske svar ofte relateres til en manglende følelse af grundlæggende tryghed i klassen. Nogle elever beskriver meget fragmenterede fællesskaber, som kan være svære at komme ind i. Særligt problematisk er det, hvis man ikke kender nogen på holdet i forvejen. Disse elever oplever derfor ikke, at de har relationer til andre i klassen og føler det udfordrende at starte sådanne relationer op på holdene, hvor der hurtigt dannes mindre grupperinger. Der er et ønske om mere gruppearbejde i forskellige grupper, som kan nedbryde nogle barrierer i forhold til at få kontakt til andre på holdet.

Nogle få elever omtaler et mere utrygt miljø, hvor de føler sig i fare for drillerier, mobning eller uønskede kommentarer. Det kan udmønte sig i, at de ikke tør stille spørgsmål i timerne af frygt for at blive gjort til grin.

Grundforløb 2

Støj og ambitioner

På grundforløbets anden del centrerer mange af frustrationerne sig også om uro og larm i klasserne. Der er en oplevelse af, at der går meget undervisningstid med at tysse på elever, som ikke kan være stille. I den forbindelse beskriver flere også, at det tyder på, at der er meget forskellige ambitionsniveauer på holdene, hvor det kan være meget frustrerende at føle, at den larmende adfærd sætter begrænsninger for egen indlæring, da fokus i undervisningen skifter fra læring til irrettesættelse af den larmende adfærd. Mange af disse elever har et ønske om, at der er mere tydelige konsekvenser ved dårlig opførsel. De har en oplevelse af, at både lærere og skole kan være for bløde og give for lang snor til de elever, som ikke formår at deltage i undervisningen uden at være til gene for andre. Oplevelsen er, at disse elever ikke er lige så ambitiøse og faktisk kun ødelægger undervisningen for de øvrige på holdet. Eleverne har en oplevelse af, at manglende handling og konsekvens fungerer som en accept af dårlig adfærd, hvorfor det får lov til at fortsætte og eskalere.

Alderssammensætning

Alderssammensætningen i klasserne tyder også på at kunne give frustrationer for flere elever. For det første giver flere udtryk for, at det kan være svært at danne relationer med andre elever, som er i helt andre livssituationer end en selv. Derudover har mange ældre elever indtryk af, at de unge er ugidelige, uambitiøse og barnlige, mens de yngre elever har en oplevelse af, at de ikke bliver respekteret af de ældre elever. Det tyder derfor på, at der kan være en vis alderskløft på nogle hold, hvor der kan opstå en dem-mod-os-stemning.

Tryghed og fællesskab

Flere elever nævner også, at de kun har få relationer i klassen. For nogle kan dette medføre en utryghed, fordi de ikke har lyst til at stå alene i klassen. Der er således flere, der giver udtryk for, at de ikke ønsker at komme i skole, hvis de få relationer de har, ikke er til stede.

Det er desuden væsentligt at bemærke, at i takt med at eleverne angiver højere tilfredshed, bliver det i højere grad aktiviteter uden for klassen, de efterspørger for at kunne opbygge endnu bedre relationer. Her er der således i højere grad tale om nogen, som ikke blot udtrykker et ønske om, at det skal fungere i skoletiden, men faktisk ønsker, at det sociale også kan udvides til fritiden.

Udvikling over tid

Tabel 12. Udviklingen i gennemsnitlig score og ratio for elevernes tilfredshed med klassen, 2023-2024

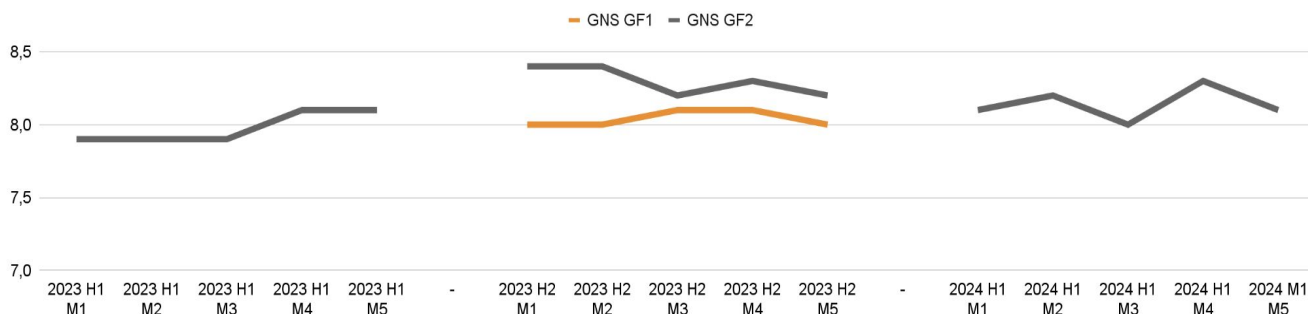
Første halvår 2023	Andet halvår 2023		Første halvår 2024
GF2	GF1	GF2	GF2
Gns. 7,9	Gns. 8,1***	Gns. 8,3***	Gns. 8,1
Ratio 26	Ratio 30	Ratio 39	Ratio 33

Anm.: n = 27.899 besvarelser. Spørgsmål: *Jeg er glad for min klasse.*
Kilde: *Egen tilvirkning*

Når vi ser på udviklingen af elevernes tilfredshed med klassen over tid, kan vi som nævnt se, at tilfredsheden oftest er en smule højere på GF2 end tilfældet er på GF1. Selvom forskellen er signifikant, er der ikke tale om markante forskelle i trivslen. Det ses også, at klassetrivslen er forholdsvis stabil over tid, da gennemsnittet har små udsving fra udgangspunktet i måling 1.

Det ses dog, at der er en relativ stor positiv forandring i klassetrivslen fra første halvår til andet halvår af 2023, hvor udgangspunktet i måling 1 er steget fra 7,7 til 8,0 på GF 1, mens det for GF 2-eleverne er steget fra 7,9 til 8,4. I første halvår af 2024 er gennemsnittet igen faldet. Der tegner sig et billede af større tilfredshed i klassetrivslen i efterårssemesteret, hvor der ved hjælp af t-test ses en signifikant forskel i gennemsnittet i forhold til forårssemesteret.

Figur 18. Udvikling i den gennemsnitlige tilfredshed med klassen over tid for elever på Grundforløb 1 og 2, 2023-2024

Anm.: n = 27.899 besvarelser. Spørgsmål: *Jeg er glad for min klasse.* Skalaen går fra 0 til 10, hvor 0-6 angiver "skeptiske", 7-8 "tilfredse" og 9-10 "begejstrede" elever. Ophold i kurven er udtryk for, at der skiftes forløb og at respondentgruppen derfor er en anden end foregående måling.
Kilde: *Egen tilvirkning*

Hovedområder

Billedet, der tegner sig af klassetrivsel, er væsentligt forskelligt alt efter, hvilket hovedområde man beskæftiger sig med. Ses der på den gennemsnitlige score, er det igen hovedområdet Teknologi, byggeri og transport, der scorer højest, og Kontor, handel og forretningsservice, der ligger lavest. Afstanden til de øvrige hovedområders gennemsnit er dog ikke lige så markant ved dette parameter.

Omregnet til ratio ses det, at Kontor, handel og forretningsservice ligger relativt lavt med en ratio på 4. Det ses også, at Omsorg, sundhed og pædagogik har en relativt lav ratio, som i højere grad lægger afstand til Fødevarer, jordbrug og oplevelser, end når der udelukkende ses på gennemsnittet. Dette skyldes, at andelen af skeptiske er højere indenfor dette hovedområde.

Tabel 13. Gennemsnitlig score og ratio for elevernes tilfredshed med klassen fordelt på hovedområder

Kontor, handel og forretningsservice	Teknologi, byggeri og transport	Fødevarer, jordbrug og oplevelser	Omsorg, sundhed og pædagogik
gns. 7,3 ratio 4	gns. 8,3 ratio 39	gns. 8,0 ratio 29	gns. 7,5 ratio 12

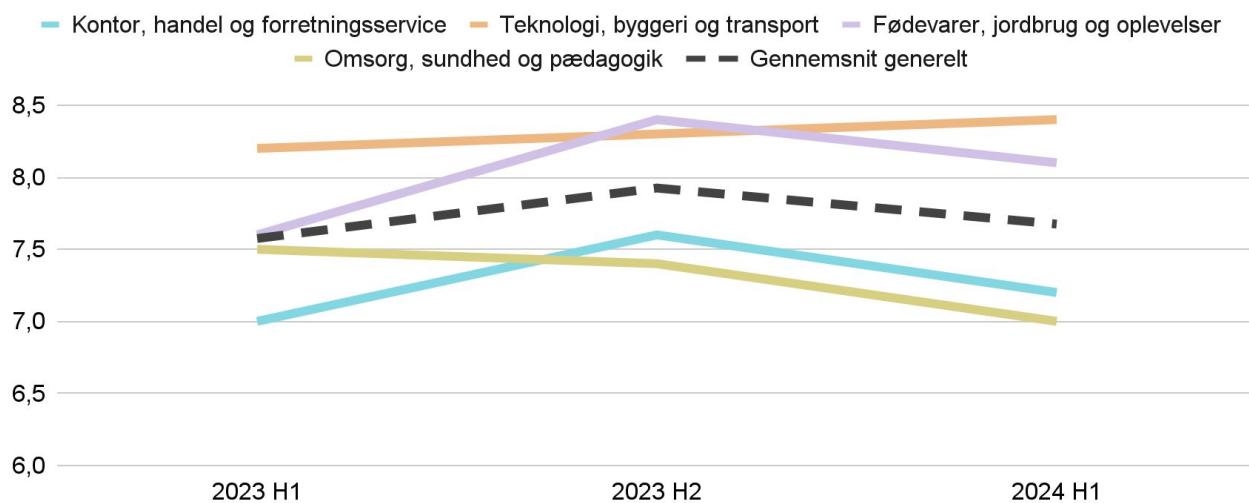
Anm.: n = 27.899 besvarelser. Spørgsmål: *Jeg er glad for min klasse.*
Kilde: *Egen tilvirkning*

Udviklingen i klassetrivsel i de tre målingsperioder er også vidt forskellig alt efter, hvilket hovedområde der er tale om. Tendensen til, at tilfredsheden topper i efteråret 2023, ses tydeligt i nedenstående graf både for Kontor, handel og forretningsservice og Fødevarer, jordbrug og oplevelser.

Hovedområdet Teknologi, byggeri og transport viser en kontinuerligt stigende tilfredshed målt på gennemsnit pr. periode, hvor hovedområdet Omsorg, sundhed og pædagogik har en stærkt nedadgående tendens i samme periode.

Dykket i klassetrivsel blandt elever inden for Omsorg, sundhed og pædagogik gør, at de overtager pladsen for laveste klassetrivsel fra Kontor, handel og forretningsservice, som i starten af målingsperioderne i første halvår af 2023 lå i et relativt lavt niveau i forhold til de øvrige hovedområder.

Figur 19. Den gennemsnitlige klassetrivsel pr. halvår fordelt på de fire hovedområder, 2023-2024

Anm.: n = 27.899 besvarelser. Spørgsmål: *Jeg er glad for min klasse.* Skalaen går fra 0 til 10, hvor 0-6 angiver "skeptiske", 7-8 "tilfredse" og 9-10 "begeistrede" elever.
Kilde: *Egen tilvirkning*

Faktaboks

Variabel: Glad for klassen

Gennemsnitlig score: 8,1

Fokuspunkter i kommentaranalyse:

- skeptiske tilkendegivelser - støj og forskellige ambitioner, tryghed og fællesskab, alderssammensætning

Udvikling: Tilfredsheden for klassen er overordnet set stabil over tid og generelt højere på GF2 end GF1.

Hovedområde - højeste vurdering: Teknologi, byggeri og transport (8,3)

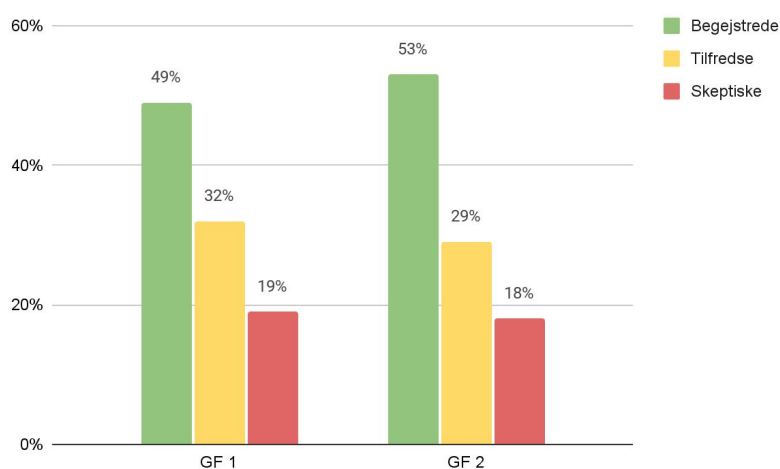
Hovedområde - laveste vurdering: Kontor, handel og forretningsservice (7,3)

Positive relationer til lærere og vejledere

Hensigten med dette parameter er at danne et mål for elevernes oplevelse af at kunne få støtte og vejledning i løbet af uddannelsen fra lærere og vejledere. Der er således tale om et mål for de tillidsfulde relationer, som bliver opbygget og oplevelsen af kompetencerne i vejledningssammenhænge.

Det samlede gennemsnit på tværs af målingerne, som er foretaget i de første tre halvår af projektet, ligger på 8,1. Vi ser, at 49 % af eleverne på GF1 og 53 % af eleverne på GF2 svarer enten 9 eller 10 på spørgsmålet. Ud over svar i den positive ende af skalaen svarer 30 % af eleverne enten 7 eller 8.

Figur 20. Fordelingen af elevernes relation til lærere og vejledere på Grundforløb 1 og 2, pct.

Anm.: n = 27.267 besvarelser. Spørgsmål: *Jeg føler, at jeg kan gå til en lærer, hvis jeg har brug for hjælp eller støtte.* Andelen af begejstrede, tilfredse og skeptiske på henholdsvis GF1 og GF2 er ud fra den samlede score over de tre halvår.
Kilde: Egen tilvirkning

Resultaterne tegner et tydeligt billede af, at størstedelen af eleverne oplever at kunne få støtte og vejledning, hvis de har behov for det. Tendenserne er en smule mere positive på GF 2, hvor 53 % placerer sig som begejstrede, i forhold til GF 1, hvor 49 % er begejstrede.

Positive relationer til lærere og vejledere

Variablen er dannet ud fra spørgsmålet *“Jeg føler, at jeg kan gå til en lærer, hvis jeg har brug for hjælp eller støtte”*. Fra andet halvår af 2023 og frem er det dog blevet udvidet en smule til at lyde *“Jeg føler, at jeg kan gå til en lærer eller vejleder, hvis jeg har brug for hjælp eller støtte”*. Med begge formuleringer er 0 defineret som *“Slet ikke”* og 10 som *“Fuld ud”*.

Elever, der har svaret mellem 0 og 6, har haft mulighed for at knytte en kommentar til deres svar.

Variablen fungerer som en af flere forklarende variable, som kan påvirke elevernes generelle trivsel på skolen og deres motivation for at fortsætte uddannelsen.

Kommentaranalyse: Positive relationer til lærere og vejledere

Eleverne, som svarer mellem 0 og 6 i forbindelse med deres vurdering af deres følelse af at kunne gå til en lærer eller vejleder, hvis de har behov for det, stilles det uddybende spørgsmål: "Hvad er grunden til dette?" I deres begrundelser ses mange variationer af, hvorfor de har denne følelse. Der kan ikke identificeres en forandring i svarene efter justeringen af spørgsmålet, som fandt sted før andet halvår af 2023.

Svar mellem 0 og 6: 18 %

"Hvad er grunden til dette?"

De 18 % af eleverne, som har svaret mellem 0 og 6 på dette spørgsmål, er blevet stillet det opfølgende spørgsmål: "Hvad er grunden til dette?" I deres besvarelser ses det, at der er forskellige grunde til deres følelse.

Travlhed

En af de forklaringer, som hyppigst går igen, handler om, at de har en oplevelse af, at lærerne har for travlt til at kunne hjælpe dem. De har derfor oplevelsen af, at de ikke har mulighed for at få læreren på tomandshånd, fordi de altid er på vej videre til noget andet. Oplevelsen af travlhed kan også stamme fra undervisningen, hvor de ikke altid føler sig set. Flere beskriver, at de kan sidde med hånden oppe lang tid ad gangen og kan se, at læreren har svært ved at nå rundt til alle - særligt i de store klasser. Den manglende opmærksomhed i undervisningen kan for nogen få dem til at føle sig overset og giver dem en fornemmelse af, at læreren ikke kan lide dem eller er ligeglad med dem. I forlængelse heraf mener de heller ikke, at de har en relation til læreren, så de kan søge hjælp og vejledning her.

Tillidsbrud

Andre forklaringer går på dårlige oplevelser fra tidligere forsøg på at opsøge hjælp. Her kan både være tale om, at deres lærer aldrig er vendt tilbage, at de ikke føler, de er blevet mødt på en anerkendende eller respektfuld måde, eller at de er bange for, at de ting, de siger, kommer videre til andre. Nogle står dermed med en følelse af ikke at blive lyttet til eller taget seriøst, mens andre mangler tillid til, at de kan blive hjulpet videre på en tryk eller diskret måde.

Den positive oplevelse

Det, eleverne beskriver som positivt, er derimod lærere, som de føler er opmærksomme på dem. De sætter pris på, at lærerne spørger ind til dem, da det kan fjerne barrieren af at føle sig i vejen. Samtidigt taler flere elever også om positive oplevelser af lærere, som er til rådighed og imødekommende med smil og god stemning. Når eleverne taler om dette emne, er der nogle som refererer til rent faglige problematikker og vejledning, mens andre refererer til personlige samtaler, som ikke relateres direkte til fagligheden. Fortællingerne fra begge perspektiver ligner dog meget hinanden, hvor de i høj grad efterspørger tid, anerkendelse og interesse fra lærerens side.

Stemning

Nogle elever fortæller, at de ikke ville føle sig trygge ved at opsøge støtte eller vejledning grundet den stemning, der er i undervisningen. Her henvises til, at de har oplevelser, hvor de ikke føler, at læreren har svaret dem eller andre klassekammerater på en respektfuld måde, når der har været spørgsmål i timen. I klasser med meget støj problematiseres det også, da relationen til læreren bliver mere anspændt, fordi få elevers støj smitter af på relationen til hele klassen.

Relationstypen

Andre forklarer deres skeptiske svar med, at de ikke ønsker at dele private eller personlige ting med ansatte på skolen. De ønsker i stedet at bruge deres personlige, nære relationer til at vejlede og støtte dem, når de har det svært. Her er de skeptiske svar således ikke møntet på skolen, studievejledere eller lærere, men handler i stedet om, at de ikke ønsker denne type relation på deres skole.

Udvikling over tid

Tabel 14. Udviklingen i gennemsnitlig score og ratio for elevernes relation til lærere og vejledere, 2023-2024

Første halvår 2023	Andet halvår 2023		Første halvår 2024
GF2	GF1	GF2	GF2
Gns. 7,9	Gns. 8,1***	Gns. 8,3***	Gns. 8,2
Ratio 27	Ratio 32	Ratio 43	Ratio 37

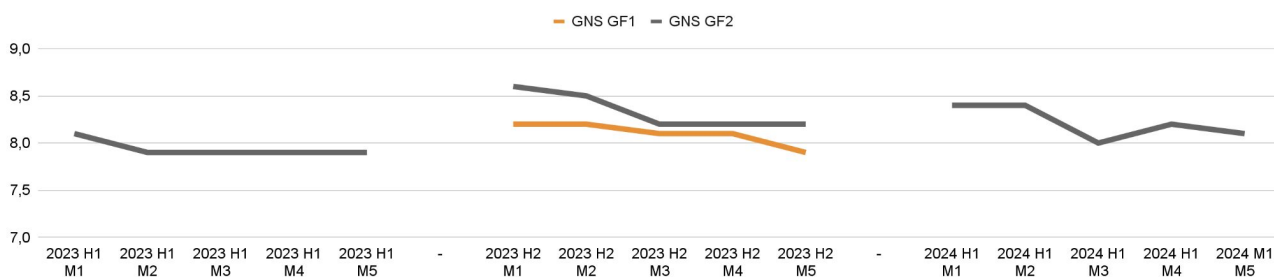
Anm.: n = 27.267 besvarelser. Spørgsmål: *Jeg føler, at jeg kan gå til en lærer, hvis jeg har brug for hjælp eller støtte.*
Kilde: *Egen tilvirkning*

Over tid er udviklingen i dette parameter forholdsvis stabil. Den generelle tendens er, at eleverne på grundforløb 2 i lidt højere grad oplever at kunne gå til en lærer eller vejleder, når de har behov for hjælp eller støtte. Det ses også, at der er en nedadgående tendens i graden, de oplever at kunne få støtte og vejledning over tid indenfor hver periode. Mønsteret er således, at de i starten af perioden i signifikant højere grad oplever at kunne få hjælp, end de gør ved afslutningen af en periode på et halvt år.

Der ses en stigning i den gennemsnitlige oplevelse mellem første og andet halvår af 2023. Denne stigning sker derfor samtidigt med, at spørgsmålet blev udvidet til også at rumme støtte og vejledning fra vejledere og ikke udelukkende fra lærere.

Det kan således tyde på, at oplevelsen af tilgængelighed er større, når vejledere medtænkes. I relation til kommentaranalysen giver det derfor indtrykket af, at lærernes travlhed og tilgængelighed kan imødegås af vejledere, som er til rådighed, og hvor en tillidsfuld relation kan opbygges.

Figur 21. Udvikling i den gennemsnitlige relation til lærere og vejledere over tid for elever på Grundforløb 1 og 2, 2023-2024

Anm.: n = 27.267 besvarelser. Spørgsmål: *Jeg er glad for min klasse.* Skalaen går fra 0 til 10, hvor 0-6 angiver "skeptiske", 7-8 "tilfredse" og 9-10 "begejstrede" elever. Ophold i kurven er udtryk for, at der skiftes løb, og at respondentgruppen derfor er en anden end foregående måling.
Kilde: *Egen tilvirkning*

Hovedområder

Generelt er det eleverne inden for Kontor, handel og forretningsservice, der scorer lavest på følelsen af at kunne få hjælp og støtte. Områderne, hvor oplevelsen af hjælp og støtte er størst, er indenfor Teknologi, byggeri og transport samt inden for Fødevarer, jordbrug og oplevelser.

Tabel 15. Gennemsnitlig score og ratio for elevernes relation til lærere og vejledere fordelt på hovedområder

Kontor, handel og forretningsservice	Teknologi, byggeri og transport	Fødevarer, jordbrug og oplevelser	Omsorg, sundhed og pædagogik
gns. 7,4	gns. 8,3	gns. 8,2	gns. 8,2
ratio 8	ratio 40	ratio 38	ratio 37

Anm.: n = 27.267 besvarelser. Spørgsmål: *Jeg føler, at jeg kan gå til en lærer, hvis jeg har brug for hjælp eller støtte.*
Kilde: Egen tilvirkning

Indenfor Kontor, handel og forretningsservice ses over tid en svagt stigende tendens i gennemsnittet fra første til anden målingsperiode, hvorefter der ses et mindre fald fra anden til tredje periode.

Inden for Teknologi, byggeri og transport var der en signifikant stigning i gennemsnittet fra første til andet halvår af 2023, som fastholdes på samme niveau i første halvår af 2024.

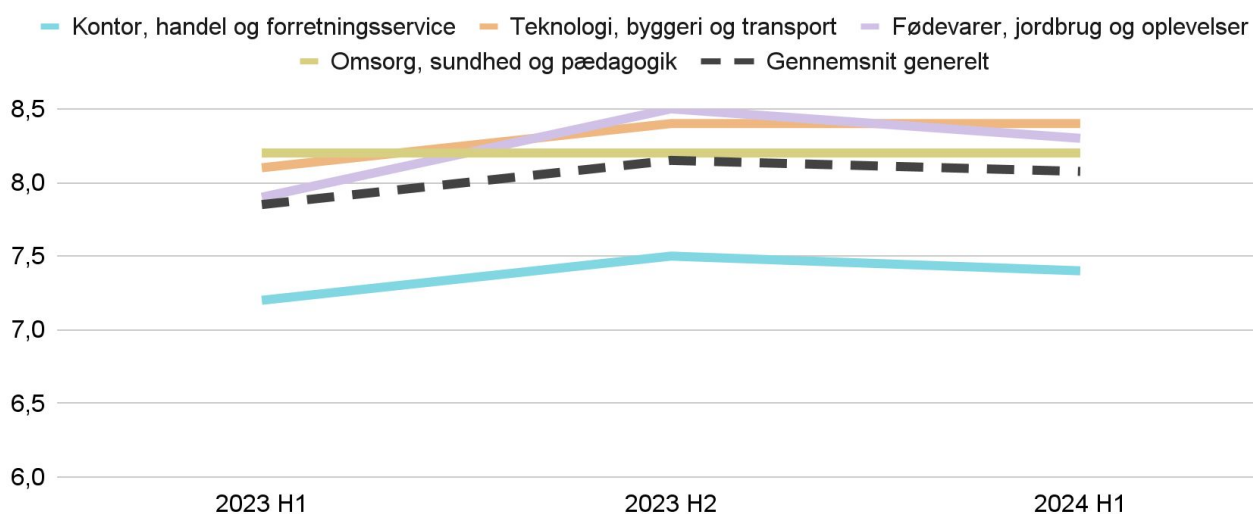
Inden for hovedområdet Fødevarer, jordbrug og oplevelser ses en stor stigning fra første halvår til andet halvår af 2023. Denne stigning reduceres en smule i første halvår af 2024, men den opadgående tendens fortsætter sammenholdt med udgangspunktet.

For hovedområdet Omsorg, sundhed og pædagogik ses det, at gennemsnittet har været konstant i alle tre halvår med en stabil score på 8,2 i gennemsnit.

Fælles for alle hovedområder er derfor, at eleverne ved første måling i første halvår af 2024 i lige så høj eller i højere grad oplever mulighed for hjælp og støtte, end tilfældet var i første måling i første halvår af 2023.

Relativt til de øvrige parametre ses der stor variation i denne variabel over tid. På tværs af hovedområder ses det, at gennemsnittet tager forholdsvis store dyk og hop i løbet af en halvårlig periode. Det tyder derfor på at være en variabel, som i høj grad kan påvirkes af enkelte situationer eller kontekster for eleverne på det tidspunkt, hvor mikromålingen er besvaret. I kommentarerne sås det også, at dette parameter kunne påvirkes fra adskillige veje både i forhold til oplevelsen af faglig hjælp og personlig støtte. Oplevelsen kan ifølge beskrivelserne påvirkes mange steder fra - såsom uro i klassen, tidligere erfaringer, undervisningsstil og individuelle behov, hvilket udmønter sig i stor variation i oplevelsen over tid.

Figur 22. Den gennemsnitlige relation til lærere og vejledere pr. halvår fordelt på de fire hovedområder, 2023-2024

Anm.: n = 27.267 besvarelser. Spørgsmål: *Jeg føler, at jeg kan gå til en lærer, hvis jeg har brug for hjælp eller støtte.* Skalaen går fra 0 til 10, hvor 0-6 angiver "skeptiske", 7-8 "tilfredse" og 9-10 "begejstrede" elever.
Kilde: Egen tilvirkning

Faktaboks

Variabel: Positive relationer til lærere og vejledere

Gennemsnitlig score: 8,1

Fokuspunkter i kommentaranalyse:

- skeptiske tilkendegivelser - travlhed, tillidsbrud, stemningen i klassen, ønsker ikke relationstypen
- begejstrede tilkendegivelser - opmærksomhed og interesse fra lærere

Udvikling: Udviklingen er generelt stabil. Der ses en nedadgående tendens fra første til sidste måling inden for hvert halvår.

Hovedområde - højeste vurdering: Teknologi, byggeri og transport og Fødevarer, jordbrug og transport (8,3)

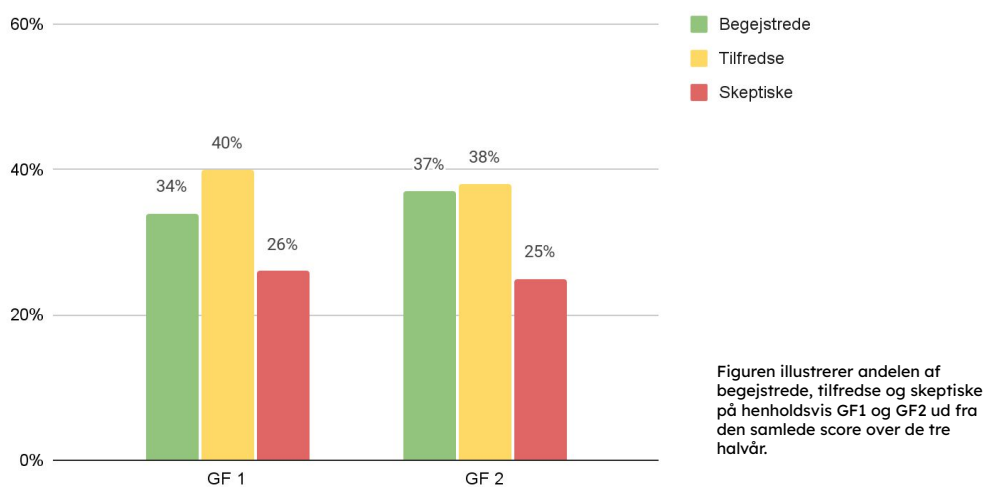
Hovedområde - laveste vurdering: Kontor, handel og forretningsservice (7,4)

Undervisningsformen

Dette mål har til formål at måle, hvorvidt undervisningsformen passer med elevernes læringsstil og dermed, om de har succes i oplevelsen af at lære. Målet er oprindeligt dannet ud fra spørgsmålet “Måden undervisningen foregår på, gør det nemt for mig at lære og forstå de ting, vi gennemgår”, som efter første halvår af 2023 blev omformuleret til “Den måde undervisningen foregår passer godt til mig”, for at simplificere spørgsmålet. Eleverne kunne igen svare på en skala fra 0-10, hvor 0 betyder “Slet ikke”, og 10 betyder “Fuldt ud”.

Det samlede gennemsnit over de første tre halvår ligger for dette parameter på 7,6 og er således en af de lavere rangerede parametre. I forhold til undervisningsformen ses det, at kun 37 % af eleverne svarer 9 eller 10, mens hele 25 % er skeptiske i forhold til undervisningsformen.

Figur 23. Fordelingen af elevernes oplevelse af undervisningsformen på Grundforløb 1 og 2, pct.

Anm.: n = 27.145 besvarelser. I første halvår af 2023 var spørgsmålsformuleringen *Måden undervisningen foregår på, gør det nemt for mig at lære og forstå de ting vi gennemgår*. Fra andet halvår af 2023 og frem blev det ændret til *Den måde undervisningen foregår passer godt til mig*.
Kilde: Egen tilvirkning

Resultaterne viser, at der er stor spredning i, hvorvidt undervisningsformen matcher elevernes oplevelse af succes i læringen. Andelen af begejstrede er en smule højere på grundforløbets anden del end på første del. Det er dog hovedsageligt i fordelingen mellem begejstrede og tilfredse, at der ses en forskel mellem de to elevgrupper.

Undervisningsform

Variablen er dannet ud fra spørgsmålet “Måden undervisningen foregår på, gør det nemt for mig at lære og forstå de ting vi gennemgår”. Fra andet halvår af 2023 og frem er det dog blevet simplificeret en smule til at lyde “Den måde undervisningen foregår passer godt til mig”. Med begge formuleringer er 0 defineret som “Slet ikke” og 10 som “Fuldt ud”.

Elever, som har svaret mellem 0 og 6, har haft mulighed for at knytte en kommentar til deres svar.

Variablen fungerer som en af flere forklarende variable, som kan påvirke elevernes generelle trivsel på skolen og deres motivation for at fortsætte uddannelsen.

Kommentaranalyse: Undervisningsform

De elever, som har svaret mellem 0 og 8, er blevet bedt om at uddybe, hvad der kunne gøre undervisningen bedre for dem, mens eleverne, som har svaret 9 eller 10, er blevet bedt om at forklare, hvad der særligt fungerer godt i undervisningen. Ved gennemgang af kommentarerne tyder det på, at omformuleringen af spørgsmålet ikke har fået eleverne til at tolke og svare anderledes. Det er således lignende fortællinger og en lignende fordeling mellem fortællingerne, som kommer frem, uanset om det stammer fra den oprindelige eller den reviderede spørgsmålsformulering.

Svar mellem 0 og 8: 63 %

“Hvad kunne gøre undervisningen endnu bedre?”

Tempo og logik

Noget af det, som flest nævner som et forbedringspunkt i undervisningen er, at det går for hurtigt i undervisningen, og at de derfor ikke når at få en forståelse for stoffet, før de er videre til næste emne. En del af denne problematik tilskrives også lærernes evne til at forklare stoffet på forskellige måder. Flere elever giver udtryk for, at de tænker anderledes og derfor ikke forstår den logik, underviseren bruger til at forklare noget teori. De har oplevelsen af, at underviserne ofte kun formår at forklare det på en måde, og at de derfor ikke får noget ud af at efterspørge yderligere gennemgang, da det blot medfører samme forklaring igen. Der er et udpræget ønske om, at deres undervisere lærer at forklare teori på flere måder, så de favner bredere.

Struktur

Flere nævner også, at de mangler oplevelsen af struktur i undervisningen både hvad angår planen for hele semestret og for den enkelte undervisningstime. De efterspørger her mere logik i den rækkefølge, emnerne gennemgås i og en tydelighed for, hvad der skal ske hvornår. De mangler samtidig også af og til struktur i de enkelte timer, hvor sparsom kommunikation gør det uklart for dem, hvad der skal ske. Flere beskriver i den sammenhæng, at de har en oplevelse af, at lærernes meget begrænsede forberedelsestid sætter spor i kvaliteten af undervisningen.

Ensformighed

Nogle elever beskriver, at de oplever undervisningen som ensformig. De ønsker derfor større afveksling mellem gruppearbejde, praktiske øvelser, tavleundervisning og PowerPoint-gennemgange. Generelt er der et ønske om en vis energi i undervisningen, så de motiveres til at holde gejsten oppe og opnå bedre indlæring ved variation. Flere elever udtrykker også et ønske om, at teoriundervisningen ikke strækker sig over for lang tid ad gangen uden mulighed for at prøve teorien i praksis. De ønsker således en større afveksling mellem teori og praksis, så de ikke har hele dage uden praktiske øvelser. Hvis det ikke er muligt at inkorporere praktiske øvelser i løbet af de teoritunge dage, foreslår flere elever, at der indlægges en form for motion i skemaet, så man holder energiniveaulet oppe.

Forældet materiale

Et andet parameter, som eleverne kan opleve som utilfredsstillende er forældede undervisningsmaterialer. De beskriver i denne sammenhæng, at de oplever, at undervisningen ikke er relevant set i lyset af den udvikling, som har været i feltet siden materialerne blev lavet. Derfor ønsker de, at undervisningsmaterialet altid opdateres ud fra tendenserne og udviklingen i faget, så det fortsat kan opleves som relevant for deres fremtidige arbejde. Derudover nævner nogle, at de ville foretrække, at deres underviser havde praktisk erfaring indenfor deres felt, da de godt kan mærke afstanden fra teori til praksis i undervisningssammenhæng.

Uro og støj

Flere nævner også, at de ønsker en strammere klasseledelse, da støj og uro er en stor barriere for deres læring. Her nævnes både, at det tager tid og er forstyrrende, når underviseren gennemgår stoffet, samt at det smitter af på underviserens overskud. Uro og larm gør det samtidig meget problematisk, at der ikke er ro til fordybelse, når de sidder med opgaver og øvelser, hvorfor de ikke oplever et optimalt læringsudbytte.

Utilgængelighed

Desuden problematiserer flere elever for store klasser, da det betyder, at læreren har svært ved at nå rundt til alle, der har behov for hjælp. Andre forklarer, at de oplever, at læreren ofte går fra klassen i 5-10 minutter ad gangen, hvilket ud over at kunne give uro og udfordre koncentration gør det endnu sværere at få hjælp, hvis man har spørgsmål til opgaverne. Samtidig oplever de, at de ikke får tilstrækkelig individuel feedback og svar på, om de har forstået og løser opgaverne rigtigt. Eleverne vil derfor foretrække mindre klasser eller flere lærere ad gangen, så der er bedre tid til individuel sparring og feedback.

Svar mellem 9 og 10: 37 %

“Hvad fungerer særligt godt i undervisningen?”

Blandt de elever, som har svaret 9 og 10, ses mange af de tilsvarende tendenser, som sås i besvarelserne mellem 0 og 8, blot med modsat fortegn. De sætter desuden ord på, hvad de mener, der fungerer særligt godt i en undervisningskontekst.

Underviserens vinkling

Her beskrives undervisning, hvor undervisere formår at forklare stoffet på mange forskellige måder, indtil alle forstår det. De roser dermed evnen til at kunne forklare stoffet på flere måder for at imødegå de forskellige logikker, eleverne forstår ud fra.

Undervisning i øjenhøjde

Flere fremhæver, at det virker rigtig godt, at de bliver undervist i øjenhøjde af fagligt meget kompetente undervisere, som er dybt inde i deres egen faglighed, men stadig forstår det niveau, eleverne er på, og tager udgangspunkt heri. Her oplever de, at underviserne hverken snakker over hovedet på dem, eller at de bliver talt ned til.

Ingen dumme spørgsmål

Eleverne roser en undervisningskultur, hvor de har oplevelsen af, at dumme spørgsmål ikke findes. Det skaber en trykthed for dem at vide, at underviseren tager godt imod alle spørgsmål og svarer på en respektfuld og fyldestgørende måde.

Praksisnær

Mange elever roser den praksisnære undervisning, hvor de undervises teoretisk i noget en dag og derefter bruger de næste dage på at arbejde i praksis med netop dette.

Individuel hjælp

Det står klart, at der er store fordele i små klasser, hvor læreren har bedre mulighed for at hjælpe eleverne enkeltvis og imødegå individuelle behov. Eleverne har oplevelsen af, at de får mere ud af undervisningen, når de får individuel sparring og feedback.

Klassekultur

Kulturen og stemningen i klassen er afgørende. De elever, som har de mest positive oplevelser, beskriver ofte en klassekultur, hvor man hjælper og støtter hinanden. De oplever det som en stor succes at være en del af et fællesskab, hvor man ønsker at lære, og hvor man kan føle sig tryk ved at spørge både lærere og andre elever om hjælp eller råd.

Mening

Der er desuden ingen tvivl om, at det er afgørende, at eleverne kan se meningen med det, de lærer. Det vil sige, at de er langt mere motiverede, hvis undervisningsmaterialer er opdaterede, underviseren er god til at formidle stoffet, og at det er tydeligt for dem, at det er relevant for deres fremtidige arbejdsliv.

Udvikling over tid

Tabel 16. Udviklingen i gennemsnitlig score og ratio for elevernes oplevelse af undervisningsformen, 2023-2024

Første halvår 2023	Andet halvår 2023		Første halvår 2024
GF2	GF1	GF2	GF2
Gns. 7,3	Gns. 7,6***	Gns. 7,7***	Gns. 7,7
Ratio 2	Ratio 12	Ratio 17	Ratio 18

Anm.: n = 27.145 besvarelser. I første halvår af 2023 var spørgsmålsformuleringen *Måden undervisningen foregår på, gør det nemt for mig at lære og forstå de ting vi gennemgår.* Fra andet halvår af 2023 og frem blev det ændret til *Den måde undervisningen foregår passer godt til mig.*
Kilde: Egen tilvirkning

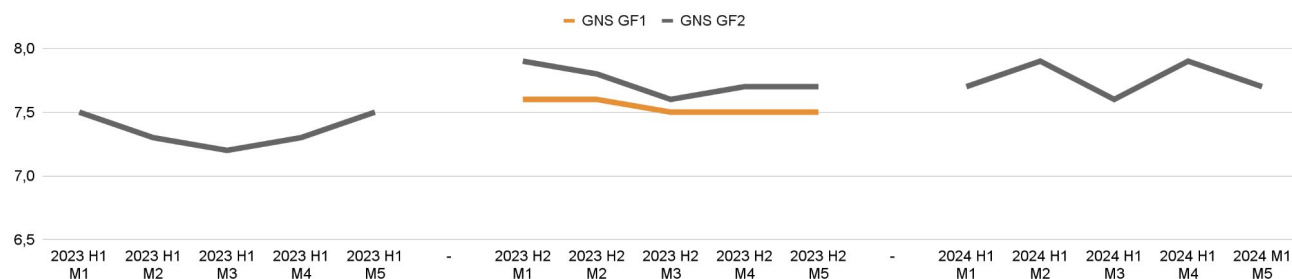
Der ses en positiv udvikling i det samlede gennemsnit pr. periode for hvert halvår, hvor der særligt har været en udvikling mellem første og andet halvår af 2023. Her ser vi, at både den gennemsnitlige score og ratio er steget markant.

En del af forandringen kan muligvis tilskrives omformuleringen af spørgsmålet, som er blevet mere simpelt og ikke længere indeholder oplevelsen af forståelse og læring, men nu henviser til, at undervisningsformen passer til dem. Ud fra kommentaranalysen ses dog ikke forskelle i begrundelserne for svaret.

Generelt ligger gennemsnittet for eleverne på grundforløb 2 en smule, men dog signifikant højere, end tilfældet er for grundforløb 1. Tendensen er dog en forholdsvis stabil oplevelse af at få noget ud af undervisningen. De største udsving ses blandt eleverne på GF 1 i første halvår af 2023. Disse udsving kan dog være resultatet af en relativt lille målgruppe, idet ingen af udsvingene er signifikante. Der ses dog en signifikant stigning i gennemsnittene fra første til andet halvår af 2023.

På grundforløb 2 ses der også en signifikant stigning i gennemsnittet fra første måling i første halvår af 2023 til første måling i det andet halvår. Denne stigning er det lykkedes at vedligeholde siden med enkelte udsving.

Figur 24. Udvikling i den gennemsnitlige oplevelse af undervisningsformen over tid for elever på Grundforløb 1 og 2, 2023-2024

Anm.: n = 27.145 besvarelser. I første halvår af 2023 var spørgsmålsformuleringen *Måden undervisningen foregår på, gør det nemt for mig at lære og forstå de ting vi gennemgår.* Fra andet halvår af 2023 og frem blev det ændret til *Den måde undervisningen foregår passer godt til mig.* Skalaen går fra 0 til 10, hvor 0-6 angiver "skeptiske", 7-8 "tilfredse" og 9-10 "begejstrede" elever. Ophold i kurven er udtryk for, at der skiftes forløb, og at respondentgruppen derfor er en anden end foregående måling.
Kilde: Egen tilvirkning

Hovedområder

Der er stor og signifikant forskel på gennemsnittene for oplevelsen af undervisningsformen, hvis man ser på det samlede gennemsnit over alle perioder for hvert hovedområde. Set over hele perioden opnås det højeste gennemsnit inden for fagområdet Fødevarer, jordbrug og oplevelser efterfulgt af Teknologi, byggeri og transport. De største udfordringer ses inden for Kontor, handel og forretningsservice, som fremstår med en relativt lav gennemsnitlig oplevelse og en negativ ratio. Hele 40 % af eleverne afgiver her skeptiske tilkendegivelser, mens kun 20 % er begejstrede. For Omsorg, sundhed og pædagogik opnås en ratio på 0, eftersom 32 % er begejstrede, mens 32 % er skeptiske. Der er således stor spredning i elevernes oplevelse af undervisningen.

Tabel 17. Gennemsnitlig score og ratio for elevernes oplevelse af undervisningsformen fordelt på hovedområder

Kontor, handel og forretningsservice	Teknologi, byggeri og transport	Fødevarer, jordbrug og oplevelser	Omsorg, sundhed og pædagogik
gns. 6,6	gns. 7,8	gns. 7,8	gns. 7,8
ratio -20	ratio 18	ratio 21	ratio 21

Anm.: n = 27.145 besvarelser. I første halvår af 2023 var spørgsmålsformuleringen *Måden undervisningen foregår på, gør det nemt for mig at lære og forstå de ting vi gennemgår.* Fra andet halvår af 2023 og frem blev det ændret til *Den måde undervisningen foregår passer godt til mig.*
Kilde: Egen tilvirkning

I nedenstående illustration af udviklingen over gennemsnittet for hvert halvår ses der også en stor forskel afhængigt af hovedområde.

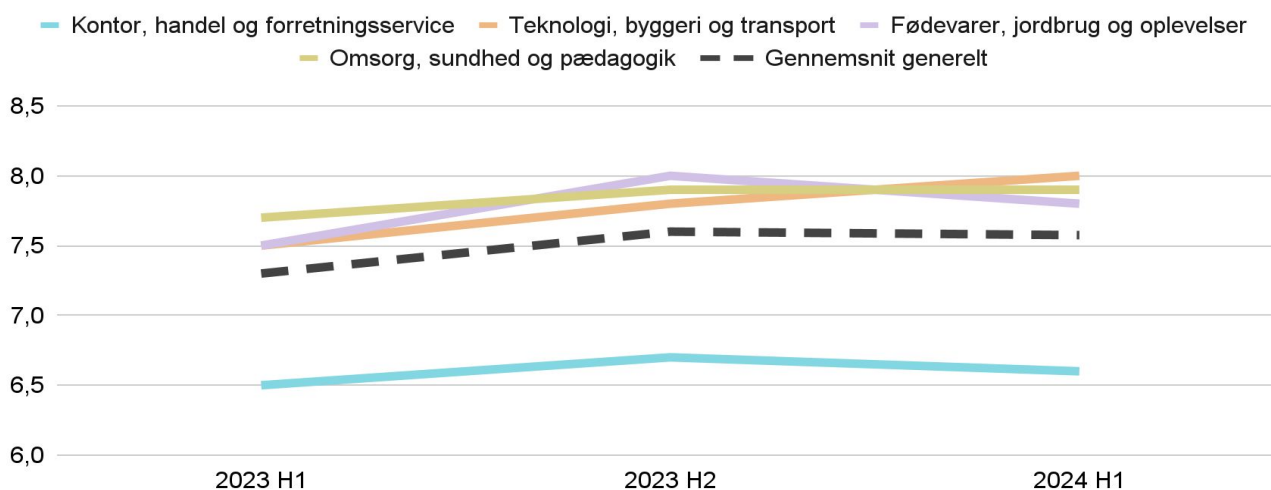
Det mest stabile, og det laveste, gennemsnit ses på hovedområdet Kontor, handel og forretningsservice. Her ses en mindre stigning fra første halvår 2023 til første halvår 2024, hvilket tyder på en positiv tendens - dog uden at fremstå som en signifikant forandring.

I løbet af de tre halvår er gennemsnittet steget yderligere for hovedområderne Teknolog, byggeri og transport samt Fødevarer, jordbrug og oplevelser. Mens Teknologi, byggeri og transport har haft en konstant signifikant stigning, er stigningen mere markant fra første til andet halvår af 2023 inden for Fødevarer, jordbrug og oplevelser.

Denne markante stigning er dog blevet reduceret i 2024, men ligger stadig på et højere niveau end ved første måling i 2023.

For hovedområdet Omsorg, sundhed og pædagogik er der sket en stigning i gennemsnittet over tid. Det er i denne sammenhæng essentielt at have in mente, at det også er det område, som grundet stikprøvestørrelsen er underlagt størst usikkerhed. Stikprøvestørrelsen gør derfor, at forandringerne, som ses over tid, ikke er signifikante. Ikke desto mindre kan resultaterne benyttes som indikator for udviklingens retning. Her sås en stigning i gennemsnittet mellem de to halvår af 2023 og derefter et stabilt gennemsnit på 7,9 i 2024. Hovedområdet fremstår med et lignende gennemsnit i forhold til de andre områder, når det handler om at have et godt match mellem undervisningsformen og eleverne.

Figur 25. Den gennemsnitlige oplevelse af undervisningsformen pr. halvår fordelt på de fire hovedområder, 2023-2024

Anm.: n = 27.145 besvarelser. I første halvår af 2023 var spørgsmålsformuleringen *Måden undervisningen foregår på, gør det nemt for mig at lære og forstå de ting vi gennemgår.* Fra andet halvår af 2023 og frem blev det ændret til *Den måde undervisningen foregår passer godt til mig.* Skalaen går fra 0 til 10, hvor 0-6 angiver "skeptiske", 7-8 "tilfredse" og 9-10 "begejstrede" elever.
Kilde: Egen tilvirkning

Faktaboks

Variabel: Undervisningsform

Gennemsnitlig score: 7,6

Fokuspunkter i kommentaranalyse:

- skeptiske og tilfredse tilkendegivelser - højt tempo i undervisning, lærernes manglende evner til at forklare, struktur, ensformighed, forældet materiale, uro og støj, utilgængelighed
- begejstrede tilkendegivelser - underviserens vinkling, undervisning der er praksisnær og i øjenhøjde, mening og individuel hjælp, god klassekultur

Udvikling: Positiv udvikling fra 1. halvår til 2. halvår. Undervisningsformen vurderes i gennemsnit højere på GF2 end GF1.

Hovedområde - højeste vurdering: Fødevarer, jordbrug og oplevelser (7,9)

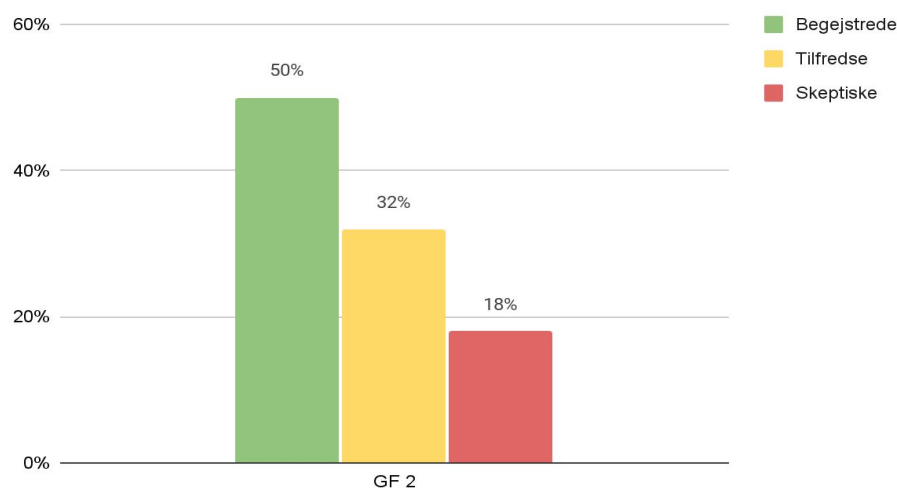
Hovedområde - laveste vurdering: Kontor, handel og forretningsservice (6,6)

Virkelighedsnær undervisning

Denne variabel har til formål at indikere, hvorvidt eleverne finder undervisningen virkelighedsnær i forhold til det efterfølgende arbejdsmarked og elevplads. Oprindeligt blev målet dannet ud fra variabelen "Det jeg lærer i undervisningen kan jeg bruge i mit kommende arbejdsliv", hvor de kunne svare på en skala fra 0-10, hvor 0 betød "Helt uenig", og 10 betød "Helt enig". Fra andet halvår af 2023 og frem er formuleringen dog justeret til "Det, jeg lærer i undervisningen, kan jeg bruge på en kommende læreplads", hvor 0 betyder "Slet ikke", og 10 betyder "Fuldt ud". Spørgsmålet er kun stillet til elever på Grundforløb 2.

Samlet set opnår denne variabel et gennemsnit på 8,1 fordelt over de tre halvår, hvor dataindsamlingen har fundet sted. Gennemsnittet er således på niveau med både deres relation til lærere og vejledere og om de er glade for klassen.

Figur 26. Fordelingen af elevernes oplevelse af, om undervisningen er virkelighedsnær på Grundforløb 2, pct.

Anm.: n = 22.432 besvarelser. Spørgsmål: *Det jeg lærer i undervisningen kan jeg bruge i mit kommende arbejdsliv.*
 Kilde: Egen tilvirkning

På dette parameter ses en stor forskel i oplevelsen, alt efter om eleverne går på GF1 eller GF2. Tendensen er langt mest positiv på grundforløbets 2. del, hvor 50 % er positive, og 18 % er skeptiske i forhold til, om undervisningen er virkelighedsnær. På grundforløbets 1. del svarer kun 37 % positivt, mens hele 29 % er skeptiske i forhold til, om undervisningen er virkelighedsnær.

Virkelighedsnær undervisning

Variablen er dannet ud fra det oprindelige spørgsmål "Det jeg lærer i undervisningen kan jeg bruge i mit kommende arbejdsliv", hvor 0 er defineret som "Helt uenig" og 10 som "Helt enig". Fra andet halvår af 2023 og frem er det dog blevet justeret, så spørgsmålet lyder: "Det, jeg lærer i undervisningen, kan jeg bruge på en kommende læreplads", hvor 0 defineret som "Slet ikke" og 10 som "Fuldt ud".

Elever har haft mulighed for at knytte en kommentar til deres svar uanset score.

Variablen fungerer som en af flere forklarende variable, der kan påvirke elevernes generelle trivsel på skolen og deres motivation for at fortsætte uddannelsen.

Kommentaranalyse: Virkelighedsnær undervisning

Selvom spørgsmålet er omformuleret fra at rette sig mod arbejdsmarkedet til at handle om kompetencerne, som efterspørges på lærepladsen, ses der ikke variationer i elevernes uddybende svar. Det tyder derfor på, at de betragter de efterspurgte kompetencer, og om undervisningen er virkelighedsnær, ens, uanset om der er tale om en oplæringsstilling eller et fast job.

Svar mellem 0 og 8: 50 %

"Hvad kunne gøre undervisningen endnu bedre?"

Blandt eleverne, som svarer mellem 0 og 8, findes der forskellige forslag til, hvad der kunne gøre undervisningen mere virkelighedsnær. Nogle elever forklarer, at de har oplevelsen af, at nogle fag kan bruges direkte, mens de finder det mere udfordrende at skabe sammenhæng mellem andre fag og arbejdslivet på den anden side. De vælger derfor et mere midtercenteret svar, da nogle fag trækker op, og andre trækker ned.

Praksis

Der er en tendens til, at eleverne har væsentligt nemmere ved at se, hvordan de kan koble de praktiske fag til arbejdslivet, mens de udfordrer aktualiteten i de rent teoretiske fag. Derfor ønsker eleverne yderligere vægt på den praktiske træning i faget, da det er her, de har en fornemmelse af at udvikle erhvervsrelevante kompetencer, der er virkelighedsnære i forhold til arbejdsmarkedet.

Bredde

Det ses også, at flere elever er skeptiske, fordi de ønsker at specialisere sig i en særlig retning, hvor de på grundforløbet præsenteres bredt for faget, og nogle emner derfor falder uden for deres interesse og fremtidsplaner. Dette kan også være en forklaring på, at vi ser langt flere skeptiske svar på, om undervisningen er virkelighedsnær blandt GF1-elever, hvor undervisningen er mere grundlæggende på tværs af flere beslægtede fagligheder.

Forældede metoder og udstyr

Nogle elever problematiserer, at det, de lærer på skolen, er forældede metoder, eller at de maskiner, de bruger, er forældede. Det gør, at de ikke finder det virkelighedsnært, da de i mødet med arbejdsmarkedet vil skulle tillære sig nye kompetencer i faget. Her problematiseres også, at skolen ikke altid følger udviklingen, og at man som elev bliver præsenteret for det, som faglæreren vurderer som vigtigt, hvilket ikke nødvendigvis matcher det nuværende arbejdsmarked. Nogle sætter dog pris på, at de forstår faget og den udvikling, der er sket, ved også at lære ældre metoder.

Uafklaret karrierevej

Nogle elever kobler deres skeptiske svar til en usikkerhed om deres karrierevej, hvor de ikke er helt sikre på, hvilken stilling de gerne vil have og dermed har svært ved at vurdere, om det, de lærer, er virkelighedsnært. Andre forklarer, at de ikke har nok kendskab til arbejdsmarkedet på den anden side til at kunne vurdere, om det, de lærer, kan anvendes.

Svar mellem 9 og 10: 50 %

"Hvad fungerer særligt godt i undervisningen?"

Når de elever, som svarer 9 eller 10, sætter ord på, hvad der fungerer særligt godt, fremhæves flere aspekter.

Virkelighedsnære eksempler

For nogle handler det om, at der i undervisningen ofte tages udgangspunkt i eksempler fra virkeligheden i stedet for at holde det på et rent teoretisk plan. Det er derfor nemmere for eleverne at forestille sig, hvordan det, de lærer, kan være en del af hverdagen, som venter dem. Særligt når de arbejder med konkrete opgaver fra reelle eller fiktive virksomheder, står det tydeligt for dem, hvordan de bringer den viden, de får i undervisningen, i anvendelse i praksis i det virkelige arbejdsliv. Her er det naturligt, at egentlige virksomhedsopgaver opnår større troværdighed end opdigtede opgaver.

Målrettet uddannelsen

Flere elever fremhæver også, at de er positive overfor relevansen af uddannelsen, fordi al undervisning vedrører deres uddannelse, og at de ikke skal have fag blot for at have dem, som de oplevede det i folkeskolen. De kan således se mere eller mindre mening i samtlige fag, de har, hvilket giver dem oplevelsen af, at uddannelsen er målrettet deres fremtidige karriereliv.

Tydeligt formål

Generelt roses undervisning, hvor der er et tydeligt formål med det, de lærer, og hvor underviseren hjælper eleverne med at skabe sammenhæng til arbejdslivet og branchen, når den ikke umiddelbart er tydelig.

Kobling mellem teori og praksis

Eleverne fremhæver også, at den hyppige vekselvirkning mellem teori og praksis hjælper dem med at forstå koblingen til arbejdsmarkedet. De har en meget positiv oplevelse, når de hurtigt efter gennemgået teori kan prøve det af i praksis og lære at anvende det i arbejdssammenhæng. Her fremhæver de også, at hvis der går for lang tid mellem teori og praktisk anvendelse, kan de have glemt teorien, hvorfor de ikke kommer til at bruge det, og det derfor bliver irrelevant for dem.

Udvikling over tid

Tablet 18. Udviklingen i gennemsnitlig score og ratio for elevernes oplevelse af, om undervisningen er virkelighedsnær, 2023-2024

Første halvår 2023	Andet halvår 2023	Første halvår 2024
GF2	GF2	GF2
Gns. 8,1	Gns. 8,1	Gns. 8,1
Ratio 32	Ratio 31	Ratio 33

Anm.: n = 22.432 besvarelser. Spørgsmål: *Det jeg lærer i undervisningen kan jeg bruge i mit kommende arbejdsliv.*
 Kilde: Egen tilvirkning

Det samlede gennemsnit pr. periode viser, at oplevelsen af undervisningens virkelighedsnærhed forbliver meget stabil. Der er ingen udvikling i det samlede gennemsnit for hver periode over tid, og den samlede ratio pr. halvår afviger også kun marginalt.

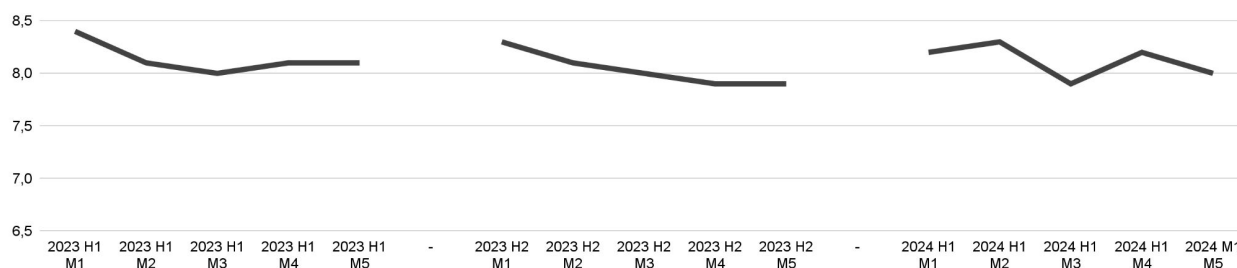
Disse resultater underbygger således kommentaranalysens konklusion om, at eleverne ikke fortolker de to spørgsmålsformuleringer anderledes, uanset om de henviser til arbejdsmarkedet eller til lærepladsen.

Spørgsmålet om, hvorvidt undervisningen er virkelighedsnær, blev i første halvår af 2023 stillet alle elever, hvorefter spørgsmålet er sorteret fra for eleverne på Grundforløb 1. Da Grundforløb 1-eleverne fik spørgsmålet, tegnede der sig et billede af, at gennemsnittet her lå væsentligt lavere end tilfældet var blandt eleverne på Grundforløb 2.

Dette understøttes også af kommentaranalysen, som konkluderede, at den specialiserede undervisning fremmer oplevelsen af virkelighedsnærhed, mens bredden i grundforløbets første del kan være en udfordring.

Når der ses på resultaterne for den gennemsnitlige oplevelse af virkelighedsnærhed blandt elever på Grundforløb 2, er der i hver periode en nedadgående tendens, således eleverne i første måling har en større oplevelse af virkelighedsnærhed, end tilfældet er ved periodens afslutning. I alle tre halvår er gennemsnittet således signifikant lavere i 5. måling, end det var i den første måling.

Figur 27. Udvikling i den gennemsnitlige oplevelse af, om undervisningen er virkelighedsnær over tid for elever på Grundforløb 2, 2023-2024

Anm.: n = 22-632 besvarelser. Spørgsmål: *Det jeg lærer i undervisningen kan jeg bruge i mit kommende arbejdsliv.* Skalaen går fra 0 til 10, hvor 0-6 angiver "skeptiske", 7-8 "tilfredse" og 9-10 "begejstrede" elever. Ophold i kurven er udtryk for, at der skiftes forløb, og at respondentgruppen derfor er en anden end foregående måling.
 Kilde: Egen tilvirkning

Hovedområder

Der er signifikant forskel på gennemsnittet i den vurderede virkelighedsnærhed af undervisningen, alt efter hvilket hovedområde der er tale om. I forhold til, om undervisningen er virkelighedsnær, ser vi, at hovedområdet Omsorg, sundhed og pædagogik scorer højest på både gennemsnit og ratio. Herefter optræder Fødevarer, jordbrug og oplevelser og Teknologi, byggeri og transport, der også har stor overvægt af elever, som er positivt stemt over for, om undervisningen er virkelighedsnær. Dermed lægger disse tre hovedområder stor afstand til Kontor, handel og forretningsservice, som er mest udfordret på elevernes oplevelse af virkelighedsnær undervisning. Målt over hele perioden er 34 % af eleverne her skeptiske, mens 28 % er begejstrede.

Tabel 19. Gennemsnitlig score og ratio for elevernes oplevelse af, om undervisningen er virkelighedsnær fordelt på hovedområder

Kontor, handel og forretningsservice	Teknologi, byggeri og transport	Fødevarer, jordbrug og oplevelser	Omsorg, sundhed og pædagogik
gns. 7,0	gns. 8,3	gns. 8,2	gns. 9,0
ratio -6	ratio 39	ratio 39	ratio 67

Anm.: n = 22.432 besvarelser. Spørgsmål: *Det jeg lærer i undervisningen kan jeg bruge i mit kommende arbejdsliv.*
Kilde: Egen tilvirkning

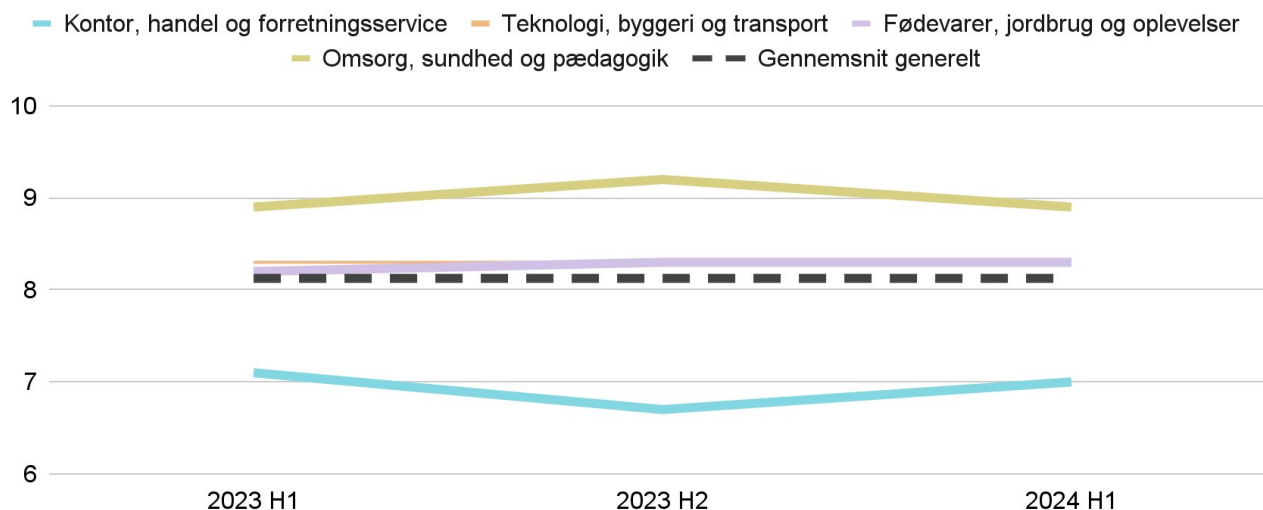
Som det også sås i den overordnede udvikling i dette parameter i løbet af de tre halvår, er oplevelsen af, om undervisningen er virkelighedsnær, forholdsvis stabil over tid indenfor hovedområderne.

Omsorg, sundhed og pædagogik, som generelt oplever den højest gennemsnitlige score, oplevede en stigning i gennemsnittet mellem de to halvår af 2023, men et fald til udgangspunktet på 8,9 første halvår af 2024.

Inden for Teknologi, byggeri og transport er gennemsnittet stabilt hen over de tre halvår, mens Fødevarer jordbrug og oplevelser efter en stigning i andet halvår af 2023 rammer samme gennemsnit igen i første halvår af 2024.

Inden for Kontor, handel og forretningsservice, som gennemsnitligt ligger med relativt stor afstand til de øvrige hovedområder, ses et fald mellem første og andet halvår af 2023, hvorefter nedgangen er reduceret en smule med en opadgående tendens i første halvår af 2024.

Figur 28. Den gennemsnitlige oplevelse af, om undervisningen er virkelighedsnær pr. halvår fordelt på de fire hovedområder, 2023-2024

Anm.: n = 22.432 besvarelser. Spørgsmål: *Det jeg lærer i undervisningen kan jeg bruge i mit kommende arbejdsliv.* Skalaen går fra 0 til 10, hvor 0-6 angiver "skeptiske", 7-8 "tilfredse" og 9-10 "begejstrede" elever.
Kilde: Egen tilvirkning

Faktaboks

Variabel: Virkelighedsnær undervisning

Gennemsnitlig score: 8,1

Fokuspunkter i kommentaranalyse:

- skeptiske og tilfredse tilkendegivelser - mere praksis, forældede metoder og udstyr, uddannelsens bredde, uafklaret karrierevej
- begejstrede tilkendegivelser - virkelighedsnære eksempler, målrettet uddannelse, tydeligt formål, kobling mellem teori og praksis

Udvikling: Udviklingen er generelt stabil. Der ses en nedadgående tendens fra første til sidste måling inden for hvert halvår.

Hovedområde - højeste vurdering: Omsorg, sundhed og pædagogik (9,0)

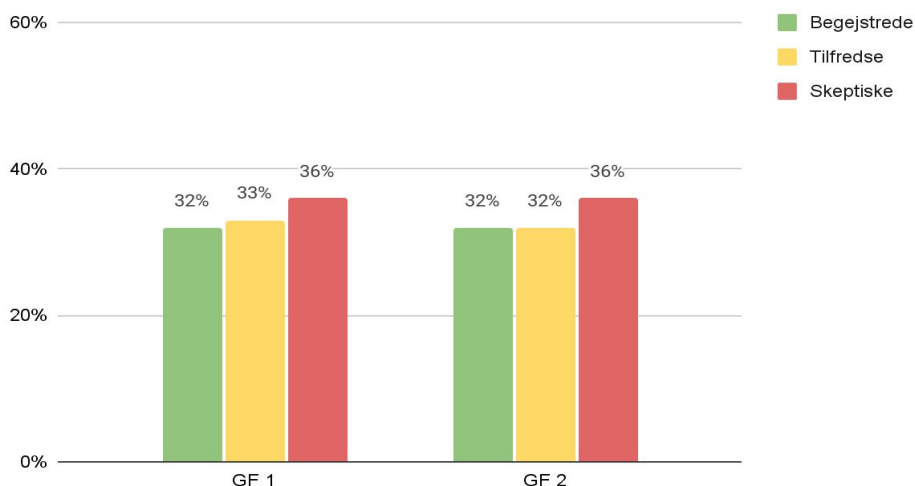
Hovedområde - laveste vurdering: Kontor, handel og forretningsservice (7,0)

Ro i maven til prøver

For at måle på, hvorvidt eleverne føler sig klar til de prøver, der kommer på uddannelsen, svarer eleverne på spørgsmålet "Jeg har ro i maven ift. de kommende prøver", hvor 0 betyder "Slet ikke", og 10 betyder "Fuldt ud". For eleverne på Grundforløb 1 er dette spørgsmål kun stillet i den sidste måling for det pågældende halvår. Eleverne på grundforløbets anden del har svaret på det både i den 4. og den 5. måling.

Samlet over de tre halvår opnår denne variabel et gennemsnit på 6,9 og er således den variabel, som opnår det laveste gennemsnit. Der er ikke nogen forskel på det samlede gennemsnit mellem Grundforløb 1 elever og Grundforløb 2 elever.

Figur 29. Fordelingen af elevernes oplevelse af ro i maven til prøver på Grundforløb 1 og 2, pct.

Anm.: n = 8.554 besvarelser. Spørgsmål: Jeg har ro i maven ift. de kommende prøver.
Kilde: Egen tilvirkning

Blandt alle eleverne svarer 32 % mellem 9 og 10, 36 % svarer mellem 0-6, og 32 % placerer sig i den passive kategori. Eleverne er således forholdsvis jævnt fordelt i de tre kategorier med en lille overvægt til skeptiske svar. Sorteres svarene ud på de enkelte svarmuligheder, ses det, at 5 % af eleverne svarer 0 eller 1 og derfor er dem, der befinder sig i den mest kritiske situation i forhold til tanker om fremtidige prøver. Det ses også, at der er 19 %, som svarer 5 eller 6, hvilket indikerer, at en god del af eleverne ligger i den højere ende af den passive tilkendegivelse.

Ro i maven til prøver

Variablen er dannet ud fra spørgsmålet "Jeg har ro i maven ift. de kommende prøver", hvor 0 er defineret som "Slet ikke" og 10 som "Fuldt ud".

Elever, som har svaret mellem 0 og 6, har haft mulighed for at knytte en kommentar til deres svar.

Variablen fungerer som supplement til de øvrige variable. Den inddrages ikke i de grundlæggende sammenhængsmodeller, da spørgsmålet kun er besvaret på et udsnit af målingerne og derfor ville reducere modellerne unødigt.

Kommentaranalyse: Ro i maven til prøver

De elever, som har svaret mellem 0 og 6 på spørgsmålet, har haft mulighed for at uddybe, hvorfor de har denne oplevelse. Da spørgsmålet kun er stillet i måling 4 og 5 til elever på Grundforløb 2 og i sidste måling til eleverne på Grundforløb 1, er det derfor et spørgsmål, som tidsmæssigt er relevant, da de går eksamenstiden i møde på besvarelestidspunktet.

Svar mellem 0 og 6: 36 %

"Kan du uddybe, hvorfor du ikke har ro i maven?"

Ud af de elever, som har svaret skeptisk på spørgsmålet vedrørende prøver, begrundes en stor del det med en generel bekymring for prøver og den usikkerhed og nervøsitet, som de mener, er uundgåelig i forbindelse med prøver og eksamener. De beskriver derfor ikke uoverskuelig frygt eller ubehag, men blot en for dem naturlig reaktion på at skulle bedømmes.

Det ukendte

Relativt mange begrundes deres svar med frygten for det ukendte. Det, at de ikke ved, hvad de skal op i, eller hvordan eksamen præcist fungerer, vækker en følelse af ubehag og afmagt i dem. Flere henviser i den sammenhæng til, at de ikke er helt sikre på, hvordan eksamen forløber, mens andre lægger mere vægt på, at det skaber en enorm usikkerhed, at de ikke ved, hvilke fag eller emner de skal til eksamen i. Det ukendte er for disse elever lig med manglende mulighed for at forberede sig. I denne sammenhæng lægger flere også vægt på, at det særligt er et eller få emner, de er bange for at trække. Dette eftersom der ofte er et emne, de ikke har lige så nemt ved som andre, og de derfor ikke ønsker, at karakteren skal afspejle deres svageste punkt.

Usikkerhed på bedømmelseskriterier

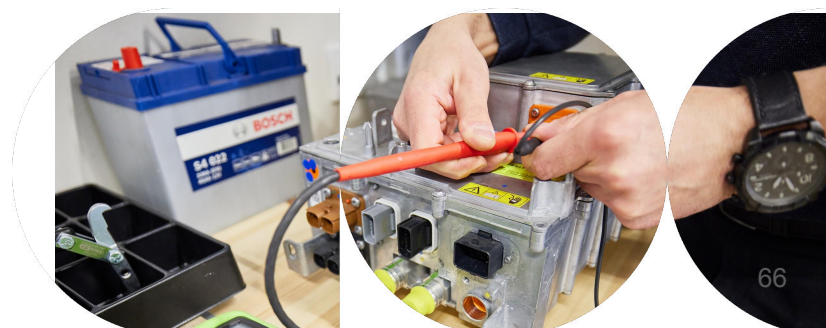
Ligeledes henviser flere til, at de ikke er helt sikre på, hvad bedømmelseskriterierne er, eller hvad der rent faktisk forventes af dem. Dette fjerner muligheden for at forstå eget niveau på forhånd, hvilket gør dem usikre på, om de kan bestå, eller hvornår de skal være tilfredse.

Stressende situation

En stor del af eleverne lægger også vægt på, at de finder det meget stressende at skulle bevise sit værd på relativt kort tid. Det vækker en præstationsangst i dem at vide, at deres formuleringer, fremtoning eller dialogen til eksamen kan blive meget afgørende for, hvordan de bliver bedømt og dermed hvilken karakter, de står med til sidst. Flere frygter for deres egen reaktion, hvor de er bange for at gå i stå eller fejle, fordi de er under pres. Flere af disse elever forklarer også, at det er en generel tendens, de har, at præstere dårligere under pres, end de gør til dagligt i undervisningen. Heri ligger også pointen om, at det kan virke meget tilfældigt, om man er "heldig" på dagen, og hvordan stemningen og forløbet er til eksamen, hvor der er meget begrænset fejlmargen.

Faglige mangler

Flere af eleverne lægger vægt på, at de ikke føler sig fagligt rustede til at gå til eksamen. Her henviser nogle til, at de ikke mener, at de har fået undervisning nok, mens andre mener, at undervisningen har været på for lavt niveau. Fælles for dem alle er, at de ikke mener, at de har en faglig ballast, som er stærkt nok til at skulle præstere til en eksamen, som de ved, er vigtig for deres fremtidige muligheder.

Udvikling over tid

Tabel 20. Udviklingen i gennemsnitlig score og ratio for elevernes oplevelse af ro i maven til prøver, 2023-2024

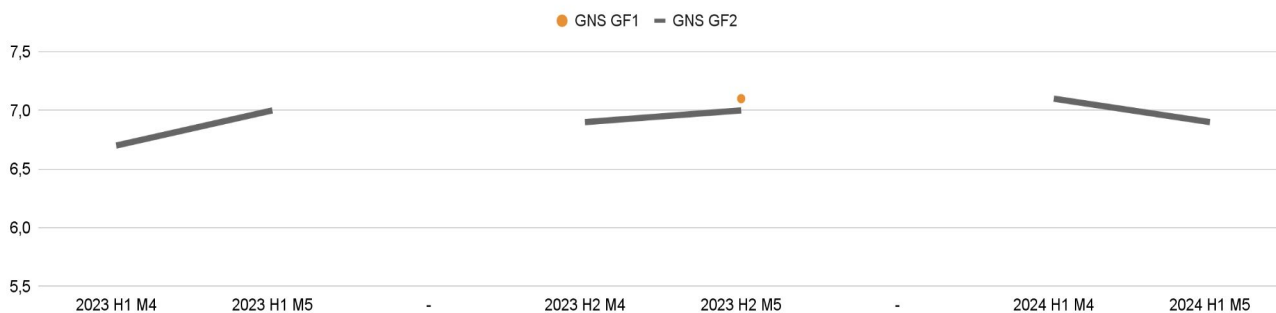
Første halvår 2023	Andet halvår 2023		Første halvår 2024
GF2	GF1	GF2	GF2
Gns. 6,8	Gns. 7,1	Gns. 7,0	Gns. 7,0
Ratio -8	Ratio -1	Ratio -1	Ratio -3

Anm.: n = 8.554 besvarelser. Spørgsmål: *Jeg har ro i maven ift. de kommende prøver.*
Kilde: *Egen tilvirkning*

I første halvår af 2023 lå gennemsnittet væsentligt højere for elever på Grundforløb 2 end det gjorde for eleverne på Grundforløb 1. Denne forskel er udlignet i andet halvår af 2023, hvor Grundforløb 1 og Grundforløb 2-elever ligger stort set identisk på gennemsnittet.

I 5. måling i første halvår af 2023 var gennemsnittet steget signifikant siden 4. måling i samme halvår. I andet halvår af 2023 var gennemsnittet stabilt mellem de to målinger med en marginal stigning. Gennemsnittet toppes med 7,1 i 4. måling i første halvår af 2024 og reduceres en smule til 6,9 i den 5. måling.

Figur 30. Udvikling i den gennemsnitlige oplevelse af ro i maven til prøver over tid for elever på Grundforløb 1 og 2, 2023-2024

Anm.: n = 8.554 besvarelser. Spørgsmål: *Jeg har ro i maven ift. de kommende prøver.* Skalaen går fra 0 til 10, hvor 0-6 angiver "skeptiske", 7-8 "tilfredse" og 9-10 "begejstrede" elever. Da elever på Grundforløb 1 kun har ét målepunkt per periode, er disse angivet med en enkelt prik. Ophold i kurven er udtryk for, at der skiftes forløb, og at respondentgruppen derfor er en anden end foregående måling.
Kilde: *Egen tilvirkning*

Hovedområder

Der er signifikant forskel både i forhold til den gennemsnitlige oplevelse af ro i maven til prøver og i fordelingen mellem begejstrede og skeptiske, alt efter hvilket hovedområde der er tale om. Generelt er der lavest grad af ro i maven inden for Kontor, handel og forretningsservice, mens elever inden for Teknologi, byggeri og transport i højeste grad oplever en ro om prøverne. I besvarelsene ses det, at 9 % af eleverne svarer mellem 0 og 2 på, at de har ro i maven. Det er således en relativt stor andel af eleverne, som oplever stor nervøsitet for de prøver, de står overfor.

Tabel 21. Gennemsnitlig score og ratio for elevernes oplevelse af ro i maven til prøver fordelt på hovedområder

Kontor, handel og forretningsservice	Teknologi, byggeri og transport	Fødevarer, jordbrug og oplevelser	Omsorg, sundhed og pædagogik
gns. 5,9	gns. 7,1	gns. 6,8	gns. 6,4
ratio -31	ratio 2	ratio -7	ratio -18

Anm.: n = 8.554 besvarelser. Spørgsmål: *Jeg har ro i maven ift. de kommende prøver.*
Kilde: *Egen tilvirkning*

Generelt ses der positive tendenser i gennemsnittet på dette parameter på tværs af hovedområder. Tre ud af fire hovedområder er således steget i løbet af de tre halvår, målingerne har kørt - lige med undtagelse af Omsorg, sundhed og pædagogik.

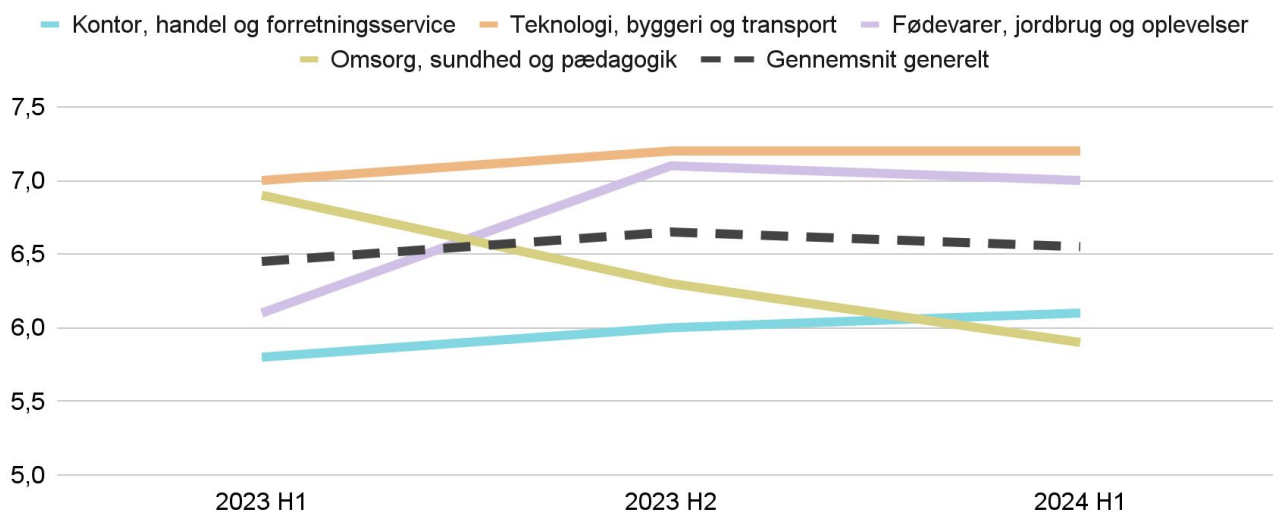
Kontor, handel og forretningsservice har gennem alle tre halvår haft det laveste gennemsnit til trods for, at gennemsnittet har en mindre, men stabil stigning over tid.

Hovedområdet Teknologi, byggeri og transport har i alle målinger haft det højeste gennemsnit i forhold til elevernes ro i maven om prøverne. Her ses en lille stigning fra 7 i første halvår til 7,2 i andet halvår af 2023. Denne stigning er blevet opretholdt i første halvår af 2024.

Ses der derimod på gennemsnittet inden for Fødevarer, jordbrug og oplevelser, skete der en noget større stigning fra 6,1 til 7,1 mellem de to halvår af 2023. I første halvår af 2024 oplever området et mindre fald til 7,0 i gennemsnit.

Hovedområdet Omsorg, sundhed og pædagogik lå i første halvår af 2023 med det næsthøjeste gennemsnit på dette parameter. Mellem første og andet halvår af 2023 faldt gennemsnittet dog fra 6,9 til 6,3, hvilket er en bevægelse i modsat retning af de øvrige hovedområder.

Figur 31. Den gennemsnitlige oplevelse af ro i maven til prøver pr. halvår fordelt på de fire hovedområder, 2023-2024

Anm.: n = 8.554 besvarelser. Spørgsmål: *Jeg har ro i maven ift. de kommende prøver.*
Kilde: *Egen tilvirkning*

Hvad påvirker ro i maven til prøver?

Tabel 22. Sandsynligheden for at svare højt på at have ro i maven til prøver fordelt på hovedområder, pct.

	Andel der svarer 9-10	Kontor	Fødevarer	Teknologi	Omsorg
Påvirkning af sandsynlighed for "ro i maven til prøver" (svar mellem 9-10)	32%	↓ 53%***	↓ 4 %	↑ 83%***	↓ 31 %**

Anm.: N = 8.747 besvarelser. *** = p<.001 ** = p<.01 * = p<.05.

Kilde: Egen tilvirkning

Ovenstående tabel viser resultaterne fra logistiske regressionsanalyser, der måler sandsynligheden for at have ro i maven til prøver for hvert hovedområde. Resultaterne viser tydeligt, at sandsynligheden for at have ro i maven til prøver er forskellig for hvert hovedområde. Sandsynligheden for at svare mellem mellem 9 og 10 på, om man har ro i maven til prøver, er 53 % mindre, hvis man går på hovedområdet Kontor, handel og forretningsservice sammenlignet med de øvrige. Derimod er sandsynligheden 83 % højere, hvis man går på hovedområdet Teknologi, byggeri og transport.

Hvad giver ro i maven?

I nedenstående tabel ses de forklarende variables påvirkning på, hvorvidt eleverne oplever ro i maven til prøver. Resultaterne stammer fra en multipel lineær regression og fra en multipel logistisk regression. Trivsels- og motivationsvariablene indgår ikke i disse modeller, da disse betragtes som afhængige variable.

Den lineære regression er foretaget med variabelen "ro i maven" som afhængig variabel med den oprindelige varians med svarmuligheder fra 0-10. Her ses ændringen i scoren på "ro i maven" for hver gang, pågældende variabel stiger med 1, forudsat at alle øvrige faktorer er konstante.

I den logistiske model er "ro i maven" opdelt i to kategorier, hvor svar mellem 0-8 ses i forhold til svar mellem 9-10. I denne model er det derfor forandringen i sandsynligheden for, at en elev i høj grad har ro i maven, for hver gang pågældende variabel stiger med 1, forudsat at alle øvrige faktorer er konstante.

Begge modeller viser, at der er positiv sammenhæng mellem de forklarende variable og at have ro i maven til prøver. I begge modeller ses det, at særligt undervisningsformen har stor påvirkning. Forklaringsgraden afspejler, hvor meget af variationen i variabelen "ro i maven" parametrene tilsammen forklarer. Med forklaringsgrader på 26 % og 15 % tyder det således på, at der er flere faktorer på spil, som kan give eleverne ro i maven, end de målte.

Tabel 23. Effekten af at have ro i maven til prøver på elevernes forventning til at fortsætte

Ro i maven til prøver	Lineær regression: Hældningskoefficient	Logistisk regression: Odds ratio
		Reference (svar mellem 0-8)
Glad for klassen	0.15***	↑ 16 %***
Relation til lærer	0.14***	↑ 11 %***
Undervisningsform	0.36***	↑ 38 %***
Virkelighedsnær undervisning	0.13***	↑ 12 %***
Forklaringsgrad/Pseudo R ²	26 %	15 %

Anm.: n = 7.189 besvarelser. *** = p<.001 ** = p<.01 * = p<.05.

Kilde: Egen tilvirkning

Hvad giver ro i maven?

Figur 32. Effekten af trivselsparametre på elevernes lyst til at fortsætte, pct.

Glad for klassen

- Ro og tryghed
- Fælles ambitioner
- Fællesskab
- Sociale relationer

16%

Positive relationer til lærere og vejledere

- Tid, opmærksomhed og anerkendelse fra lærere
- God stemning i klassen

11%

Undervisningsform

- Passende tempo og struktur
- Afveksling
- Individuel hjælp
- Støttende klassekultur

38%

Virkelighedsnær undervisning

- Virkelighedsnære eksempler
- Kobling af teori og praksis
- Tydeligt formål

12%

Anm.: n = 7.189 besvarelser.
Kilde: Egen tilvirkning

Her ses en visualisering af resultaterne fra den multiple logistiske regressionsanalyse af de forklarende variables påvirkning på, hvorvidt eleverne oplever ro i maven til prøver. Når scoren stiger på en af de fire variable, bliver sandsynligheden for at have ro i maven til prøver højere. Mest tydeligt ses dette ved variabelen Undervisningsform, hvor sandsynligheden stiger 38 %, hver gang scoren stiger med en.

Modellen viser dermed, at det med fordel kan være undervisningsformen, der fokuseres på i arbejdet med at skabe mest muligt ro i maven til prøver. At være glad for sin klasse, have positive relationer til lærere og vejledere og opleve undervisningen som virkelighedsnær er også understøttende, men viser sig ikke at have samme effekt som undervisningsformen.

For hver af de forklarende parametre er indsat fokusområder fra kommentaranalysen på elevernes udsagn.

Da spørgsmålet om ro i maven kun stilles eleverne i de målinger, som tidsmæssigt ligger nær prøveperioder, inddrages den ikke som variabel i forklaringsmodellerne på trivsel og tilknytning sammen med de øvrige forklarende variable. Dette da inddragelsen ville reducere datagrundlaget væsentligt.

Betydningen af denne variabel er derfor evalueret for sig selv i to enkeltstående logistiske regressionsanalyser, som evaluerer på sammenhængen mellem at have ro i maven (svar mellem 0 og 10) og henholdsvis glæden ved skolen og motivationen for at fortsætte. Det tyder på, at det at have ro i maven til prøver er værd at arbejde med, da det ses at have en positiv afsmittning på både glæden for skolen (generel trivsel) og motivationen for at fortsætte (tilknytning).

Glad for skolen

.....
33 % større sandsynlighed

Udregnet ved hjælp af logistisk regressionsanalyse.

Motivation for at fortsætte

.....
22 % større sandsynlighed

Udregnet ved hjælp af logistisk regressionsanalyse.

Faktaboks

Variabel: Ro i maven til prøver

Gennemsnitlig score: 6,9

Fokuspunkter i kommentaranalyse:

- skeptiske tilkendegivelser - frygt for det ukendte ved eksamen, usikkerhed på bedømmelseskriterier, stressende situation, manglende faglighed

Udvikling: Stabil udvikling.

Hovedområde - højeste vurdering: Teknologi, byggeri og transport (7,1)

Hovedområde - laveste vurdering: Kontor, handel og forretningsservice (5,9)

Litteraturliste

Arbejderbevægelsens Erhvervsråd (AE) (2021). "Danmark mangler 99.000 faglærte i 2030".

<https://www.ae.dk/analyse/2021-03-danmark-mangler-99000-faglaerte-i-2030>

Børne- og undervisningsministeriet. Uddannelsesstatistik.

<https://uddannelsesstatistik.dk/Pages/Topics/23.aspx?excel=1847>

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) (2019). Elevtrivsel på de gymnasiale uddannelser.

<https://www.eva.dk/Media/638372868139478148/Elevtrivsel%20paa%20erhvervsuddannelserne.pdf>

Danmarks Evalueringsinstitut (EVA) (2021). Elevtrivsel på erhvervsuddannelserne.

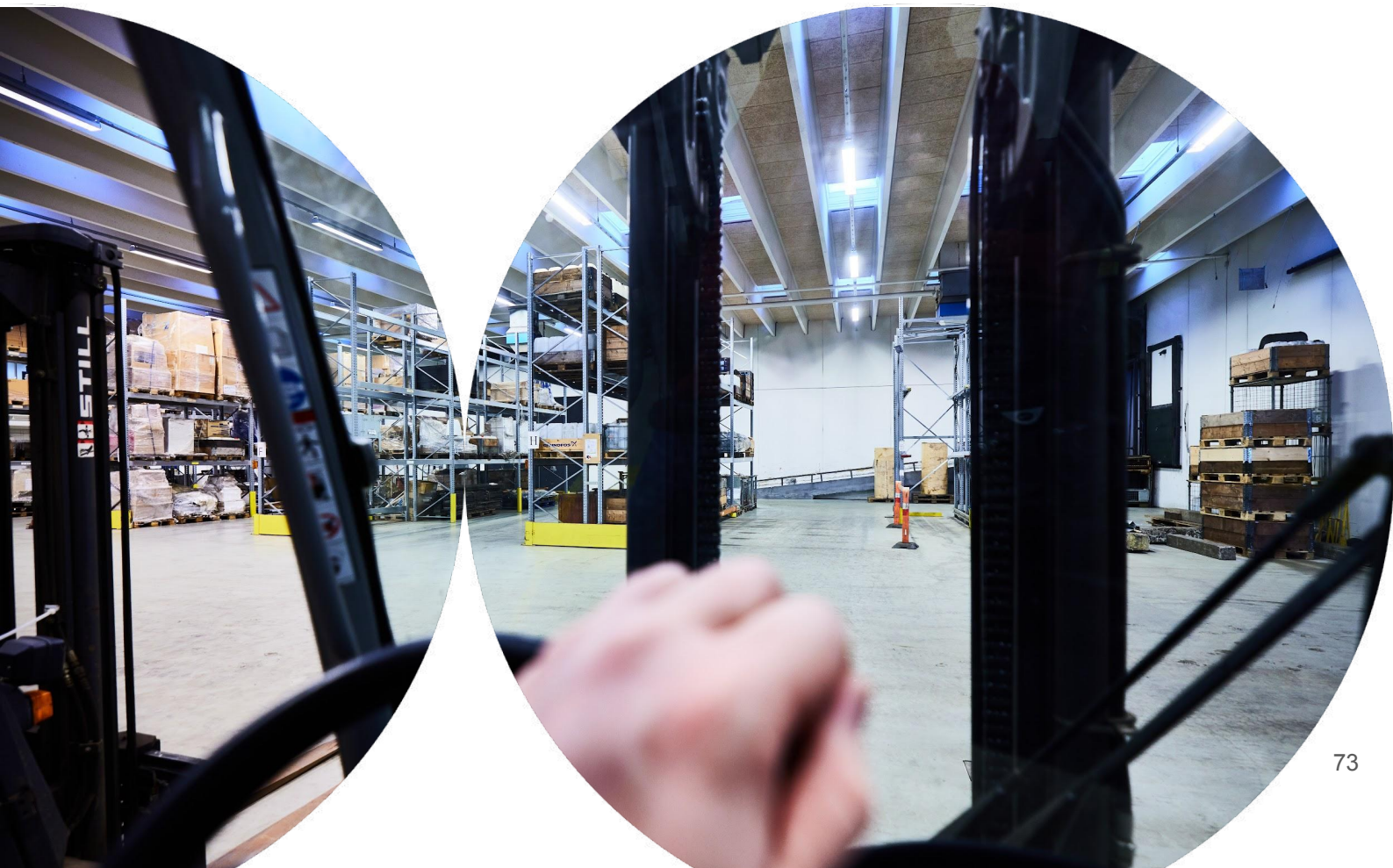
<https://www.eva.dk/Media/638372868139478148/Elevtrivsel%20paa%20erhvervsuddannelserne.pdf>

Dansk Arbejdsgiverforening (DA) (2023). Antallet af faglærte vil falde med 150.000 frem mod 2035.

<https://www.da.dk/politik-og-analyser/beskaeftigelse/2023/antallet-af-faglaerte-vil-falde-med-150.000-frem-mod-2035/>

CompanYoung (2024). Resultater fra 5 fokusgruppeinterviews med EUD-elever foretaget i oktober 2024. Kan rekvireres ved at sende forespørgsel til kontakt@companyoung.dk.

Appendix

Variabel: Positive relationer til lærere og vejledere

Gennemsnitlig score: 8,1

Fokuspunkter i kommentaranalyse:

- skeptiske tilkendegivelser - travlhed, tillidsbrud, stemningen i klassen, ønsker ikke relationstypen
- positive tilkendegivelser - opmærksomhed og interesse fra lærere

Udvikling: Udviklingen er generelt stabil. Der ses en nedadgående tendens fra første til sidste måling inden for hvert halvår.

Hovedområde - højeste vurdering: Teknologi, byggeri og transport og Fødevarer, jordbrug og transport (8,3)

Hovedområde - laveste vurdering: Kontor, handel og forretningsservice (7,4)

Variabel: Undervisningsform

Gennemsnitlig score: 7,6

Fokuspunkter i kommentaranalyse:

- skeptiske og tilfredse tilkendegivelser - højt tempo i undervisning, lærernes manglende evner til at forklare, struktur, ensformighed, forældet materiale, uro og støj, utilgængelighed
- begejstrede tilkendegivelser - underviserens vinkling, undervisning der er praksisnær og i øjenhøjde, mening og individuel hjælp, god klassekultur

Udvikling: Positiv udvikling fra 1. halvår til 2. halvår. Undervisningsformen vurderes i gennemsnit højere på GF2 end GF1.

Hovedområde - højeste vurdering: Fødevarer, jordbrug og oplevelser (7,9)

Hovedområde - laveste vurdering: Kontor, handel og forretningsservice (6,6)

Variabel: Virkelighedsnær undervisning

Gennemsnitlig score: 8,1

Fokuspunkter i kommentaranalyse:

- skeptiske og tilfredse tilkendegivelser - mere praksis, forældede metoder og udstyr, uddannelsens bredde, uafklaret karrierevej
- begejstrede tilkendegivelser - virkelighedsnære eksempler, målrettet uddannelse, tydeligt formål, kobling mellem teori og praksis

Udvikling: Udviklingen er generelt stabil. Der ses en nedadgående tendens fra første til sidste måling inden for hvert halvår.

Hovedområde - højeste vurdering: Omsorg, sundhed og pædagogik (8,9)

Hovedområde - laveste vurdering: Kontor, handel og forretningsservice (7,0)

Variabel: Ro i maven til prøver

Gennemsnitlig score: 6,9

Fokuspunkter i kommentaranalyse:

- skeptiske tilkendegivelser - frygt for det ukendte ved eksamen, usikkerhed på bedømmelseskriterier, stressende situation, manglende faglighed

Udvikling: Stabil udvikling.

Hovedområde - højeste vurdering: Teknologi, byggeri og transport (7,1)

Hovedområde - laveste vurdering: Kontor, handel og forretningsservice (5,9)

Variabel: Glad for skolen

Gennemsnitlig score: 7,9

Ratio: 24

Fokuspunkter i kommentaranalyse:

- skeptiske tilkendegivelser - undervisere, klassesdynamik, struktur og relevans, bekvemmelighed og hensyn
- tilfredse tilkendegivelser - struktur, faciliteter, individuel støtte
- begejstrede tilkendegivelser - gensidig respekt, et trygt miljø, afveksling mellem teori og praksis, et godt socialt miljø

Udvikling: Generelt positiv udvikling

Hovedområde - højeste vurdering: Teknologi, byggeri og transport (8,1)

Hovedområde - laveste vurdering: Kontor, handel og forretningsservice (7,1)

Variabel: Motivation for at fortsætte

Gennemsnitlig score: 8,4

Ratio: 24

Fokuspunkter i kommentaranalyse:

- skeptiske tilkendegivelser - skoletræthed eller utilfredshed med undervisningen, svært at finde en elevplads, ændrede karriereplaner, manglende hovedforløb på skolen, videre uddannelse
- tilfredse tilkendegivelser - svært at finde en elevplads, afklaring og information om uddannelse, mangler hjælp til at søge læreplads, sociale aktiviteter, bedre praktiske løsninger

Udvikling: Overordnet stabilt men med en nedadgående tendens i 3. halvår

Hovedområde - højeste vurdering: Teknologi, byggeri og transport (8,7)

Hovedområde - laveste vurdering: Kontor, handel og forretningsservice (7,2)

Variabel: Glad for klassen

Gennemsnitlig score: 8,1

Fokuspunkter i kommentaranalyse:

- skeptiske tilkendegivelser - støj og forskellige ambitioner, tryghed og fællesskab, alderssammensætning

Udvikling: Glæden for klassen er overordnet set stabil over tid og generelt højere på GF2 end GF1.

Hovedområde - højeste vurdering: Teknologi, byggeri og transport (8,3)

Hovedområde - laveste vurdering: Kontor, handel og forretningsservice (7,3)

Hvad påvirker trivsel?

Kontor, handel og forretningsservice		
Trivsel (glad for skolen)	Lineær regression: Hældningskoefficient	Logistisk regression: Odds ratio
		Reference (svar mellem 0-8)
Glad for klassen	0.37***	↑ 63 %***
Relation til lærer	0.18***	↑ 28 %***
Undervisningsform	0.24***	↑ 41 %***
Virkelighedsnær undervisning	0.08***	↑ 8 %**
Forklaringsgrad/Pseudo R ²	56 %	30 %

Anm.: n = 3.603 besvarelser. *** = p<.001 ** = p<.01 * = p<.05.
Kilde: Egen tilvirkning

Teknologi, byggeri og transport		
Trivsel (glad for skolen)	Lineær regression: Hældningskoefficient	Logistisk regression: Odds ratio
		Reference (svar mellem 0-8)
Glad for klassen	0.29***	↑ 53 %***
Relation til lærer	0.19***	↑ 32 %***
Undervisningsform	0.21***	↑ 34 %***
Virkelighedsnær undervisning	0.16***	↑ 23 %***
Forklaringsgrad/Pseudo R ²	47 %	27 %

Anm.: n = 16.962 besvarelser. *** = p<.001 ** = p<.01 * = p<.05.
Kilde: Egen tilvirkning

Hvad påvirker trivsel?

Fødevarer, jordbrug og oplevelser		
Trivsel (glad for skolen)	Lineær regression: Hældningskoefficient	Logistisk regression: Odds ratio
		Reference (svar mellem 0-8)
Glad for klassen	0.27***	↑ 45 %***
Relation til lærer	0.23***	↑ 28 %***
Undervisningsform	0.17***	↑ 33 %***
Virkelighedsnær undervisning	0.18***	↑ 34 %***
Forklaringsgrad/Pseudo R ²	50 %	27 %

Anm.: n = 1.092 besvarelser. *** = p<.001 ** = p<.01 * = p<.05.
Kilde: Egen tilvirkning

Omsorg, sundhed og pædagogik		
Trivsel (glad for skolen)	Lineær regression: Hældningskoefficient	Logistisk regression: Odds ratio
		Reference (svar mellem 0-8)
Glad for klassen	0.36***	↑ 59 %***
Relation til lærer	0.18***	↑ 33 %***
Undervisningsform	0.20***	↑ 35 %***
Virkelighedsnær undervisning	0.25***	↑ 65 %***
Forklaringsgrad/Pseudo R ²	47 %	34 %

Anm.: n = 569 besvarelser. *** = p<.001 ** = p<.01 * = p<.05.
Kilde: Egen tilvirkning

Hvad påvirker tilknytning?

Kontor, handel og forretningsservice				
Tilknytning (forventer at fortsætte)	Lineær regression: Hældningskoefficient		Logistisk regression: Odds ratio	
	Fortsætte på hovedforløbet	Starte i en læreplads	Fortsætte på hovedforløbet	Starte i en læreplads
Glad for skolen	0,31***	0,07	↑ 25 %***	↑ 7 %*
Glad for klassen	-	0,02	0 %	2 %
Relation til lærer	-	0,00	1 %	4 %
Undervisningsform	0,18***	0,16***	↑ 16 %***	↑ 9 %***
Virkelighedsnær undervisning	0,20*	0,20***	↑ 15 %***	↑ 11 %***
Forklaringsgrad/Pseudo R ²	16 %	6 %	12 %	6 %

Anm.: Fortsætte på hovedforløbet: n = 1.079 og Starte i læreplads: n = 2.497. *** = p<.001 ** = p<.01 * = p<.05.
Kilde: Egen tilvirkning

Teknologi, byggeri og transport				
Tilknytning (forventer at fortsætte)	Lineær regression: Hældningskoefficient		Logistisk regression: Odds ratio	
	Fortsætte på hovedforløbet	Starte i en læreplads	Fortsætte på hovedforløbet	Starte i en læreplads
Glad for skolen	0,33***	0,17***	↑ 34 %***	↑ 15 %***
Glad for klassen	0,08***	0,06***	↑ 9 %***	↑ 5 %**
Relation til lærer	0,08***	0,05**	↑ 7 %***	↑ 7 %***
Undervisningsform	0,01	0,03*	↑ 5 %**	↑ 5 %**
Virkelighedsnær undervisning	0,19***	0,17***	↑ 16 %***	↑ 11 %***
Forklaringsgrad/Pseudo R ²	21 %	10 %*	15 %	6 %

Anm.: Fortsætte på hovedforløbet: n = 6.122 og Starte i læreplads: n = 10.705. *** = p<.001 ** = p<.01 * = p<.05.
Kilde: Egen tilvirkning

Hvad påvirker tilknytning?

Fødevarer, jordbrug og oplevelser				
Tilknytning (forventer at fortsætte)	Lineær regression: Hældningskoefficient		Logistisk regression: Odds ratio	
	Fortsætte på hovedforløbet	Starte i en læreplads	Fortsætte på hovedforløbet	Starte i en læreplads
Glad for skolen	0,26**	0,40***	↑ 38 %***	↑ 30 %***
Glad for klassen	0,05	-	9 %	-
Relation til lærer	0,01	-	5 %	6 %
Undervisningsform	0,08	-	9 %	-
Virkelighedsnær undervisning	0,34***	0,31***	↑ 23 %**	↑ 22 %***
Forklaringsgrad/Pseudo R ²	26 %	19 %	20 %	9 %

Anm.: Fortsætte på hovedforløbet: n = 438 og Starte i læreplads: n = 640. *** = p<.001 ** = p<.01 * = p<.05.
Kilde: Egen tilvirkning

Omsorg, sundhed og pædagogik				
Tilknytning (forventer at fortsætte)	Lineær regression: Hældningskoefficient		Logistisk regression: Odds ratio	
	Fortsætte på hovedforløbet	Starte i en læreplads	Fortsætte på hovedforløbet	Starte i en læreplads
Glad for skolen	0,31*	-	↑ 30 %	-
Glad for klassen	-	-	-	-
Relation til lærer	-	-	-	-
Undervisningsform	-	-	↑ 39 %**	-
Virkelighedsnær undervisning	0,57***	0,52***	↑ 75 %**	↑ 44 %***
Forklaringsgrad/Pseudo R ²	45 %	9 %	24 %	0,6 %

Anm.: Fortsætte på hovedforløbet: n = 187 og Starte i læreplads: n = 376. *** = p<.001 ** = p<.01 * = p<.05.
Kilde: Egen tilvirkning